

HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE

k věcnému záměru zákona o výrobcích s ukončenou životností

Ministerstvo životního prostředí

2014

I. OBECNÁ ČÁST

A. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace k věcnému záměru zákona o výrobcích s ukončenou životností je dělena podle jednotlivých výrobků na čtyři základní kapitoly. Kapitola elektrozařízení, baterie a akumulátory, pneumatiky a v neposlední řadě vozidla s ukončenou životností. Společné části, které obsahuje věcný záměr zákona jsou řešeny v jednotlivých kapitolách, a to z důvodu nejednotných počátečních podmínek v současné legislativě.

Kapitola první

Hodnocení dopadů regulace k věcnému záměru zákona o zpětném odběru výrobků s ukončenou životností – elektrická a elektornická zařízení

1 Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Hodnocení dopadů regulace k věcnému záměru zákona o zpětném odběru výrobků s ukončenou životností

1.2 Definice problému

1.2.1 Popis současného stavu

Ke zpětnému odběru elektrických a elektronických výrobků dochází z důvodu ochrany životního prostředí před nebezpečnými látkami, které jsou v těchto výrobcích obsaženy. Stát se proto snaží motivovat výrobce k co nejšetrnější výrobě zohledňující možnost znovupoužití již užívaných výrobků tak, aby jejich následné využití nebo odstranění po ukončení životnosti bylo co nejlevnější a nejjednodušší. Tento problém je řešen přenesením odpovědnosti za další využití nebo odstranění výrobku na výrobce – tento koncept tzv. „prodloužené odpovědnosti výrobce“ je transponován na základě směrnice 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních.

Zpětným odběrem elektrických nebo elektronických zařízení (elektrozařízení) se rozumí odebírání použitých elektrozařízení pocházejících z domácností od spotřebitelů na místě k tomu určenému. Od tohoto pojmu je potřeba odlišit pojem oddělený sběr elektroodpadu (tj. elektrozařízení, které se stalo odpadem, včetně komponentů, konstrukčních dílů a spotřebních dílů, které v tom okamžiku jsou součástí zařízení), který je definován podobně jako zpětný odběr s tím rozdílem, že jedná se o elektrozařízení nepocházející z domácností.

Výrobci elektrozařízení (výrobci dle § 37g písm. e) zákona o odpadech) jsou povinni Ministerstvu životního prostředí ČR (MŽP ČR) podávat roční správu, ve které reportují svoji pozici a plnění povinností zpětného odběru elektrozařízení a odděleného sběru elektroodpadů. Tito výrobci mají několik možností, jak plnit svoji povinnost zajištění systému zpětného odběru elektrozařízení a odděleného sběru elektroodpadu – mohou využít jeden

z následujících tří systémů plnění povinností výrobce:

- Individuální systém – vytvořený a provozovaný samostatně a na vlastní náklady jedním výrobcem,
- Solidární systém – vytvořený a provozovaný dvěma nebo více výrobci,
- Kolektivní systém – vytvořený výrobcí nebo výrobcí pověřenou právnickou osobou a provozovaný právnickou osobou odlišnou od výrobce nebo výrobcem pověřené právnické osoby.

Z Tabulky 1 je zřejmé, že individuální systém zpětného odběru elektrozařízení zvolilo 61 subjektů a solidární systém je využíván v jednom případě, a to firmami FULGUR BATMAN spol. s r.o. a FULGUR spol. s r.o. V říjnu roku 2014 působilo v ČR 15 kolektivních systémů, prostřednictvím nichž plní své povinnosti z důvodu nižší nákladovosti nejvíce výrobců (k říjnu 2014 to bylo přes 4 100 výrobců). Skupiny elektrozařízení, pro které jim byl vydán souhlas k nakládání a financování, jsou uvedeny v Tabulce 3. Všichni výrobci jsou navíc ze zákona evidováni v Seznamu výrobců elektrozařízení, který slouží MŽP ČR jako zdroj informací, ze kterých vychází při hodnocení projektů i při vyhodnocování dodržování povinností vyplývajících z evropských směrnic.

V současné době jsou výrobci ze zákona o odpadech povinni uvádět na trh pouze výrobky v co nejvhodnější formě pro zpětný odběr. Výrobky dále nesmí obsahovat určité nebezpečné látky, což stanovuje nařízení vlády č. 48/1/2012 Sb., o omezení některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních. Výrobky musí být vždy řádně označeny, aby bylo spotřebiteli jasné, že je výrobek určen ke zpětnému odběru, případně k oddělenému sběru, a konečný uživatel musí být informován o tom, jakým způsobem a kde bude zpětný odběr proveden.

Tabulka 1: Počet a podíl subjektů v jednotlivých systémech k říjnu 2014

Typ systému	Počet subjektů	Počet výrobců plnících povinnost sběru přes daný systém	Podíl k říjnu 2014
Individuální	61	61	1,45%
Solidární	1	2	0,05%
Kolektivní	15	4 132	98,50%
Celkem	77	4 195	100,00%

Zdroj: MŽP ČR 2014, EEIP, a.s.

Pro potřeby evidence jsou v současnosti elektrozařízení rozdělena do 10 skupin. Od 15. 8. 2018, dle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU se toto rozdělení zruší a zařízení se budou evidovat pouze do skupin šesti (Tabulka 2).

Dále, zvláště pro potřeby financování, je potřeba rozlišit mezi elektrozařízeními a historickými elektrozařízeními – historická elektrozařízení jsou elektrozařízení pocházející z domácností, uvedená na trh do 13. 8. 2005, která jsou určena ke zpětnému odběru. Historický elektroodpad jsou pak elektrozařízení nepocházející z domácností a uvedená na trh do 13. 8. 2005, která se staly odpadem. Do 1. 10. 2014 bylo dovoleno vybírat PHE (poplatky za historická elektrozařízení) jen některým subjektům. Pro každou skupinu elektrozařízení tak měl zajistit financování nakládání s historickým elektrozařízením pouze jeden kolektivní systém, který byl vybrán na základě společného podílu na trhu jeho výrobců. Uvedené neplatí pro skupinu 3, kde získaly v roce 2011 rozhodnutím MŽP ČR tuto možnost systémy tří (a to ty, které podaly v roce 2005 žádost o zajišťování financování nakládání s HEEZ v této

skupině). Od 1. 10. 2014 je umožněno vybírat poplatky za HEEZ všem kolektivním systémům, a to na základě novely prováděcí vyhlášky k zákonu o odpadech.

Tabulka 2: Skupiny elektrozařízení

Platné do 15. 8. 2018

Skupina	Elektrozařízení
1.	Velké domácí spotřebiče (pračky, mikrovlnné trouby, klimatizační zařízení,...)
2.	Malé domácí spotřebiče (vysavače, fritézy, elektrické kartáčky na zuby,...)
3.	Zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení (tiskárny, telefonní přístroje, notebooky,...)
4.	Spotřebitelské zařízení a solární panely (rozhlasové přijímače, hudební nástroje, fotovoltaické panely,...)
5.	Osvětlovací zařízení (kompaktní zářivky, nízkotlaké sodíkové výbojky, přímé (trubicové) zářivky,...)
6.	Elektrické a elektronické nástroje s výjimkou velkých stacionárních průmyslových nástrojů (vrtačky, šicí stroje, pily,...)
7.	Hračky, vybavení pro volný čas a sporty (videohry, elektrické vláčky, výherní mincovní automaty,...)
8.	Lékařské přístroje s výjimkou všech implantovaných a infikovaných výrobků (kardiologická zařízení, přístroje nukleární medicíny, mrazicí zařízení,...)
9.	Přístroje pro monitorování a kontrolu (termostaty, detektory kouře, regulační ventily topení,...)
10.	Výdejní automaty (automaty na horké nápoje, automaty na pevné výrobky, automaty na peníze,...)

Platné od 15. 8. 2018

Skupina	Elektrozařízení
1.	Zařízení pro tepelnou výměnu
2.	Obrazovky, monitory a zařízení obsahující obrazovky o ploše větší než 100 cm ²
3.	Světelné zdroje
4.	Velká zařízení (kterýkoliv vnější rozměr větší než 50 cm) zahrnující mimo jiné: domácí spotřebiče; zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení; spotřební elektroniku; světelné zdroje; zařízení reprodukcí zvuk či obraz, hudební zařízení; elektrické a elektronické nástroje; hračky, vybavení pro volný čas a sporty; zdravotnické prostředky; přístroje pro monitorování a kontrolu; výdejní automaty; zařízení pro výrobu elektrického proudu. Do této kategorie nepatří zařízení kategorií 1, 2, a 3.
5.	Malá zařízení (žádný vnější rozměr není větší než 50 cm) zahrnující mimo jiné: domácí spotřebiče; spotřební elektroniku; svítidla; zařízení reprodukcí zvuk či obraz, hudební zařízení; elektrické a elektronické nástroje; hračky, vybavení pro volný čas a sporty; zdravotnické prostředky; přístroje pro monitorování a kontrolu; výdejní automaty; zařízení pro výrobu elektrického proudu. Do této kategorie nepatří zařízení kategorií 1 až 3 a 6.
6.	Malá zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení (žádný vnější rozměr není větší než 50 cm)

Zdroj: Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých dalších zákonů, Směrnice Evropského parlamentu a rady 2012/19/EU

Z dat MŽP ČR vyplývá (Tabulka 4), že podíl vybraného elektro odpadu na zboží uvedeném na trh se obecně zvyšuje. Od roku 2006 se tento podíl zvýšil téměř třikrát. Tento pozitivní trend lze sledovat i po vyjádření míry zpětného odběru a odděleného sběru elektroodpadu v kilogramech na obyvatele za jeden rok, kde se ukazatel zvýšil od roku 2006 do roku 2013 z 2,2 na 5,2 kg na obyvatele za rok. Ve srovnání s požadavky EU, která požaduje pro rok 2016 45% míru úrovně sběru, ale podíly stále nejsou dostačující. ČR však má spolu s dalšími

státy udělenou dočasnou výjimku a k požadavkům EU se postupně přibližuje. Do 14. 8. 2016 platí, že ČR může dosáhnout úrovně sběru nižší než 45 %, ale musí být vyšší než 40 % průměrné hmotnosti EEZ uvedených na trh v předchozích třech letech.

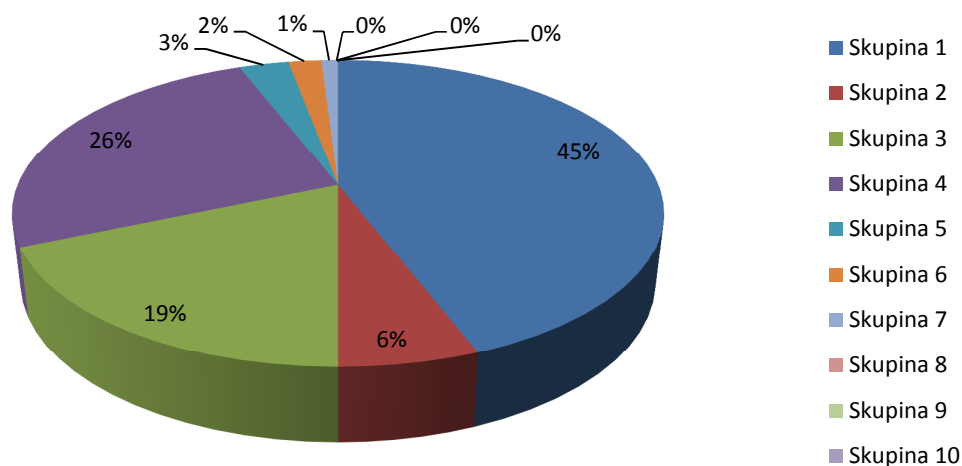
Tabulka 4: Vývoj zpětného odběru a odděleného sběru v letech 2006 až 2012 v ČR

Ohlašovací rok	Uvedené na trh [t]	Zpětný odběr [t]	Oddělený sběr [t]	Celkem (zpětný odběr + oddělený sběr) [t]	Úroveň zpětného odběru a odděleného sběru elektroodpadů [%]	Úroveň zpětného odběru a odděleného sběru elektroodpadů [kg/obyv./rok]
2006	196 967	21 138	1 032	22 170	11,3	2,2
2007	199 857	31 581	1 348	32 929	16,5	3,2
2008	207 207	43 858	676	44 534	21,5	4,3
2009	181 844	56 643	1 563	58 206	32	5,5
2010	166 063	52 119	870	52 989	31,9	5
2011	182 324	54 818	620	55 438	30,4	5,3
2012	168 840	51 972	1 713	53 685	31,8	5,1
2013	195 858	-	-	54 215	27,7	5,2

Zdroj: MŽP ČR 2014

Poskytnutá data rovněž zahrnují rozdělení zpětného odběru mezi jednotlivé skupiny elektrozařízení a jednotlivé systémy odběru. Graf 1 ukazuje, že nejvýznamnější podíl na zpětně vybraných výrobcích měly v roce 2012 hmotnostně skupiny 1 (Velké domácí spotřebiče) a skupiny 3 a 4 (Zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení a Spotřebitelské zařízení a solární panely) následované skupinou 2 (Malé domácí spotřebiče). Podíl ostatních skupin byl marginální. Graf 2 ukazuje, jak velký podíl na zpětně vybraných a odděleně sebraných výrobcích měly v roce 2012 jednotlivé systémy sběru. Individuální a solidární systémy měly na celkově odebraných výrobcích hmotnostní podíl velmi malý, téměř všechen odběr a sběr je připisován kolektivním systémům. Nejvyšší podíl zde má společnost Elektrowin a.s. (provozující především kolektivní sběr malých a velkých spotřebičů) následovaná společností ASEKOL s.r.o. Podíly těchto dvou kolektivních systémů dohromady tvoří skoro 80 % veškerého zpětného odběru a odděleného sběru.

Graf 1: Podíl jednotlivých skupin elektrospotřebičů na zpětně odebraných a odděleně sebraných výrobcích v roce 2012 dle jejich hmotnosti

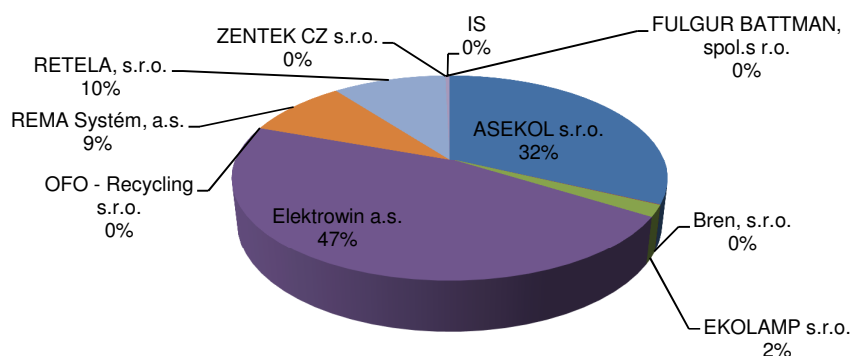

Zdroj: MŽP ČR 2014

Po zpracování zpětně odebraného a odděleně sebraného elektroodpadu dochází částečně

k jeho druhotnému využití. Pro využívání elektroodpadu jsou zákonem zavedeny limity vycházející z požadavků Evropské unie. Využívání elektroodpadů i zákonné a skutečné míry jsou uvedeny v Tabulce 5. Tabulka indikuje, že v roce 2012 každá skupina elektrozařízení splňovala zákonné limity jak pro míru využití elektroodpadu, tak pro míru jeho opětovného a materiálového využití. Míra, s jakou byla tato povinnost splňována, je navíc více než dostatečně vysoká.

Graf 2: Podíl jednotlivých systémů na zpětně odebraných a odděleně sebraných výrobců v roce 2012 dle jejich hmotnosti

Zdroj: MŽP ČR

Financování zpětného odběru a odděleného sběru závisí na tom, kdy bylo dané zboží uvedeno na trh – klíčové datum pro většinu elektrozařízení je 13. 8. 2005, pouze pro solární panely je to 1. 1. 2013. Pokud bylo elektrozařízení uvedeno na trh po datu 13. 8. 2005, výrobce financuje veškerý zpětný odběr, zpracování, využití a odstranění jeho elektrozařízení pocházející z domácností. Při uvedení produktu na trh je nutné tento proces finančně zajistit, a to formou účelově vázaného bankovního účtu nebo speciálním pojištěním. Byl-li produkt uveden na trh před 13. 8. 2005, musí všichni výrobci na trhu činní vytvořit systém, do kterého přispívají dle svého podílu na trhu a ze kterého bude zpětný odběr, zpracování, využití a odstranění financováno. Jedná-li se o oddělený sběr pro výrobek uvedený na trh po 13. 8. 2005, výrobce si zajišťuje jeho financování sám. Pro výrobek uvedený na trh před tímto datem záleží na tom, zda je elektrozařízení nahrazováno výrobky stejného typu. Pokud ano, financuje proces výrobce nového zařízení (do množství, které dodá). V případě, že nedochází k náhradě, financování je zajišťováno konečnými uživateli. Speciální kategorii tvoří solární panely. Po 1. 1. 2013 individuálně plní výrobce ukládá obnos potřebný pro finanční zajištění na účelově vázaný bankovní účet ještě před uvedením solárního panelu na trh, aby nedošlo k podfinancování procesu. Za finanční zajištění solárních panelů uvedených na trh před 1. 1. 2013 jsou odpovědní jejich provozovatelé, resp. provozovatelé solárních elektráren.

Tabulka 5: Přehled využití elektroodpadu a porovnání se zákonnými požadavky za rok 2012

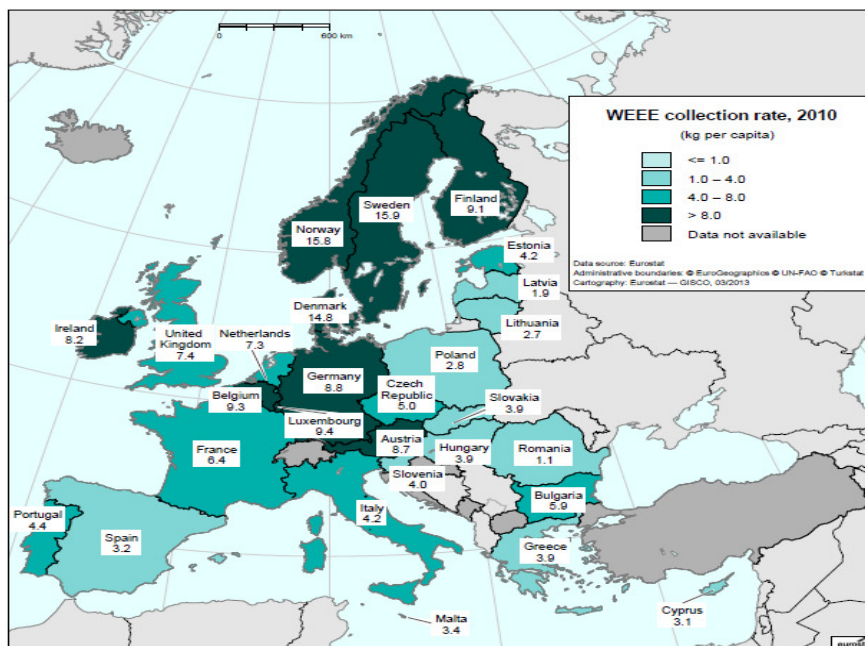
Skupin a	Zpracovávané množství (nakládání s elektroodpady + elektrozařízeními – mimo zůstatky na skladu)	Využití (materiálové + energetické + vývoz do/mimo EU + jiný způsob nakl.)		Míra využití dle zákona o odpadech	Opětovné použití	Míra opětovného použití	Materiálové využití (materiálové využití + vývoz do/mimo EU + jiný způsob nakl.)		Míra materiálo vého využití	Opětovné + materiálové využití	Míra opětovného + materiálo vého využití	Míra opětovného + materiálového využití dle zákona o odpadech
		t	%		t	%	t	%		t	%	%
1.	22 741,47	20 284,06	89,19	80	0	0	19 698,25	86,62	86,62	19 698,25	86,62	75
2.	2 550,77	2 377,68	93,21	70	0,04	0	2 376,21	93,16	93,16	2 376,25	93,16	50
3.	8 119,86	6 863,91	84,53	75	955,4	11,77	6 815,39	83,93	83,93	7 770,79	95,7	65
4.	12 842,71	11 696,67	91,08	75	0	0	11 359,70	88,45	88,45	11 359,70	88,45	65
5.	1 033,73	969,23	93,76	70	0	0	964,23	93,28	93,28	964,23	93,28	50
6.	688,29	627,48	91,17	70	8,14	1,18	573,17	83,27	83,27	581,31	84,46	50
7.	331,83	306,6	92,39	70	20,86	6,29	306,58	92,39	92,39	327,44	98,68	50
8.	47,99	45,13	94,03	–	0	0	45,13	94,03	94,03	45,13	94,03	–
9.	84,05	82,29	97,9	70	0,1	0,12	82,28	97,9	97,9	82,38	98,02	50
10.	53,14	44,2	83,18	80	8,04	15,13	44,2	83,18	83,18	52,24	98,31	75

Zdroj: MŽP ČR 2014

1.2.2 Srovnání s vybranými státy EU

Jednotlivé evropské státy vykazují rozdílnou úspěšnost ve zpětném odběru OEEZ, jak ukazuje následující obrázek; mezi nejúspěšnější země patří Norsko, Švédsko a Dánsko, na druhé straně se nacházejí Rumunsko, Litva, Lotyšsko a Polsko.

Obrázek 1: Zpětný odběr OEEZ v roce 2010 (kg per capita)

Zdroj: Eurostat

Evropské systémy nakládání s OEEZ vycházejí z evropské legislativy, přesto se v některých aspektech výrazně liší. V následující tabulce jsou shrnuty některé základní odlišnosti (, zdroj: UNEP, informace z roku 2013).

Obrázek 2: Základní charakteristiky systémů nakládání s OEEZ ve vybraných evropských státech

Země	B2C - Zodpovědnost za zpětný odběr OEEZ	B2B - Zodpovědnost za zpětný odběr OEEZ	Evidenční centrum	Operátor na trhu s odpady (v zahraničí používaný název - Clearing House)	Sběrné / Kolektivní systémy
Rakousko	Místní vláda organizuje odběr pro spotřebitele OEEZ zdarma - výrobci kompenzují finanční náklady obcí na tento odběr.	U historických EEZ je při výměně zařízení finančně zodpovědný za odběr výrobce, u jiných než historických EEZ je zodpovědný konečný uživatel	Umweltbundesamt (MŽP)	Elektroaltgeräte Koordinierungsstelle Austria GmbH	ERA, ERP, Interseroh, UFH Altlampen, UFH Elektrogeräte
Belgie	Místní vláda organizuje odběr OEEZ v kontejnerových parcích, RECUPEL (organizátor odběru a zpracování OEEZ v Belgii) kompenzuje místní vlády za tento odběr.	U historických EEZ je při výměně zařízení finančně zodpovědný za odběr výrobce, u jiných než historických EEZ je zodpovědný konečný uživatel	RECUPEL (kolektivní odběr), 3 regionální agentury pro životní prostředí (individuální odběr)	Není vyžadován, funguje kolektivní systém	RECUPEL, 3 Regionální agentury pro životní prostředí
Dánsko	Výrobci financují odělený zpětný odběr, obce mohou odebírat, pak jim výrobci musí poskytnout sběrné kontejnery zdarma pro spotřebitele	Výrobci jsou zodpovědní za nové EEZ pokud není dohodnuto jinak, výrobci jsou zodpovědní za historické EEZ v případě výměny za nové, jinak zodpovídá konečný uživatel	DPA System	DPA System	ELRETUR, RENE, ERP, LWF
Německo	Místní vláda organizuje odběr OEEZ, pošle požadavek na Clearing House, ten určí výrobce, který musí vyzvednout kontejner s OEEZ. Výrobce také může organizovat odběr OEEZ sám. Výrobci se mohou slučovat v kolektivních systémech, zodpovědnost za odběr je však stále na výrobcích	Zodpovědnost u historických EEZ je na konečném uživateli, s výrobcem si může dohodnout vlastní podmínky. U EEZ, které byly dány na trh po roce 2005 je zodpovědnost na výrobcí, opět si ale může dohodnout alternativní podmínky s uživatelem.	EAR Stiftung (Elektrogeräte Register)	EAR Stiftung (Elektrogeräte Register)	Za odběr OEEZ je zodpovědný producent. V Německu mohou fungovat kolektivní systémy, nicméně nesmí zaujímat monopolní postavení (omezení tržní síly není pevně stanoveno, u bílého zboží bylo soudně určeno 25 %). Na německém trhu tak funguje velká konkurence mezi kolektivními systémy
Holandsko	Prodejci odebírají OEEZ 1:1, místní vláda organizuje odběrová místa k odběru OEEZ od domácností a distributorů, výrobci mohou organizovat vlastní odběr od domácností	Výrobci jsou zodpovědní za nové EEZ pokud není dohodnuto jinak, konečný uživatel je zodpovědný za historické EEZ	VROM (Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu), Ministerstvo bydlení, územního plánování a životního prostředí	Není	ICT MILIEU (IT, kancelářské potřeby, telecom), NVMP (Wecycle), RTA

Země	B2C - Zodpovědnost za zpětný odběr OEEZ	B2B - Zodpovědnost za zpětný odběr OEEZ	Evidenční centrum	Operátor na trhu s odpady (v zahraničí používaný název - Clearing House)	Sběrné / Kolektivní systémy
Polsko	obce či místní úřady provozují odběrová místa, financováno výrobcí	Zodpovědnost u historických EEZ je na výrobcí v poměru 1:1, u nových EEZ vždy na výrobcí	Hlavní inspektorát ochrany životního prostředí (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska), může delegovat činnost na organizaci výrobců, pokud má více jak 75 % tržní podíl	v nové legislativě se clearing house již nevyskytuje	Elektro-Eko, CECED, KigEIT, ERP
Švédsko	Místní vláda je zodpovědná za odběr OEEZ, které nebylo vráceno do odběrového systému výrobců. Výrobci pak mají povinnost zorganizovat odvoz OEEZ ze sběrných míst obcí	Výrobci financují odběr výrobků prodaných po roce 2005, u historických výrobků pouze v případě že je koupen výrobek nový. Jinak je za historické výrobky zodpovědný konečný uživatel	Registr vedený skrze švédský úřad pro ochranu životního prostředí - Naturvårdsverket	není	EI - Kretsen, Elektronikatervinnings i Sverige
Švýcarsko	Distributoři, prodejci a výrobci musejí odebrat OEEZ bez poplatku (ikdyž není žádný výrobek zakoupen). Spotřebitelé financují tento systém skrze recyklační poplatky	Distributoři, prodejci a výrobci musejí odebrat OEEZ bez poplatku (ikdyž není žádný výrobek zakoupen). Spotřebitelé financují tento systém skrze recyklační poplatky	Zodpovědnost má Ministerstvo Životního Prostředí, registry vedou jednotlivé kantony (země)	dobrovolná spolupráce	SWICO, SENS bílé zboží, SENS svítidla
Velká Británie	Distributoři odebírají OEEZ bezplatně od spotřebitelů 1:1, spotřebitelé mohou také využít sběrná místa. Obě možnosti jsou financované výrobcí.	Individuální zodpovědnost výrobců	Úřad pro ochranu životního prostředí	Úřad pro ochranu životního prostředí	REPIC, Valpak, Lumicon

Zdroj: www.unep.org, <http://ec.europa.eu/environment/waste/weee>

Německo

Zpětný odběr OEEZ v Německu je legislativně zakotven v tzv. ElektroG¹ (zákon o elektrických a elektronických zařízeních), který vedle povinností výrobce EEZ řeší také problematiku operátora na trhu OEEZ, kolektivní systémy, tedy oblasti řešené dále v této RIA.

Za zpětný odběr a zpracování OEEZ je v Německu odpovědný výrobce (pro zjednodušení je v rámci tohoto textu uveden pojem výrobce, znamená to subjekt, který uvede EEZ na trh, tedy např. i importér), který musí být registrován u EAR (německý operátor trhu EEZ) a UBA

¹ ElektroG (Elektro- und Elektronikgerätegesetz) – Gesetz über das Inverkehrbringen, die Rücknahme und die umweltverträgliche Entsorgung von Elektro- und Elektronikgeräten

(německé Ministerstvo Životního prostředí).

Životní cyklus EEZ začíná jeho uvedením na trh, kde je zakoupen spotřebitelem. Po skončení jeho životnosti ho spotřebitel odevzdá na odběrovém místě, které v Německu provozuje örE² (za což je finančně kompenzován výrobcem). Odpovědnost za transport³ z odběrných míst a další zpracování OEEZ již přebírá výrobce. Existují tři možnosti:

1. Výrobce je členem kolektivního systému (KS), který zajišťuje (sám nebo pomocí subdodavatelů) výše uvedené činnosti.
2. Výrobce sám uzavře smlouvu se společností zajišťující transport respektive zpracování OEEZ.
3. Výrobce sám uzavře smlouvu se společností zajišťující transport respektive zpracování OEEZ. Navíc výrobce uzavře smlouvu s örE na odběr zařízení pouze jeho značky (tato možnost je velmi nákladná, v praxi není příliš často využívána).
4. EAR podle podílu výrobce na trh uvedených výrobků EEZ určuje, za jaké množství OEEZ výrobce odpovídá (např. výrobce A uvede na trh 5 % EEZ z celkového počtu EEZ uvedených na německý trh, musí se tedy postarat o 5 % zpětně odebraných EEZ v Německu).

Po zpracování OEEZ dojde k recyklaci části výrobku a jejich opětovnému použití, čímž je uzavřen životní cyklus výrobku.

Operátor EAR

ElektroG určuje německým výrobcům EEZ povinnost vytvoření tzv. „Gemeinsame Stelle“ (v překladu společné místo), které plní funkce jako v této RIA uvažovaný operátor. Tímto operátorem je v Německu EAR (Stiftung EAR – Elektro-Altgeräte Register). **V Německu je tedy operátor EEZ povinný.** Německá legislativa uložila výrobcům povinnost založit operátora, ti tuto povinnost splnili založením EAR; nyní tedy všichni výrobci musí jako operátora využívat EAR.

EAR byla založena výrobcí EEZ v roce 2005 a má formu veřejné nadace (tj. neziskové organizace). Od výrobců vybírá poplatky na plnění úkolů uvedených v ElektroG, mezi které patří především:

- **Registrace výrobců**
- **Výpočet EEZ uvedených na trh (a na základě toho výpočet, za kolik zpětně odebraných OEEZ který výrobce zodpovídá)**
- **Koordinace svozu OEEZ ze sběrných míst örE výrobcí či kolektivními systémy**
- Podávání hlášení o OEEZ na UBA

EAR nemůže zasahovat do toho, jakým způsobem výrobci plní své povinnosti (např. nesmí mít vazby na zpracovatele OEEZ apod.)

Jak vyplývá z výše uvedených činností EAR, plní operátor v Německu jak funkci evidenčního centra, tak funkci zúčtovací.

Aby se výrobce mohl u EAR a UBA registrovat, musí poskytnout garanci (na následující rok na množství EEZ které plánuje uvést na trh), že i v případě jeho insolvence bude

² örE – öffentlich-rechtlicher Entsorgungsträger: veřejná právnická osoba zabývající se zpětným odběrem odpadu, která je podle Kreislaufwirtschaftsgesetz (zákon o recyklaci) zodpovídá za vytvoření odběrových míst, např. obec

³ Transport OEEZ v rámci tohoto textu znamená vyzvednutí OEEZ v odběrných místech a jejich transport na místo dalšího zpracování v rámci zákonů dané země

profinancován zpětný odběr a zpracování jeho alikvotní části OEEZ, většinou ve formě pojištění, prostředků složených na účtu určeném k tomuto účelu, nebo ve formě účasti v organizaci vytvořené za tímto účelem.

Kolektivní systémy

Jak již bylo uvedeno, výrobci EEZ v Německu mohou plnit svoji povinnost odběru a recyklace OEEZ pomocí kolektivních systémů (ale nemusí, mohou uzavírat individuální smlouvy se zpracovateli a svozovými společnostmi OEEZ), zodpovědnost však vždy zůstává na výrobcích.

Právě v oblasti kolektivních systémů tkví hlavní specifikum německého systému nakládání s OEEZ; to spočívá v podpoře konkurence v oblasti působení kolektivních systémů. Jejich množství není nijak omezeno, výrobce může uzavřít smlouvu s kterýmkoliv z nich. Prozatím není stanovena žádná pevná hranice, jaký podíl trhu může konkrétní kolektivní systém ovládat, nicméně u bílého zboží byla tato hranice stanovena na 25% (stanovil Bundeskartellamt – Úřad pro ochranu hospodářské soutěže), proto se dá předpokládat podobný postup i u ostatních typů EEZ (každý případ je posuzován zvlášť výše uvedeným Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže).

Díky výše uvedené skutečnosti působí na německém trhu mnoho kolektivních systémů, např.

- ERP
- ProReturn
- ENE
- LARS
- Olav
- BSH – Miele – Philips
- ALBA
- DSD
- DHL
- RENE
- a jiné.

Klíčovou charakteristikou tohoto systému je tedy **velká konkurence** mezi kolektivními systémy (a také mezi firmami, které nabízejí transport a zpracování OEEZ výrobcům zvlášť), které má za následek nižší náklady pro výrobce na transport a zpracování OEEZ (na druhé straně vyšší administrativní náklady na chod celého systému)⁴. Tato výhoda může nicméně vyústit také v hlavní nedostatek systému; pokud jsou náklady kolektivních systémů sráženy na minimum, může docházet k tomu, že i náklady na recyklaci OEEZ jsou sráženy na minimum, a není dosaženo „nejlepšího nakládání s OEEZ“, ale „nejlevnějšího nakládání s OEEZ“. Německému systému nakládání s obalovými odpady, který má obdobné charakteristiky jako nakládání s OEEZ, bývá díky otevřenosti systému často vyčítána také velká nepřehlednost a obtížný monitoring, z čehož plyne možnost vyhýbání se povinnosti nahlášení výrobků (tedy obalů) operátorovi⁵. Podle zpracovatele této RIA v oblasti EEZ funguje monitoring trhu daleko lépe. Navíc některé zdroje (např. Der Grüne Punkt) uvádějí,

⁴ Např. E. Kristensen, B. Lindblad, J. Mortensen (2011): The WEEE Directive and Extended Producer Responsibility

⁵ Např. VKU (2014): Packaging Waste Management in Germany – Description and Evaluation

že vyhýbání se povinnosti nahlášení obalů operátorovi v Německu je v současné době způsobeno spíše nedostatečnou legislativou. Kolektivní systémy v Německu se mohou současně starat o více skupin OEEZ, většinou tomu tak i je.

ElektroG blíže nespecifikuje, jak má takový kolektivní systém vypadat, ani nijak neupravuje jeho pole působnosti. Kolektivní systém tak vedle koordinace svozů a dalšího zpracování OEEZ může pro své členy tyto činnosti i zajišťovat (oblast zpracování OEEZ v ElektroG samozřejmě upravena je – zpracovatel musí získat certifikát opravňující k této činnosti, který musí být každých 18 měsíců obnoven; nicméně toto ustanovení nijak nebrání kolektivnímu systému, aby tuto činnost vykonával, pokud daný certifikát získá).

V praxi je toto provázání činností, tedy že kolektivní systém zároveň zajišťuje zpracování OEEZ, běžné. Příkladem může být ERP, která nabízí německým výrobcům služby pokrývající všechny povinnosti výrobce:

- Registrace výrobce u EAR
- Registrace výrobce u UBA
- Pomoc s výběrem a uzavřením insolvenční garance za výrobky uvedené na trh (viz povinnosti výše)
- Zajištění povinného předávání informací EAR
- Zpětný odběr
- Zajištění zpracování, případně likvidace OEEZ v zařízeních auditovaných ERP

ERP nepůsobí pouze v Německu, ale i v jiných evropských zemích.

Rakousko

Zpětný odběr OEEZ v Rakousku je legislativně zakotven v tzv. EAG-VO⁶ (zákon o odpadních elektrických a elektronických zařízeních), který řeší i problematiku OEEZ (včetně problematiky operátora na trhu OEEZ, fungování kolektivních systémů a osvětové činnosti v oblasti OEEZ, které jsou důležité z hlediska této RIA) a tzv. Abfallwirtschaftsgesetz (zákon o odpadech), který řeší problematiku odpadů obecně.

Životní cyklus EEZ vypadá v Rakousku podobně jako v Německu; začíná jeho uvedením na trh (před kterým se musí výrobce registrovat Ministerstva životního prostředí), kde je zakoupen spotřebitelem. Po skončení jeho životnosti ho spotřebitel odevzdá na místě zpětného odběru, která v Rakousku provozují obce nebo jejich sdružení⁷. V další fázi pak zodpovídá za OEEZ výrobce; ten tak může učinit skrze kolektivní systémy, nebo individuálně. V této fázi je důležitý operátor trhu EAK (Elektroaltgeräte Koordinierungsstelle Austria GmbH), který v Rakousku řídí zpětný odběr OEEZ. EAK zodpovídá za organizaci svozů OEEZ z odběrových míst, k čemuž využívá kolektivní systémy působící v Rakousku (nebo samostatné výrobce). Ty dále zajistí zpracování OEEZ; po zpracování OEEZ dojde k recyklaci části výrobku a jejich opětovnému použití, čímž je uzavřen životní cyklus výrobku.

⁶ Elektroaltgeräteverordnung - Verordnung des Bundesministers für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft über die Abfallvermeidung, Sammlung und Behandlung von elektrischen und elektronischen Altgeräten

⁷ EAG-VO určuje minimální počet míst zpětného odběru na politické oblasti

Operátor EAK

Jako operátor trhu s OEEZ v Rakousku funguje EAK - Elektroaltgeräte Koordinierungsstelle Austria GmbH. Jedná se o společnost s ručením omezeným, která byla založena v roce 2005 jako nezisková organizace, přičemž jejími vlastníky jsou Rakouská hospodářská komora a zástupci oborů souvisejících s OEEZ.

Hlavními úkoly EAK jsou:

- **Koordinace svozu OEEZ z míst zpětného odběru** (místo zpětného odběru nahlásí EAK potřebu odvozu OEEZ, to pak určí kolektivní systém, který tuto činnost provede; náklady míst zpětného odběru pak EAK rozpočítá na kolektivní systémy)
- **Informování a osvěta spotřebitelů o správném zacházení s OEEZ** (tato činnost je zakotvena přímo v EAG – VO) – informační kampaň
- Podávání hlášení MŽP

Z uvedeného vyplývá, že rakouský operátor trhu plní mimo jiné funkci zúčtovací a zodpovídá za osvětovou činnost.

Kolektivní systémy

Sběrné a recyklační kolektivní systémy v Rakousku schvaluje Ministerstvo životního prostředí. V současné době jich je pět (v závorce udáván počet výrobců, kteří tvoří zákazníky těchto kolektivních systémů v oblasti OEEZ):

- ERA Elektro Recycling Austria GmbH (1128 výrobců)
- European Recycling Platform (ERP) Österreich GmbH (36 výrobců)
- INTERSEROH Austria GmbH (267 výrobců)
- UFH (548 výrobců)
 - UFH Altlampen Systembetreiber GmbH
 - UFH Elektroaltgeräte System Betreiber GmbH

Kromě UFH Altlampen Systembetreiber GmbH, který se specializuje na osvětlovací zařízení, působí kolektivní systémy ve všech kategoriích OEEZ.

Počet kolektivních systémů není omezen ze zákona, nicméně každý kolektivní systém musí být zaregistrovaný u MŽP, s jinými výrobci nemohou spolupracovat; Rakousko spoléhá na dostatečné vytvoření konkurence a konkurenčního prostředí díky tomu, že EAK má se všemi kolektivními systémy uzavřenou totožnou smlouvu, a ze zákona k nim musí přistupovat stejně.

Kolektivní systémy v Rakousku zajišťují funkci transportní i zpracovatelskou. Příkladem opět může být ERP, který působí i v Rakousku pod názvem European Recycling Platform (ERP) Österreich GmbH a který nabízí svým členům obě tyto činnosti.

Dánsko

Zpětný odběr OEEZ v Dánsku je legislativně zakotven v Zákoně o ochraně životního prostředí⁸ a zákonným opatřením o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a odpadních akumulátorech⁹.

Životní cyklus EEZ vypadá v Dánsku podobně jako v Německu; začíná jeho uvedením na trh (před kterým se musí výrobce registrovat u dánského operátora DPA), kde je zakoupen spotřebitelem. Po skončení jeho životnosti ho spotřebitel odevzdá na odběrovém místě, které v Dánsku provozují společnosti zajišťující odpadový management pro místní správy. V další fázi pak zodpovídá za OEEZ výrobce; ten tak může učinit skrze kolektivní systémy, nebo individuálně. V této fázi je důležitý operátor trhu DPA, který v Dánsku řídí zpětný odběr OEEZ. DPA zodpovídá za organizaci vyzvednutí OEEZ z odběrových míst (DPA každý rok spočítá, za jakou část OEEZ v Dánsku je konkrétní výrobce zodpovědný na základě podílu na trhu podle EEZ uvedených na trh) a u této části OEEZ pak musí výrobce zajistit vyzvednutí z odběrových míst). K zajištění svozu může výrobce využít kolektivní systémy nebo jednat sám (sám uzavřít smlouvu s transportní a zpracovatelskou společností). Ty dále zajistí zpracování OEEZ; po zpracování OEEZ dojde k recyklaci části výrobku a jejich opětovnému použití, čímž je uzavřen životní cyklus výrobku. Dánské Ministerstvo životního prostředí (EPA) působí především jako dohledová instituce, kontroluje, zda vše probíhá podle platné legislativy.

Operátor DPA

DPA (DPA System – Danish Producer Responsibility) byl založen v souladu se Zákonem o ochraně životního prostředí. Top management DPA je jmenován Ministerstvem životního prostředí. Činnost DPA je financován z poplatků výrobců.

Mezi hlavní činnosti DPA patří především:

- ✓ **Provozování centrálního registru výrobců**
- ✓ **Výpočet EEZ uvedených na trh**
- ✓ Koordinace odvozu OEEZ mezi odběrovými místy a kolektivními systémy
- ✓ Registrace kolektivních systémů

Z uvedeného vyplývá, že DPA jako operátor plní funkci evidenční i účtovací.

Kolektivní systémy

V Dánsku je registrováno celkem 1 576 výrobců, z čehož:

- ✓ 976 je v kolektivním systému
- ✓ 602 plní povinnosti individuálně.

V Dánsku působí následující kolektivní systémy:

- Elretur
- ERP Danmark aps
- LWF
- RENE

⁸ Environmental protection act

⁹ Statutory Order on batteries and accumulators and waste batteries and accumulators

Každý kolektivní systém musí být registrován u DPA a zveřejněn na webových stránkách DPA. Počet kolektivních systémů není omezen ze zákona. Kolektivní systémy v Dánsku se mohou současně starat o více skupin OEEZ, většinou tomu tak i je.

V Dánsku finanční garanci (na likvidaci EEZ uvedených v aktuálním roce na trh v případě úpadku výrobce) poskytují kolektivní systémy (v případě, že je výrobce součástí kolektivního systému).

1.2.3 Popis problému

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

1.3.1 Česká legislativa

V současnosti je problematika zpětného odběru výrobků s ukončenou životností a následného nakládání s odpadním elektronickým zařízením (OEEZ) upravena především následujícími právními předpisy:

- zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů – DÍL 8 Elektrická a elektronická zařízení
- vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 352/2005 Sb., o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady (dále jen „vyhláška“),
- vyhláška č. 178/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a o bližších podmínkách financování nakládání s nimi (vyhláška o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady), ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 200/2014 Sb., kterou se mění vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a o bližších podmínkách financování nakládání s nimi (vyhláška o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady), ve znění pozdějších předpisů (účinnost této vyhlášky od 1. 10. 2014).

S ohledem na členství České republiky v Evropské unii je nezbytný soulad národních právních předpisů s evropskými předpisy, zejména pak s novou právní úpravou ve formě směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních ze dne 4. 6. 2012 s účinností od 15. 2. 2014.

Povinností každého členského státu Evropské unie je uvést v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 14. února 2014.

V současné době (říjen 2014) proběhla transpozice výše zmíněné směrnice 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních do Dílu 8 zákona o odpadech novelou zákona o odpadech – zákon č. 184/2014 Sb. V souvislosti s tím byl novelizován prováděcí právní předpis (vyhláška 352/2005 Sb.), a to vyhláškou č. 200/2014 Sb.

Mimo výše uvedených právních předpisů zabývajících se problematikou zpětného odběru výrobků s ukončenou životností a následného nakládání s odpadním elektrických nebo elektronickým zařízením existují i jiné právní předpisy vztahující se k věcnému záměru, tj. například:

- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

- zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zajištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

1.3.2 Evropská legislativa

Obecný rámec pro odpadové hospodářství v oblasti odpadních elektrických a elektronických zařízení je tvořen především dvěma evropskými směrnicemi:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady o odpadních elektrických a elektronických zařízeních č. 2012/19/EU
- směrnice Evropského parlamentu a Rady o odpadech č. 2008/98/EU

Evropská právní úprava „směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních“ ze dne 4. 6. 2012 nahrazuje s účinností od 15. 2. 2014 dosavadní směrnici 2002/96/ES o odpadních elektrických a elektronických zařízeních.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

1.1.1 Výrobci elektrozařízení

Evropská směrnice 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních pracuje s tzv. „prodlouženou odpovědností výrobce“. Tato rozšířená odpovědnost výrobce je politický princip, jehož úkolem je podporovat snižování negativního dopadu výrobních systémů na životní prostředí v celém jejich životním cyklu tím, že odpovědnost výrobce produktu je rozšířena do různých částí životního cyklu, speciálně pak na odběr, recyklaci a závěrečné zneškodnění produktu“ (*zdroj: Waiting for Delivery, International Coalition for Sustainable Production and Consumption (publikováno v r. 1992 na Summitu Země).*

V souvislosti s touto rozšířenou odpovědností jsou výrobci elektrozařízení povinni zajistit (individuálně, solidárně nebo kolektivně) jejich co nejefektivnější oddělený sběr/zpětný odběr, zpracování, využití a odstranění. Všichni tito výrobci jsou vedeni v seznamu MŽP ČR ISOH (Informační systém odpadového hospodářství), obsahujícím údaje o typu jejich elektrozařízení i o způsobu plnění jejich povinností. Financování odděleného sběru/zpětného odběru a následného nakládání s OEEZ je rovněž jednou z povinností na straně výrobce elektrozařízení.

Co se týče spotřebitele, musí výrobci označit své výrobky určené ke zpětnému odběru a oddělenému sběru tak, aby byl konečnému uživateli jasný jeho záměr.

1.4.1 Dovozci

Povinnost zpětného odběru, odděleného sběru, zpracování, opětovného využití i odstranění výrobků je ukládána také dovozcům elektrozařízení na český trh. Dovožci tedy musí ze zákona plnit stejnou povinnost jako výrobci elektrozařízení.

1.4.2 Distributoři a poslední prodejci

Distributoři distribuující elektrozařízení (včetně internetových prodejců) musí informovat konečného uživatele o způsobu, jakým je zpětný odběr popřípadě oddělený sběr prováděn. Poslední prodejce informuje spotřebitele (domácnost) a zároveň zajišťuje přijímání tohoto zboží nebo zboží historického (ve stejném počtu kusů) ke zpětnému odběru.

1.4.3 Koneční uživatelé elektrozařízení

Financování zpětného odběru/odděleného sběru a jiných povinností mohou firmy promítnout formou recyklačního poplatku do ceny výrobků a potenciálně tak navýšit náklady spotřebitele. Distribuce dopadu mezi spotřebitele a výrobce pak závisí na stupni konkurenčnosti trhu s EEZ, příp. elasticitě poptávky po EEZ. Čím vyšší konkurence mezi výrobcí/distributory/prodejci, tím se dopad přesouvá směrem k těmto subjektům ve formě snižování marží, totéž platí s rostoucí elasticitou poptávky po EEZ.

Konečný uživatel je v současnosti klíčovým prvkem v procesu zpětného odběru, kdy je potřeba spotřebitele dostatečně motivovat k tomu, aby výrobek po ukončení jeho životnosti odevzdával do systému zpětného odběru/odděleného sběru. Jednou z možností, která vyplývá z evropské směrnice 2012/19/EU, je motivace finanční. Konečný uživatel může dostat buď přímo zaplacen za odevzdání výrobku (zvláště v případě, kdy má OEEZ kladnou finanční hodnotu), anebo může být osvobozen od některých místních poplatků či jinak nepřímou finančně kompenzován. Mohlo by totiž dojít k poklesu objemu komunálního odpadu a obec by si mohla dovolit spotřebitele tímto způsobem kompenzovat.

1.4.4 Individuální a solidární plnění

Zpětný odběr/oddělený sběr elektrozařízení po ukončení její životnosti je uskutečňován v případě individuálního a solidárního plnění přímo samotnými výrobci. Náklady na tuto činnost i výnosy jsou záležitostí samotných výrobců.

1.4.5 Stávající provozovatelé kolektivních systémů (KS)

Kolektivní systém, který zajišťuje svoz, uskladňování i spolupráci se zpracovateli elektroodpadu, je neziskovou organizací, jejíž fungování financují výrobci, kteří se rozhodli přes kolektivní systém svou povinnost plnit. Kolektivní systém tedy funguje na základě jejich příspěvků (včetně příspěvků za historická elektrozařízení), které jsou determinovány počtem a typem produktů, které daný výrobce uvádí na trh.

Náklady KS jsou dány množstvím míst zpětného odběru/odděleného sběru, podmínkami smluv s provozovateli těchto míst, se zpracovateli a svozovými společnostmi.

1.4.6 Noví provozovatelé kolektivních systémů

Postavení nových provozovatelů kolektivních systémů se bude odvíjet od nastavení podmínek novou právní úpravou.

1.4.7 Svozové společnosti

Svozové společnosti jsou nájímány kolektivními systémy (případně samotnými výrobci) k přepravě elektrozařízení ze sběrného místa do místa jeho dalšího zpracování. Současná právní úprava nepovažuje elektrozařízení za odpad do doby, než je předán ke zpracování. Svozové

společnosti tak nemusí jednat s elektrozařízením jako s odpadem. Změna odpadového režimu by mohla dle nastavených podmínek znamenat navýšení nákladů na svoz.

1.4.8 Zpracovatelé odpadních elektrozařízení

Jejich hlavní činností je výkup elektroodpadu od kolektivních systémů či nákup odpadu ze zahraničí jeho skladování, odstraňování nežádoucích látek a co nejefektivnější využití a likvidace.

1.4.9 Orgány státní správy

Orgány státní správy jsou zapojeny především do legislativního procesu tvorby právních předpisů, kontroly a informování jiných dotčených subjektů o změnách v upravované oblasti. MŽP ČR má v kompetenci vedení seznamu všech výrobců elektrozařízení určených ke zpětnému odběru/oddělenému sběru i sběru informací od všech kolektivních systémů působících na území ČR, podávání podnětů České obchodní inspekci, komunikaci s Evropskou komisí. Kontrolu dodržování předpisů mají na starosti ČIZP (Česká inspekce životního prostředí), obce s rozšířenou působností, kraje a Česká obchodní inspekce. Do kontroly finančního hospodaření jsou zapojeny orgány finanční správy, a protože se povinnosti dané zákonem týkají i dovozců, mají určité pravomoci v oblasti nakládání s OEEZ i celní orgány.

1.4.10 Obce

Obce uzavírají dohody s kolektivními systémy k vytvoření sběrných míst. Největším přínosem pro obce je zamezení znečišťování životního prostředí na jejich území nebo v jejich blízkém okolí.

1.5 Popis cílového stavu

Díky neustálému rozšiřování trhu a zkracování inovačních cyklů se rapidně z elektrozařízení stává rostoucí zdroj nebezpečného odpadu a hrozba pro životní prostředí. ČR vázána směrnicí 2012/19/EU, jež požaduje splnění jistých úrovní sběru a využití OEEZ. Cílem je tedy zajištění toho, aby česká legislativa umožňovala a pomáhala dosažení úrovně sběru požadovaného ve zmíněné směrnici a potlačila růst elektroodpadu, který nebyl zpětně odebrán/odděleně sebrán, prostřednictvím navyšování míry jejich sběru a opětovného využití. V roce 2013 dosáhla v ČR úroveň zpětného odběru a odděleného sběru OEEZ cca 27,7 %. Cíle sběru definované Evropskou směrnicí 2012/19/EU se dělí dle termínu, kdy mají být plněny. Do 31. 12. 2015 by mělo být vybíráno 4 kg/osobu od spotřebitelů případně průměrné množství OEEZ sebraných v předešlých třech letech - nutno splnit vyšší hodnotu z těchto dvou možností. Novou směrnicí se cíl členských zemí EU mění. Země by měly od 1. 1. 2016 vybírat 45 % průměrné hmotnosti elektrozařízení uvedených na trh v předešlých třech letech. Novější členské země včetně ČR však mají udělenou výjimku. Do 14. 8. 2016 mohou tyto členské země sebrat méně než 45%, ale více než 40 % průměrné hmotnosti elektrozařízení uvedených na trh v předešlých třech letech. od 14. 8. 2016 pak platí stejný cíl jako pro ostatní členské země. Dalším cílem je navýšení procenta sebraných výrobků. Od 1. 1. 2019 by měly členské země sesbírat 65 % průměrné hmotnosti zařízení uvedených na trh v předešlých třech letech nebo 85 % vyprodukovaných OEEZ. ČR spolu s ostatními novějšími členskými zeměmi EU mají opět udělenou výjimku – cíl sběru může odložit až do 14. 8. 2021 a do té doby plnit požadovaný 45 % cíl. Na základě konzultací s MŽP ČR, MŽP ČR předpokládá zvolení cíle pro období od 1. 1. 2019 ve formě dosáhnout úrovně sběru 65 % z průměrné hmotnosti zařízení uvedených na trh v předešlých třech letech.

Krom požadavků na sebraný elektroodpad jsou dány požadavky a cíle ze strany EU na využití OEEZ. Tyto cíle jsou uvedeny v Tabulce 7.

Tabulka 6: Cíle sběru OEEZ dle směrnice 2012/19/EU

Cíl	do 31. 12. 2015	od 1. 1. 2016	od 1. 1. 2019
EU	4 kg/os u OEEZ od spotřebitelů nebo průměrné množství OEEZ sebraných v předešlých třech letech (spotřebitelé i podnikatelé) - dle toho, která z hodnot je vyšší	45 % průměrné hmotnosti zařízení uvedených na trh v předešlých třech letech	65 % průměrné hmotnosti zařízení uvedených na trh v předešlých třech letech nebo 85 % z vyprodukovaných OEEZ
ČR	totožný	40 % průměrné hmotnosti zařízení uvedených na trh v předešlých třech letech *	totožný, ale termín posunut **

Zdroj: Směrnice Evropského parlamentu a rady 2012/19/EU

*Do 14. 8. 2016

**Do 14. 8. 2021

Tabulka 7: Cíle využití OEEZ dle směrnice 2012/19/EU

Skupina elektrozařízení	Využití v %	Opětovné použití a materiálové využití v %
Cíle využití OEEZ (příloha V směrnice 2012/19/EU) od 13. 8. 2012 do 14. 8. 2015		
1, 10	80	75
3, 4	75	65
2, 5, 6, 7, 8, 9	70	50
výbojky	80	-
Cíle využití OEEZ (příloha V směrnice 2012/19/EU) od 15. 8. 2015 do 14. 8. 2018		
1, 10	85	80
3, 4	80	70
2, 5, 6, 7, 8, 9	75	55
výbojky	80	-
Cíle využití OEEZ (příloha V směrnice 2012/19/EU) od 15. 8. 2018		
1, 4 (velká zařízení)	85	80
2 (obrazovky, monitory)	80	70
5, 6 (malá zařízení)	75	55
3 (světelné zdroje)	80	-

Zdroj: Směrnice Evropského parlamentu a rady 2012/19/EU

1.6 Zhodnocení rizika

Nedojde-li k zásadní změně současné legislativy, Česká republika pravděpodobně nesplní požadavky určené směrnicí 2012/19/EU, která mimo jiné požaduje nejpozději do 14. 8. 2021 (dokdy má ČR společně s dalšími členskými zeměmi udělenou výjimku) dosáhnout minimální úrovně sběru buď 65 % průměrné hmotnosti EEZ uvedených na trh v předchozích třech letech v dotčeném členském státě, anebo využití 85 % hmotnosti produkce OEEZ na území tohoto členského státu. S neplněním požadavků uvedené směrnice jsou pak spojeny případné sankce ze strany EU.

Dalším negativním aspektem, nedojde-li ke změně právní úpravy, je možná ztráta hodnotných druhotných surovin. OEEZ je rychle se zvětšující zdroj odpadů a pokud nedojde k jeho

efektivní recyklaci, tedy správnému zpracování, případně k jeho vývozu, Česká republika se připraví o cenný zdroj surovin. Zdrojem těchto rizik může být i rozdílnost v právních úpravách jednotlivých členských zemí.

Další problematickou oblastí je svoz elektroodpadu. V současné době pokud nedojde k předání elektrozařízení ke zpracování, není zařízení klasifikováno jako (nebezpečný) odpad. Svozové společnosti tak nemusí zacházet s nebezpečným odpadem tak, aby minimalizovaly rizika ohrožení životního prostředí a lidského zdraví.

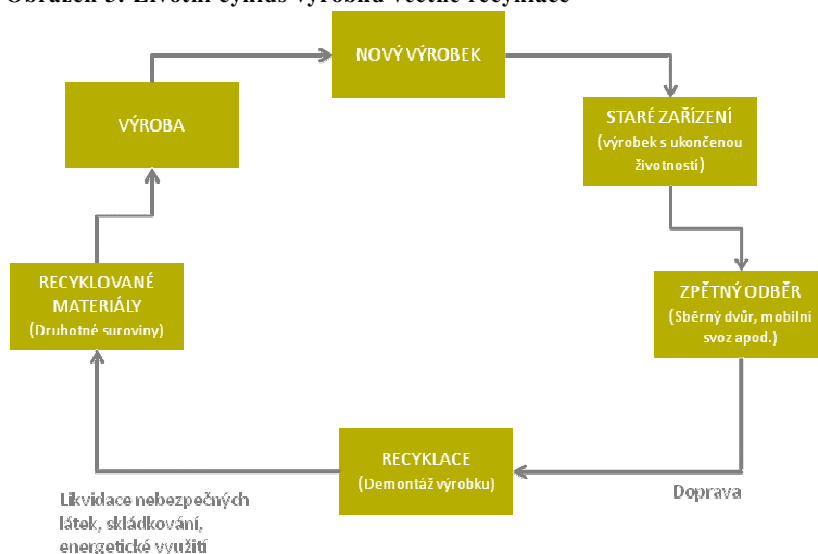
Kolektivní systémy mají v současnosti silné postavení na trhu a již nyní je patrná snaha pronikat i do navazujících úrovní ve vertikálním řetězci nakládání s OEEZ (svoz a zpracování). Existuje zde riziko, že může dojít ke znevýhodňování ostatních zpracovatelů a svozových společností, může docházet ke vzniku bariér na trhu a omezování hospodářské soutěže.

2. - 4. Návrh variant řešení, vyhodnocení nákladů a přínosů, návrh řešení - hodnocení dopadů opatření jednotlivých věcně souvisejících okruhů

A. Postavení zpětného odběru v rámci odpadového režimu

Jedním ze stěžejních bodů diskuze o návrhu zákona je otázka, kdy se má výrobek stát odpadem. Následující obrázek popisuje životní cyklus produktu od chvíle, kdy je předán do zpětného odběru:

Obrázek 3: Životní cyklus výrobku včetně recyklace

Zdroj: EEIP na základě Surovinová politika 2011

Je zřejmé, že od chvíle, kdy je výrobek odevzdán zákazníkem do místa zpětného odběru, je nutné ho transportovat a následně dále zpracovávat. Vzhledem k tomu že podmínky transportu a zpracování jsou různé pro výrobky a odpady, má rozhodnutí o tom, ve které fázi se výrobek stává odpadem, velký vliv na náklady zpracování a vliv na životní prostředí.

Popis současného stavu: Zpětně odebraný výrobek, tj. odebrané použité elektrozařízení pocházející z domácností, se dle zákona o odpadech §38 odst. 8 stává odpadem ve chvíli předání osobě oprávněné k jeho využití nebo odstranění (zpracovateli).

Definice problému: Dle současného zákona o odpadech se elektrozařízení stávají odpadem až ve chvíli, kdy dojde k jejich předání osobě oprávněné ke zpracování nebo materiálovému využití OEEZ. Z tohoto důvodu chybí v určitých případech řádný dohled některých kontrolních orgánů a tím se vystavujeme riziku ohrožení životního prostředí. Dohled stěžují i nedostatky v evidenční oblasti (např. nejednotné přístupy ke kontrole vykazovaných dat ze strany jednotlivých kolektivních systémů – jde zejména o kontrolu vykazovaných množství EEZ uváděných na trh ze strany výrobců, ale i množství zpracovaných OEEZ). Problémy v evidenční oblasti mohou mít nepřímý vliv na plnění cílů uvedených výše, stejně jako nedostatečná transparentnost prostředí s opět zprostředkovaným vlivem na výši zpětného odběru se všemi jejími důsledky.

Cíl: Obecný cíl – splnění požadavků EU, zajištění transparentního prostředí a podmínek umožňujících odpovídající nakládání s OEEZ.

Varianty řešení:

Varianta 0 – ponechání stávající právní úpravy - postavení mimo odpadový režim

Varianta 1 – Elektrozařízení se stává odpadem se zjednodušeným odpadovým režimem jeho předáním na místo zpětného odběru

Varianta 1a – s povinností místa zpětného odběru mít souhlas dle § 14 zákona o odpadech, vést průběžnou evidenci včetně zasílání ročních hlášení.

Varianta 1b - bez povinnosti místa zpětného odběru mít souhlas dle § 14 zákona o odpadech a bez podrobné administrativy

Zjednodušený odpadový režim by umožnil rozšíření evidenčních povinností, s následnou možnou křížovou kontrolou toků mezi jednotlivými subjekty ve vertikálním řetězci. Zároveň by nezakládal potřebu vynaložení vysokých finančních prostředků v důsledku změny definice, kdy se elektrozařízení stává odpadem.

Varianta 2 – zavedení „úplného“ odpadového režimu v souladu se zákonem o odpadech

Identifikace nákladů a přínosů:

Varianta 0 – Zachování stávajícího stavu mimo odpadový režim nepředstavuje žádné dodatečné náklady pro zúčastněné subjekty (dopravci nepřeppravují odpad, sběrná místa nežadají o souhlas ke sběru odpadů dle zákona o odpadech, sběrná místa nemusí povinně vést průběžnou evidenci apod.).

Varianta 1a - Elektrozařízení se stává odpadem se zjednodušeným odpadovým režimem jeho předáním na místo zpětného odběru a místa zpětného odběru mají povinnost mít souhlas dle § 14 zákona o odpadech, vést průběžnou evidenci včetně zasílání ročních hlášení.

V případě zavedení povinnosti udělení souhlasu k provozování zařízení ke sběru odpadů předpokládáme dodatečné náklady jak na straně provozovatelů míst zpětného odběru, tak na straně a krajských úřadů, které v tomto případě musí zpracovat podané žádosti. U krajských úřadů je časová náročnost řízení spolu s vydáním souhlasu odhadována v rozmezí 7–40 hodin čistého času dle typu případu (přijetí žádosti, zaevidování, vytvoření spisu a soupisu pro spis, prostudování podání, případné přerušení správního řízení – výzva k doplnění, prostudování doplnění, oznámení o zahájení obci, na jejímž katastrálním území se provozovna nachází,

místní šetření a vydání rozhodnutí). V případě, že by o tento souhlas měly žádat všechny subjekty, které jsou dnes zapojeny do zpětného odběru elektrozařízení, se může jednat o 10 000 subjektů, které nemají souhlas dle § 14 zákona o odpadech (prodejci, úřady, školy, veřejná prostranství s kontejnery apod.).

Tabulka 1: Odhadované náklady KÚ při počtu 10 000 žádostí

Náklady krajských úřadů při časové náročnosti až 40 hodin/žádost	
Počet subjektů (ks)	10 000
Platová třída	11
Mzdové a režijní náklady na zpracování (Kč/hod)	250
Časová náročnost spojená s místním šetřením (hod/žádost)	7 - 40
Mzdové a režijní náklady na zpracování (Kč/žádost)	10 000
Odhadované náklady při počtu 7000 (Kč)	17 500 000 - 100 000 000

Zdroj: MŽP, EEIP

Ve výše uvedené tabulce jsou odhadované náklady na státní správu v případě, že veškerá místa, kde bude docházet ke sběru elektrozařízení, budou muset žádat o souhlas dle § 14 zákona o odpadech. Další náklady mohou vzniknout v případě, že souhlasy budou vydávány na dobu určitou. Po uplynutí doby by tak bylo zapotřebí posoudit žádost znovu.

Kromě krajských úřadů jsou dotčeným subjektem provozovatelé sběrných míst. Náklady na přípravu podkladů se budou odvíjet od různorodosti provozovatelů sběrných míst. Průměrnou časovou náročnost na vytvoření dokumentace a předání krajskému úřadu odhadujeme na úrovni 10 - 40 hodin (pracovní týden) spolu s místním šetřením v provozovně subjektu. Uvedená časová náročnost však představuje pouze hrubý odhad, který se může významně lišit v závislosti na ostatních parametrech (velikost, charakter provozovatele).

Tabulka 2: Odhadované náklady provozovatelů sběrných míst spojené se získáním souhlasu k provozování sběrného místa

Náklady provozovatelů míst zpětného odběru	
Počet subjektů (ks)	10 000
Mzdové a režijní náklady (Kč/hod)*	280
Časová náročnost na přípravu na 1 žádosti (hod/žádost)	10 – 40
Mzdové a režijní náklady na zpracování (Kč/žádost)	2 800 - 11 200
Odhadované náklady při počtu 7000 subjektů (Kč)	28 000 000 – 112 000 000

**výpočet průměrné hodinové mzdy vychází ze struktury míst zpětného odběru a jejich zaměstnanců*

Zdroj: MŽP, EEIP

V případě provozovatelů sběrných míst se také nemusí jednat o jednorázové náklady s ohledem na možnou platnost souhlasu pouze na dobu určitou.

Dalším požadavkem by byl požadavek vedení průběžné evidence a zasílání ročních hlášení. Zde se budou náklady z opakujících se náklady na zaznamenání údaje do příslušné aplikace, případně zpracování a zaslání ročního hlášení.

Tabulka 3: Odhadované náklady provozovatelů sběrných míst spojené s plněním evidenční povinnosti

Náklady provozovatelů míst zpětného odběru	
---	--

Počet subjektů (ks)	10 000
Náklady na zaznamenání jednoho úkonu v délce trvání 15 min.	0,25 * 201 = 70
Roční náklady na zaznamenání úkonů celkem při předpokladu 1 zadání měsíčně	8 400 000
Náklady na vypracování ročního hlášení při předpokladu 8 hod. časové náročnosti	22 400 000
Odhadované opakující se náklady při počtu 10 000 subjektů (Kč)	30 800 000

Zdroj: MŽP, EEIP

Celkové náklady na udělení povolení a náklady na vedení evidence je tedy velmi obtížné stanovit. Nicméně lze konstatovat, že se budou pohybovat v řádech desítek milionů Kč.

Je ovšem třeba zmínit riziko vyplývající ze zavedení povinnosti vést průběžnou evidenci a zasílat roční zprávu spolu s povinností získat souhlas dle § 14 zákona o odpadech ve formě významného snížení počtu míst zpětného odběru. Některá stávající místa zpětného odběru (kontejnery a boxy volně dostupné ve školách, úřadech, obchodech, veřejných prostranstvích apod.) se v takovém případě nemusí chtít zapojit do systému zpětného odběru. V takovém případě by došlo k výraznému navýšení nákladů u spotřebitelů na dopravení EEZ do místa zpětného odběru s konečným důsledkem snížení úrovně dosahované v rámci zpětného odběru a neplnění směrnice. Tento aspekt snižuje pravděpodobnost dosažení stanoveného výše uvedeného cíle k tomuto věcnému okruhu.

Varianta 1b - Elektrozařízení se stává odpadem se zjednodušeným odpadovým režimem jeho předáním na místo zpětného odběru bez povinnosti pro místa zpětného odběru mít souhlas dle § 14 zákona o odpadech a bez podrobné administrativy

V případě zavedení zjednodušeného odpadového režimu dle Varianty 1b předpokládáme, že místa zpětného odběru nebudou muset žádat o souhlas dle § 14 zákona o odpadech. Provozovatelé míst zpětného odběru tak nebudou muset nést dodatečné náklady spojené s přípravou žádosti o získání souhlasu § 14 zákona o odpadech. Místa zpětného odběru budou muset vést pouze zjednodušenou evidenci, jejíž rozsah ještě není přesně stanoven, ale lze očekávat, že nebude po místech zpětného odběru vyžadováno zasílání ročních zpráv a podrobná evidence jako u ostatních zařízení. S ohledem, že již dnes některá místa zpětného odběru vedou určitou formu evidence, lze dodatečné náklady pro provozovatele míst zpětného odběru považovat za zanedbatelné.

Tabulka 4: Odhadované náklady provozovatelů sběrných míst spojené s plněním evidenční povinnosti

Náklady provozovatelů míst zpětného odběru	
Počet subjektů (ks)	10 000
Jednorázové náklady na pořízení SW aplikace	10 000
Jednorázové náklady celkem, pokud si tuto aplikaci bude muset pořídit 30 % subjektů*	30 000 000
Náklady na zaznamenání jednoho úkonu v délce trvání 15 min.	0,25 * 201 = 50
Roční náklady na zaznamenání úkonů celkem při předpokladu 1 zadání měsíčně	6 000 000

**Odhad proveden na základě odhadu struktury míst zpětného odběru – předpokládáme, že prodejci již určitou formu evidence vedou*

Zdroj: MŽP, EEIP

Jednorázové náklady plynoucí ze zavedení tohoto opatření je možné snížit, pokud evidenci o svozech povedou pouze svozové společnosti. Zároveň je třeba zdůraznit, že jednorázové náklady je třeba rozpustit do ročních období s příslušným diskontem. Jejich výše pak nebude tak výrazná.

Vyhodnocení nákladů a přínosů Variant 1a a 1b

Veřejnost
Náklady – Varianta 1a představuje riziko snížení počtu míst zpětného odběru, což by představovalo navýšení nákladů veřejnosti na odevzdání elektrozařízení do sběrné sítě. Zároveň by mohlo dojít ke zvýšení poplatků za recyklaci s ohledem na nákladnější sběr, pokud by mělo být dosaženo plnění Směrnice
Stát
Přínosy – Varianta 1 v obou podvariantách zlepšuje možnost evidence a následné kontroly, což má pozitivní efekt zejména ve vztahu k životnímu prostředí; případný pokles nákladů
Náklady – V případě Varianty 1a existuje riziko nesplnění úrovně zpětného odběru kvůli redukci sběrné sítě. V důsledku nesplnění cíle může dojít k udělení sankce ze strany EU
Provozovatelé míst zpětného odběru
Náklady – Dodatečné náklady se změnou definice, kdy se elektrozařízení stává odpadem. Významné náklady zejména v případě varianty 1a (povinnost získat souhlas KÚ, evidence dle § 14 zákona o odpadech)
Výrobci, Kolektivní systémy
Přínosy – Lepší evidence, což by mělo vést k snížení nákladů na kontrolu míst zpětného odběru
Náklady – Především v případě Varianty 1a významné riziko redukce sběrné sítě, což se může projevit nutností navýšit náklady na sběr (růst recyklačních poplatků). V důsledku redukce sběrné sítě se také KS vystavuje riziku neplnění minimální úrovně zpětného odběru. Obdobně vyšší riziko zahájení správního řízení v důsledku nedostatečné hustoty sběrné sítě
Krajské úřady
Přínosy – Varianta 1 v obou podvariantách zlepšuje možnost evidence a následné kontroly, což má pozitivní efekt zejména ve vztahu k životnímu prostředí
Náklady – V případě varianty 1a dodatečné náklady spojené s povinností posuzovat žádosti o zřízení místa zpětného odběru

Varianta 2 - Elektrozařízení se stává odpadem jeho předáním na místo zpětného odběru

Tato varianta není detailněji posuzována, neboť na základě konzultací s dotčenými subjekty a předběžných výpočtů by taková právní úprava představovala dodatečné náklady v řádech desítek až stovek milionů Kč pro dotčené subjekty (místa zpětného odběru, výrobci, svozové společnosti, atd.) a její přínos pro splnění základního cíle - zajištění podmínek pro splnění požadované úrovně zpětného odběru a odděleného sběru elektrozařízení v České republice dle evropské směrnice - je velmi diskutabilní. Spíše by se jednalo o změnu s negativním dopadem např. ve formě výrazného navýšení recyklačního poplatku. Celkově by Varianta 2 mohla vést až ke snížení úrovně zpětného odběru a odděleného sběru, čímž by se Česká republika vystavila hrozbě sankcí od EU. Proti Variantě 2 hovoří i praxe z ostatních evropských zemí, kdy je ve většině evropských zemí implementován pouze zjednodušený odpadový režim nikoli „úplný“ odpadový režim.

Vyhodnocení variant a návrh řešení:

Na základě analýzy příjmů a nákladů jednotlivých posuzovaných variant doporučujeme variantu 1b – zavedení zjednodušeného odpadového režimu bez povinnosti mít souhlas dle § 14 zákona o odpadech a bez podrobné administrativy. Odhadované náklady varianty 1b nepředstavují zásadní překážku. Na základě provedené analýzy se domníváme, že potenciální příjmy vyplývající ze zlepšené evidence, možnosti efektivnější kontroly příslušnými orgány převáží administrativní

náklady spojené se zavedením zjednodušeného režimu v rozsahu dle Varianty 1b. Ostatní Varianty (Varianta 1a a Variantu 2) jsme vyhodnotili jako příliš nákladné pro dotčené subjekty (svozové společnosti, místa zpětného odběru, výrobci) s nedostatečným přínosem s ohledem na výši nákladů na zavedení. Naopak zamítnuté Varianty mohly mít dokonce negativní dopad na plnění stanoveného cíle – dosažení úrovně zpětného odběru dle požadavků evropské směrnice, resp. negativní dopad na kvalitu životního prostředí, zejména v důsledku nezanedbatelného rizika možnosti negativního vlivu na hustotu míst zpětného odběru, stejně jako v důsledku celkové výše nákladů na sběr elektrozařízení a elektroodpadu.

B. Udělení oprávnění k provozování KS

Popis současného stavu: Každý fungující kolektivní systém má schválen autorizační projekt.

Definice problému: Potřeba nastavení rovných startovních podmínek v případě změny zákona.

Cíl: Obecný cíl – splnění požadavků EU, zajištění transparentního prostředí a podmínek umožňujících dosažení obecného cíle.

Varianty řešení:

Varianta 0 – Autorizační projekt při žádosti o udělení oprávnění k provozování KS předloží pouze nově vznikající KS

Varianta 1 – Autorizační projekt při žádosti o udělení oprávnění k provozování KS předloží pouze nově vznikající KS, stávající KS doplní/aktualizují svůj autorizační projekt v souladu s nově definovanými požadavky na autorizační projekt. Oprávnění k provozování kolektivního systému bude vydané na dobu určitou, nejdéle na dobu deseti let, a nepřechází na jinou osobu.

Varianta 2 – Autorizační projekt při žádosti o udělení oprávnění k provozování KS předloží všechny KS. Stávající KS tak vypracují nový autorizační projekt a znovu požádají o udělení oprávnění k provozování KS. Oprávnění k provozování kolektivního systému bude vydané na dobu určitou, nejdéle na dobu deseti let, a nepřechází na jinou osobu.

Identifikace nákladů a přínosů:

Varianta 0: nepředstavuje pro dotčené subjekty žádné dodatečné náklady

Varianta 1 a 2 představují dodatečné náklady zejména pro stávající kolektivní systémy, které budou muset doplnit, případně vypracovat nový autorizační projekt, který bude součástí žádosti o udělení oprávnění k provozování KS. Výše těchto nákladů se bude odvíjet od požadavků na projekt zajištění kolektivního plnění. V případě potřeby uzavření nových smluv s výrobcí, zpracovateli, místy zpětného odběru, svozovými firmami se bude jednat o nezanedbatelný náklad pro kolektivní systém, který se může promítnout do ceny recyklačního poplatku. Zároveň je zapotřebí stanovit dostatečné přechodné období pro splnění požadavků tak, by nedošlo k situaci, kdy stávající oprávnění přestane platit a nové ještě nebude vydáno. Taková situace by mohla být negativní dopad na plnění kvóty zpětného odběru.

Pro nově vzniklé kolektivní systémy půjde pouze o dodatečné náklady spojené s přípravou projektu dle nových požadavků.

Určité náklady mohou vzniknout také svozovým společnostem, zpracovatelům či provozovatelům míst zpětného odběru či dokonce výrobcům v důsledku potřeby uzavřít dodatky/nové smlouvy na základě doplnění.

V neposlední řadě určité náklady vzniknou MŽP v důsledku nutnosti rozhodnout o udělení oprávnění u stávajících kolektivních systémů.

Přínosy – Lepší kontrola díky rovných podmínek pro jednotlivé KS

Náklady – Náklady spojené s posouzením doplnění/autorizačního projektu

Stávající kolektivní systémy

Přínosy – Srovnatelné podmínky se stávajícími aktéry na trhu

Náklady – Náklady spojené s doplněním/přípravou autorizačního projektu dle nových požadavků na projekt

Nové kolektivní systémy

Přínosy – Srovnatelné podmínky se stávajícími aktéry na trhu

Náklady – Náklady spojené s přípravou autorizačního projektu dle nových požadavků na projekt. V případě přesmluvnění všech smluv se jedná o nezanedbatelný náklad pro KS (smlouvy s výrobci, se zpracovateli, se svozovými společnostmi, s místy zpětného odběru)

Svazové společnosti

Náklady – Náklady spojené s uzavřením dodatku/nové smlouvy s kolektivními systémy/výrobci v případě, že to bude vyžadovat/ vyplývat z nových podmínek autorizačního projektu

Zpracovatelé

Náklady – Náklady spojené s uzavřením dodatku/nové smlouvy s kolektivními systémy/výrobci v případě, že to bude vyžadovat/ vyplývat z nových podmínek autorizačního projektu

Místa zpětného odběru

Náklady – Náklady spojené s uzavřením dodatku/nové smlouvy s kolektivními systémy/výrobci v případě, že to bude vyžadovat/ vyplývat z nových podmínek autorizačního projektu

Veřejnost

Náklady – V důsledku dodatečných nákladů pro kolektivní systém může dojít k zvýšení recyklačního poplatku

Odhad výše jednotlivých nákladů Varianty 2 je pro některé dotčené subjekty obtížný, neboť nejsou známy přesné požadavky na nový autorizační projekt. Z konzultací s kolektivními systémy vyplývá, že náklady na nový projekt se pohybují v rozmezí 300 – 1 000 tis Kč v závislosti na velikosti KS, pokud nebude zapotřebí uzavřít nové smlouvy s jednotlivými stranami. Pokud by se jednalo i o uzavření nových smluv budou náklady výrazně vyšší. S ohledem na nemožnost odhadnout časovou náročnost celého procesu nelze výši těchto nákladů Náklady Varianty 1 se budou pohybovat dle rozsahu nutných změn v autorizačním projektu a doplnění v intervalu (0 – náklady na Variantu 2).

Všechny výše uvedené náklady jsou náklady jednorázovými a je nutno je rovnoměrně a s příslušným diskontem rozpustit do jednotlivých ročních období po dobu platnosti právní úpravy.

Vyhodnocení variant a návrh řešení:

Na základě provedené analýzy přínosů a nákladů doporučujeme realizovat Variantu 1 nebo Variantu 2. V porovnání s variantou 0 obě tyto varianty přispívají k transparentnějšímu prostředí a rovným podmínkám pro všechny kolektivní systémy. Tyto přínosy více než vyváží dodatečné náklady pro stávající KS ve formě doplnění, případně nové autorizace. Je pouze zapotřebí poskytnout stávajícím KS dostatečné přechodné období, v rámci něhož budou moci připravit doplnění projektu/nový projekt. Délka přechodného období by měla reflektovat požadavky a formu autorizačního projektu.

odhadnout, neboť v případě jednoho kolektivního systému se může u těch největších jednat o potřebu uzavřít novou smlouvu s více jak 500 výrobci, více jak 3500 místy zpětného odběru (prodejci cca 2000, školy cca 700, obce cca 700, apod.), se zpracovateli a svazovými společnostmi. Z počtu dotčených subjektů je vidět, že případné náklady půjdou řádově do milionů korun v případě všech kolektivních systémů. Připomeňme, že KS v ČR působí 15.

Náklady pro zpracovatele, pro místa zpětného odběru, pro výrobce apod. se budou pohybovat v řádech jednotek až desítek tisíc Kč v závislosti zejména na charakteru a velikosti subjektu. Například u obcí lze očekávat nutnost schválení nové smlouvy zastupitelstvem apod.

Náklady pro MŽP pak budou představovat náklady na vydání jednoho rozhodnutí o oprávnění. Pro výpočet nákladů pracujeme s časovou náročností posouzení oprávnění ve výši 80 hodin (2 týdnů), což by při stávajícím počtu KS znamenalo celkové náklady ve výši 480 000 Kč.

Náklady MŽP na vydání jednoho rozhodnutí o oprávnění k činnosti KS	
Počet subjektů (ks)	15
Platová třída	13-15
Mzdové a režijní náklady na vydání rozhodnutí (Kč/hod)	400
Časová náročnost spojená s vydáním rozhodnutí (hod/žádost)	80
Mzdové a režijní náklady na vydání rozhodnutí (Kč/žádost)	32 000
Odhadované náklady při počtu 15 žádostí (Kč)	480 000

Zdroj: MŽP, EEIP

S ohledem na skutečnost, že přesné požadavky a forma zpracování projektu zajištění kolektivního plnění povinností nejsou známy, ponecháváme volbu mezi Variantami 1 a 2, tj. pro stávající KS pouze doplnění vs. nový projekt, na politickém rozhodnutí. Ani jedna z Variant nemá zásadní vliv na plnění cíle ve formě dosažení úrovně zpětného odběru a odděleného sběru elektrozařízení dle požadavků evropské směrnice. Zároveň obě varianty při obdobných nákladech přispívají k tvorbě transparentnějšího prostředí, což představuje jeden z dílčích cílů věcného záměru.

C. Odebrání oprávnění k provozování KS

Popis současného stavu: V současnosti zákon v případě elektrozařízení přímo odebrání oprávnění k provozování KS ze strany MŽP ČR neumožňuje. Tento úkon tedy nemá jasné stanovené podmínky a vzhledem ke značné právní nejistotě dotčených subjektů by bylo potřeba tuto oblast legislativně upravit.

Cíl: Cílem je vytvořit transparentní systém, který bude přispívat k navyšování úrovně sběru a zároveň nebude podněcovat kolektivní systém k obcházení zákona – například ve formě vytvoření fiktivních sběrných míst, které by kolektivní systém zakládal z důvodu vyhnutí se odebrání oprávnění k provozování KS.

Varianty řešení:

Varianta 0: Zachování současného stavu.

Varianta 1: Stanovení jednoznačných a splnitelných podmínek, za kterých bude možno zahájit s KS správní řízení o odebrání oprávnění k provozování KS.

V případě úvah o zavedení přesně definovaných podmínek vedoucích v případě jejich nesplnění ke správnímu řízení o odebrání oprávnění k provozování KS je zapotřebí důkladně zvážit stanovené podmínky, tak aby nedocházelo k negativním dopadům na úroveň sběru OEEZ. Právní předpis by měl obsahovat jednoznačně definované podmínky tak, aby nedocházelo k obcházení zákona a ke vzniku korupčních rizik z důvodu nejednoznačnosti výkladu právního předpisu. Naopak podmínky by měly mít i charakter motivační. Existence jasně definovaného systému pravidel bude mít pozitivní efekt na transparentnost prostředí, v němž se jednotliví aktéři pohybují.

Kromě podmínek vycházejících s požadavků pro udělení oprávnění k provozování KS (např. hustota sběrné sítě) by s ohledem na motivační charakter měly být podmínky navázané na cíle sběru OEEZ definované evropskou směrnicí. Zároveň by dané podmínky měly kromě motivace

odrážet i reálnou situaci na trhu a umožnit tak povinným subjektům jejich splnění v případě řádného výkonu povinností vyplývajících z rozšířené odpovědnosti výrobců (střednědobý horizont).

Níže uvádíme příklady několika podmínek vycházejících z cíle úrovně zpětného odběru a odděleného sběru (cíl absolutní vs. relativní, krátkodobý vs. střednědobý) společně s možnými přínosy a riziky vyplývajícími z dané podmínky.

Podmínka	Přínosy	Rizika
Cíl absolutní (např. úroveň zpětného odběru a odděleného sběru OEEZ dle směrnice EU)	Jednoznačně definovaný Motivační Zohledňuje cíl stanovený evropskou legislativou V případě sankce ze strany EU nejednoznačná možnost přenesení na povinné subjekty.	V případě nepříznivých podmínek na trhu povinnost zahájit správní řízení o odebrání oprávnění se všemi subjekty Přílišný tlak na odběr a sběr elektroodpadu vedoucí k možné „manipulaci“ s údaji ve snaze splnit Nezohledňuje možnou cyklicitu ekonomiky a změnu podmínek na trhu
Cíl relativní (např. % z cíle stanoveného evropskou směrnicí, % z průměru dosahované v dané skupině)	Jednoznačně definovaný Motivační Při správném nastavení umožní vždy existenci alespoň jednoho subjektu, s nímž nebude zahájeno správní řízení	Nedostatečné motivace v případě příliš měkkého limitu. Tlak na sběr vedoucí k možné „manipulaci“ s údaji Nezohledňuje možnou cyklicitu ekonomiky a změnu podmínek na trhu V případě sankce ze strany EU nejednoznačná možnost přenesení na povinné subjekty.
Střednědobý časový aspekt (posuzování na základě delšího časového horizontu např. průměr z posledních tří let)	Alespoň částečně zohledňuje možnou cyklicitu ekonomiky a změnu podmínek na trhu Alespoň minimální motivace krátkodobě přepřínovat cíle z důvodu nejistoty spojené s plněním kvót v budoucnosti Umožňuje lepší adaptaci ze strany povinných subjektů	Střednědobost může vést ke krátkodobému snížení motivace V rámci střednědobosti kritéria mohou KS neplnící svoji roli působit na trhu déle (max. dobu horizontu) V případě sankce ze strany EU obtížnější přenesení sankce na povinné subjekty

Zdroj: EEIP

Z výše uvedené tabulky a na základě analýzy rizik a přínosů doporučujeme v případě volby Varianty 1 kombinaci absolutního cíle s cílem relativním, obecně sledovanými ve střednědobém horizontu (např. v souladu s ES tříletý časový horizont). Zároveň doporučujeme včas komunikovat volbu typu výpočtu cíle úrovně zpětného odběru a odděleného sběru OEEZ ze strany MŽP k povinným subjektům pro období od 1. 1. 2019 (65 % průměrné hmotnosti zařízení uvedených na trh v předešlých třech letech nebo 85 % vyprodukovaných OEEZ), tak aby povinné subjekty měly dostatečně dlouhou dobu na adaptaci. Včasná komunikace zvolené metody výpočtu cíle přispěje k vyšší právní jistotě a zároveň významně sníží riziko případného nenaplnění cíle v důsledku existence nejasnosti ohledně volby výpočtu cíle.

Ilustračním příkladem může být stanovení minimální požadované úrovně následovně - **relativní cíl** např. 75 % z tříletého průměru úrovně zpětného odběru a odděleného sběru v dané skupině OEEZ); nejméně však na úrovni **cíle absolutního** (např. 20 % úrovně zpětného odběru a odděleného sběru).

Doporučujeme každoroční vyhodnocení a v případě potřeby stanovení nového absolutního a relativního cíle pomocí novely prováděcího předpisu.

Zároveň v případě volby varianty 1 a stanovení podmínky na základě cíle sběru doporučujeme stanovovat cíle s přihlédnutím ke specifickým jednotlivých skupin, nikoliv jednotně pro všechny skupiny.

Stejně jako pro některé předchozí body je i zde velmi důležitá kvalitní evidence a možnost křížové kontroly, což by mělo významně snižovat riziko manipulace s údaji a uvádění nepravdivých či zkreslených údajů.

Identifikace nákladů a přínosů:

Varianta 0: Nepředstavuje žádné dodatečné náklady či přínosy pro zúčastněné subjekty.

Varianta 1:

Státní správa
Přínosy – Transparentnost systému, pokles nákladů na případné soudní spory plynoucí z nejednoznačnosti současné právní úpravy, optimalizace sběru, jistá forma sankcí pro KS
Náklady – Náklady na správní řízení, náklady na monitorování plnění povinností KS
Stávající kolektivní systémy/výrobci
Přínosy – Vyšší právní jistota a transparentnost
Náklady – Náklady spojené s přípravou podkladů pro správní řízení
Nové kolektivní systémy/výrobci
Přínosy – Vyjasnění právních požadavků pro vstup na trh, vyšší právní jistota, transparentnost
Náklady – Náklady spojené s přípravou podkladů pro správní řízení
Veřejnost
Přínosy – Vyšší právní jistota, transparentnost, motivační prvek k vyšší úrovni zpětného odběru, lepší přístupnost sběrových míst

S ohledem na obtížnou měřitelnost výše uvedených přínosů budeme vyčíslovat pouze náklady spojené s Variantou 1 – náklady zúčastněných subjektů spojené se správním řízením. Níže uvedené tabulky představují maximální možné náklady pro dotčené subjekty s ohledem na jeden kalendářní rok, při předpokladu zahájení správního řízení se všemi KS.

Náklady na přípravu podkladů pro správní řízení k odebrání oprávnění na straně KS nejsme schopni přesně určit s ohledem na různou časovou náročnost dle důvodu zahájení správního řízení. Časová náročnost na vytvoření dokumentace a předání odpovědnému orgánu je odhadována až na 100 hodin (2,5 pracovní týdne) a dále pak cca 15 hodin spojených s projednáním. Jedná se pouze o hrubý odhad, který se může lišit dle velikosti subjektu, potřeby komunikace a dalších parametrů, které ovlivňují časovou náročnost

Náklady kolektivních systémů na správní řízení	
Počet subjektů (ks)	15
Mzdové a režijní náklady (Kč/hod)*	380
Časová náročnost na přípravu podkladů pro 1 správní řízení (hod/správní řízení)	100
Časová náročnost spojená s projednáváním (hod/správní řízení)	15
Mzdové a režijní náklady na správní řízení (Kč/správní řízení)	43 700

Odhadované náklady při počtu maximálního počtu správních řízení 15 (Kč)	655 500
--	----------------

**Vychází z kvalifikovaného odhadu nákladů pro zpracování zohledňující zapojení jak administrativních pracovníků, tak i vedení KS do procesu*

Náklady MŽP správní řízení	
Počet subjektů (ks)	15
Mzdové a režijní náklady (Kč/hod)*	350
Časová náročnost na přípravu podkladů a projednávání pro 1 správní řízení (hod/správní řízení)	120
Mzdové a režijní náklady na jedno správní řízení (Kč/správní řízení)	42 000

Očekáváme, že tento krok bude realizován zřídka. Náklady tohoto opatření by tak neměly přesáhnout výrazné výše. Nevyčísitelným nákladem může být pouze určitá právní nejistota v případech, že nebudou striktně a jasně stanoveny podmínky odnětí autorizace.

Mimo výše uvedené náklady a přínosy Varianty 1 je dále třeba v případě jejího zavedení a současně ustanovení povinnosti, že místo zpětného odběru bude určené výrobcem (bude mít smlouvu s KS), započítat náklady spojené s rizikem obtížnějšího přístupu zpracovatelů ke komoditě v důsledku nemožnosti zřízení místa zpětného odběru bez souhlasu výrobce. Platí nicméně, že toto opatření může mít negativní vliv na individuální zpracovatele, na druhou stranu je však kompatibilní se systémem požadovaným Směrnicí, kdy odpovědnost za nakládání s OEEZ nese výrobce a s variantou, že KS může být sankcionován odebráním oprávnění v případě neplnění podmínek stanovených zákonem, pokud jedna z těchto podmínek bude navázána na cíle sběru. V případě, že novou právní úpravou bude zaručena dostatečná a spolehlivá kontrola i kvality zpracování, a správně nastaveny jeho standardy, nemělo by toto opatření vést k nákladům ve formě špatně zpracovaného OEEZ.

Vyhodnocení variant a návrh řešení:

V porovnání se současným stavem přínosy Varianty 1 jednoznačně převažují. Náklady zavedení Varianty 1 mohou být hodnoceny jako zanedbatelné (vzhledem k počtu kolektivních systémů v oblasti elektrozařízení působících na českém trhu), proto navrhuje, aby právě tato varianta byla vybrána jako řešení daného problému. KS budou profitovat z vyšší právní jistoty a budou schopny se lépe přizpůsobit daným podmínkám. Budou-li cíle dané zákonem pro všechny subjekty reálně dosažitelné a jednoznačně definované (ale ne podhodnocené), pak budou subjekty motivovány k navyšování úrovně zpětného odběru a odděleného sběru, což představuje přínos zejména pro stát z hlediska snížení rizika sankcí ze strany EU a širokou veřejnost v důsledku zlepšení ochrany životního prostředí. Vzhledem k definici cílů EU doporučujeme tyto cíle nejpozději po dvou letech účinnosti vyhodnotit a případně přehodnotit výši optimálních cílů.

D. Právní forma založení KS

Popis současného stavu: Právní osoba, zajišťující společné plnění povinností výrobců v oblasti OEEZ, musí být založena nejméně čtyřmi výrobci elektrozařízení, anebo jinou právní osobou, sdružující nejméně čtyři výrobce elektrozařízení. Právní formu kolektivních systémů současná legislativní úprava tedy nespecifikuje. (Všechny kolektivní systémy působící na českém trhu v říjnu roku 2014 však měly formu a.s. nebo s.r.o.)

Cíl: Cílem úpravy je při maximální možné efektivnosti sběru a kontroly KS minimalizovat jejich administrativní zátěž pomocí konzistentní právní úpravy.

Varianty řešení:

Variantu 0: Zachování současného stavu.

Varianta 1: Kolektivní systémy budou moci mít právní formu pouze a.s.

Varianta 1a: Právní forma a.s. nebude omezena dodatečnými požadavky

Varianta 1b: Právní forma a.s. bude omezena dodatečnými požadavky (požadavek min. 4 akcionářů, pouze kmenové zaknihované akcie znějící na jméno, nemožnost vydávání akcií s rozdílnou váhou hlasů, akcie lze upisovat pouze peněžitými vklady).

Varianta 2: Nespecifikovaná právní forma založení KS s blíže definovanými znaky: dualistický systém (má zřízené představenstvo a dozorčí radu), minimální výše základního kapitálu, nemožnost existence akcií/podílů s rozdílnou váhou hlasů, akcie/vklad pouze formou peněžitého vkladu, atd.

V případě zavedení dodatečných požadavků by tyto požadavky měly sledovat cíl podporu zpětného odběru a zajištění efektivní kontroly, ale neměly by představovat neopodstatněné bariéry vstupu nových subjektů. Příkladem bariéry vstupu může být stanovení výše základního kapitálu v neopodstatněné výši (např. 30 mil. Kč), stejně tak se jako bariéra vstupu jeví požadavek na minimální počet akcionářů/společníků/podílníků. Požadavek na minimální počet akcionářů/společníků/podílníků v případě existence více kolektivních systémů v dané skupině elektrozařízení se může jevit z pohledu tržní soutěže zbytečný. Naopak může spíše vytvářet bariéru vstupu.

Identifikace nákladů a přínosů:

Varianta 0: Varianta 0 nepředstavuje pro dotčené subjekty žádné dodatečné náklady. Pouze představuje riziko nerovných podmínek pro účastníky trhu - rozdílná výše minimálního základního kapitálu, administrativní náklady apod.

Varianta 1:

Kolektivní systémy/výrobci

Přínosy – Vyšší právní jistota, transparentnost, jednotnost podmínek pro všechny KS

Náklady – Varianta 1a - Náklady na převod na právní formu a.s. v případě, že KS má jinou právní formu než a.s.

Varianta 1b - Náklady na povinné uschování akcií v CDČP (náklady první rok 30 – 40 tis. Kč, další

roky 10 – 20 tis. Kč) a na další přizpůsobování v případě, že KS má jinou právní formu než a.s.

Státní správa

Přínosy – Vyšší právní jistota, transparentnost, jednotnost řešení

Varianta 2:

Kolektivní systémy/výrobci

Přínosy – Vyšší právní jistota, transparentnost, možnost volby nejvhodnější právní formy

Náklady – Náklady na přizpůsobení se požadavkům specifikovaným MŽP ČR

Státní správa

Přínosy – Vyšší právní jistota, jednotnost podmínek pro všechny KS

Níže uvedený příklad z praxe ilustruje možné riziko plynoucí z definování právní formy KS pouze prostřednictvím právní formy obchodní korporace a nikoliv za pomoci blíže definovaných dodatečných požadavků (tj. například minimální výše základního kapitálu, existence dozorčí rady a jiné). Taková to definice je náchylná na změnu právního předpisu upravujícího příslušnou právní formu obchodní korporace a mohla by tak minimálně krátkodobě představovat riziko v případě rozvolnění příslušného právního předpisu. Po úpravě požadavku na právní formu kolektivního systému tak může dojít k situaci, kdy formálně bude i nadále právní forma KS v souladu se zákonem, věcně ale nedojde k naplnění původních požadavků na právní formu KS v důsledku změny právního předpisu upravujícího příslušnou právní formu obchodní korporace.

Příklad - Změna minimální výše základního kapitálu společnosti s ručením omezeným

S účinností od 1. ledna 2014 vešel v platnost nový zákon č.90/2012 Sb., o obchodních korporacích, který nově upravuje zejména společnost s ručením omezeným, jakožto jednu z nejčastějších právních forem obchodní korporace. Zákon o obchodních korporacích nově mimo jiné stanovuje minimální výši základního kapitálu na 1 Kč, nestanoví-li společenská smlouva výši základního kapitálu společnosti vyšší. Došlo tak oproti předcházející právní úpravě k snížení požadavku na minimální výši základního kapitálu u společnosti s ručením omezeným z částky 200 tis. Kč na 1 Kč.

Zdroj: EEIP, Zákon č.90/2012 Sb.

Vyhodnocení variant a návrh řešení:

Žádáná z variant by neměla výrazně ovlivnit primární cíl daný směrnicí EU – úroveň sběru, zvolená právní forma kolektivního systému bude mít vliv především na náklady KS. Protože KS musí být schopen plnit své finanční závazky a splňovat kritéria vyplývající z povinnosti pro získání oprávnění k provozování KS, pak z důvodu vyšší transparentnosti a zaručení rovných podmínek pro povinné subjekty není vhodné zachovávání současného stavu (Varianty 0).

Na základě výše uvedeného příkladu zde existuje reálné riziko, že může dojít ke změně definice pojmu akciová společnost (i pojmu společnost s ručením omezeným), která pak může být v rozporu s původním záměrem návrhu zákona, proto je z hlediska právní jistoty hodnocena Varianta 2 jako vhodnější než Varianta 1b, případně Varianta 1a. Povinná forma a.s. by navíc představovala neopodstatněné dodatečné náklady pro některé KS ve formě převodu obchodní korporace na právní formu akciové společnosti. Na základě výše uvedeného **doporučujeme realizaci Varianty 2** - nespecifikovaná právní forma založení KS s blíže definovanými znaky. Tyto znaky ovšem nesmí představovat neopodstatněnou bariéru vstupu nového KS.

E. Způsob financování činností KS

Popis současného stavu: Současná právní úprava nedefinuje jednoznačně způsob financování činnosti KS a umožňuje tak paralelní existenci dvou systémů „zálohového“ a „průběžného“.

Definice problému: Souběžná existence dvou rozdílných typů financování, které mají různé dopady na zúčastněné subjekty a čelí různým rizikům, může pro KS vytvářet rozdílné podmínky pro hospodářskou soutěž. S ohledem na charakter předmětu podnikání je žádoucí snažit se o zajištění stejných podmínek k podnikání pro všechny zúčastněné subjekty.

Cíl: Hlavním cílem je dosažení minimálně požadované úrovně sběru OEEZ. Vedlejším cílem je zajištění transparentního způsobu financování s minimalizací negativních efektů na zúčastněné subjekty.

Varianty řešení:

Varianta 0 – ponechání stávajícího stavu souběžné existence obou způsobů financování

Varianta 1 – povolení pouze průběžného systému financování

Varianta 2 – povolení pouze zálohového systému financování

Identifikace nákladů a přínosů:

Varianty 1 a 2 představují jedinou formu dodatečného nákladu a to jsou náklady na přechod ze stávajícího systému na systém vybraný u kolektivního systému, který v současnosti používá systém opačný. V současnosti většina kolektivních systémů funguje na principu zálohového financování a lze tedy předpokládat, že přechod ze systému zálohového na průběžný by představoval vyšší náklady než naopak. Na základě uskutečněných konzultací by v případě potřeby přechod mezi systémy pro jednotlivé systémy nepředstavoval zásadní dodatečné náklady. Zásadním přínosem variant 1 a 2 oproti současnému stavu je zajištění transparentních a rovných podmínek pro účastníky trhu. Takové prostředí může mít pozitivní dopad na plnění cíle právní úpravy, tj. dosažení stanovených cílů zpětného odběru a odděleného sběru. Mimo hlavní přínos mají jednotlivé Varianty 1 a 2 přínosy a náklady vyplývající z výhod a nevýhod obou řešených systémů financování, které ovšem reálně dle zkušenosti nemají přímý dopad na plnění cíle - pokud je výrobci uložena prodloužená odpovědnost, je na jeho interních procesech, jakým způsobem splnění povinností zajistí; klíčovou podmínkou je zajištění vynutitelnosti této povinnosti a sankcionovatelnosti v případě neplnění. Popis možných systémů financování včetně jejich výhod a nevýhod je níže.

Průběžný systém financování

Výhody

V rámci průběžného systému nejsou tvořeny finanční rezervy k úhradě budoucích nákladů na zajištění povinností výrobce. Průběžný systém využívá k úhradě nákladů na zajištění povinností výrobce v daném roce prostředky vybrané prostřednictvím recyklačního poplatku za zboží uvedené na trh výrobcí v kolektivním systému v daném roce.

Nevýhody

Tento způsob financování je výrazně náchylnější k výkyvům hospodářské cyklu, což může vést k deficitnímu hospodaření. Existence deficitního hospodaření pak může potenciálně ohrozit úroveň sběru či kvalitu recyklace a představuje tak riziko nesplnění stanovených cílů, ať již v oblasti sběru OEEZ, případně recyklace OEEZ. Předějit riziku deficitního hospodaření lze jednak častou aktualizací výše recyklačních poplatků (PNE) anebo tvorbou rezerv ze zisku. V takovém případě se ovšem jedná o hybrid mezi systémem průběžným a zálohovým. Neméně důležitým aspektem je problematika odchodu významného výrobce z českého trhu či přechodu do jiného KS. V takovém případě neexistují přímé prostředky, které by bylo možné využít na likvidaci OEEZ uvedeného v minulosti od tohoto výrobce a to i přesto, že PNE byl při prodeji řádně zaplacen. Ke krytí nákladů by došlo za pomoci navýšení poplatků PNE od zbylých výrobců v systému, případně použití existující rezervy. V případě krachu daného výrobce nebo neochoty ostatních výrobců zaplatit zvýšené náklady či neexistence dostatečné rezervy k pokrytí nákladů spojených s likvidací je zapotřebí dodatečných prostředků od akcionářů/společníků/podílníků.

Průběžný systém není vhodný pro některé druhy elektrozařízení, například solární panely, kdy dochází k významnému časovému nesouladu mezi platbou poplatku PNE a dobou plnění ve formě úhrady nákladů za recyklaci. V takovém případě bude i u průběžného systému docházet s velkou pravděpodobností k tvorbě rezerv.

Zálohový systém financování

Výhody

Zálohový systém oproti systému průběžnému tvoří finanční rezervy k úhradě budoucích nákladů na zajištění povinností výrobců. Finanční rezervy představují vázané prostředky, které mají sloužit k úhradě budoucích nákladů. Z důvodu vázanosti těchto prostředků na zajištění splnění rozšíření povinností výrobce by bylo žádoucí k finančním rezervám takto přistupovat a v souladu s obdobnou právní úpravou vázaných prostředků (např. v pojišťovnictví) omezit možnost

nakládání s těmito prostředky. Takováto právní úprava by snížila možnost KS využít vázaných prostředků pro rozvoj dalších činností, čímž by mohlo dojít k narušení hospodářské soutěže. Současně však tento systém snižuje riziko deficitního hospodaření, neboť alespoň část budoucích nákladů může být uhrazena z těchto vázaných prostředků. Další výhodou zálohového systému oproti systému průběžnému je existence prostředků určených na likvidaci OEEZ i u výrobců, kteří odešli/zbankrotovali. KS se zálohovým systémem je schopen dostát svým závazkům vyplývajícím ze smlouvy o kolektivním plnění a splnit rozšířenou povinnost výrobce u již uvedených výrobků.

Nevýhody

Zásadní nevýhodou zálohového systému financování je obtížnost stanovení reálných nákladů na zpracování, neboť dochází k časovému nesouladu mezi výběrem prostředků a vznikem nákladů na recyklaci. Z tohoto důvodu může docházet k nadsazování budoucích nákladů a systém zálohový se tak v porovnání se systémem průběžným stává dražším. U KS se tak mohou kumulovat významné finanční prostředky, které lze použít dle současné právní úpravy bez zásadních omezení.

Vyhodnocení variant a návrh řešení:

S ohledem na jeden z vedlejších cílů právní úpravy ve formě zajištění rovných podmínek pro zúčastněné subjekty doporučujeme vybrání jednoho ze způsobů financování, tak aby nedocházelo k možnému zvýhodnění určitých subjektů na trhu. Právní jistota a rovnost podmínek pak povede k vytvoření transparentnějšího prostředí bez neodůvodnitelných bariér vstupu, což se může pozitivně projevit na výši zpětného odběru a odděleného sběru. Na základě výše uvedeného doporučujeme realizovat Variantu 1 nebo Variantu 2

Volba mezi Variantami 1 a 2 při správném nastavení systému, který zajistí rovné podmínky pro jednotlivé kolektivní systémy, nemá přímý dopad na plnění hlavního cíle - dosažení požadované úrovně zpětného odběru a odděleného sběru a volbu mezi variantou 1 a 2 tak necháváme na politickém rozhodnutí

F. Způsob výběru zpracovatele OEEZ

Popis současného stavu: Současná právní úprava nedefinuje způsob ani povinnosti kolektivních systémů při výběru zpracovatele OEEZ.

Definice problému: V současnosti může ze strany kolektivních systémů docházet k diskriminaci určitého zpracovatele, čímž může docházet k narušení hospodářské soutěže

Cíl: Hlavním cílem je dosažení minimálně požadované úrovně sběru OEEZ. Vedlejším cílem je zajištění transparentního způsobu výběru zpracovatele s minimalizací negativních efektů na hospodářskou soutěž.

Varianty řešení:

Varianta 0 – ponechání stávajícího stavu bez úpravy způsobu výběru zpracovatele ze strany kolektivních systémů

Varianta 1 – Povinnost provozovatele kolektivního systému zveřejňovat otevřená (nediskriminační) kritéria, za jakých podmínek se mohou zpracovatelé ucházet o spolupráci s tímto provozovatelem za účelem zpracování nebo využití zpětně odebraných výrobků s ukončenou životností

Varianta 2 – Povinnost provozovatele kolektivního systému nabídnout zpětně odebrané výrobky k obchodování na komoditní burze, pokud se taková komodita na burze obchoduje. Není-li na

burze obchodována, je povinen zveřejňovat otevřená (nediskriminační) kritéria, za jakých podmínek se mohou zpracovatelé ucházet o spolupráci s tímto provozovatelem za účelem zpracování nebo využití zpětně odebraných výrobků s ukončenou životností

Identifikace nákladů a přínosů:

V případě Varianty 1 lze očekávat, že případné dodatečné náklady s ní spojené budou zanedbatelné, neboť jak vyplývá z provedených konzultací, již nyní kolektivní systémy často vybírají zpracovatele prostřednictvím tendrů. Náklady spojené se zajištěním tendru tak kolektivní systémy nesou již dnes a případné zavedení varianty 1 pro ně nebude znamenat zásadní navýšení nákladů. Obdobná situace je u zpracovatelů elektrozařízení, kteří se již dnes tendrů účastní, a i v jejich případě lze považovat dodatečné náklady za zanedbatelné. Níže shrnujeme základní přínosy a náklady pro dotčené subjekty.

Zpracovatelé

Přínosy – Rovné podmínky pro jednotlivé účastníky trhu, lepší přístup k OEEZ v rámci veřejných otevřených tendrů – pozitivní dopad na hospodářskou soutěž

Náklady – Dodatečné administrativní náklady spojené s účastí v tendru

Kolektivní systémy/výrobci

Přínosy – Optimalizace nákladů na zpracování na základě tendru, s potenciálním pozitivním dopadem na výši recyklačních příspěvků

Náklady – Dodatečné administrativní náklady spojené s vypsáním veřejné otevřené soutěže

Veřejnost

Přínosy – V důsledku optimalizace nákladů na zpracování potenciálně pozitivní dopad na výši recyklačních poplatků

Varianta 2 doplňuje variantu 1 o přednostní povinnost nabídnout OEEZ k obchodování prostřednictvím komoditní burzy v případě, že taková burza existuje. Zavedení obchodování OEEZ přes komoditní burzu prostřednictvím varianty 2 bude mít bezpochyby pozitivní efekt v podobě optimalizace nákladů na zpracování. Zároveň však krátkodobě povede k zvýšení administrativních nákladů jak pro kolektivní systémy, tak i pro zpracovatele v důsledku změny způsobu výběru. Po adaptaci na tuto změnu by však naopak mělo docházet k administrativní úspoře.

Významným sociálním nákladem pro veřejnost je potenciální omezení přístupu k OEEZ pro zpracovatele zaměstnávající osoby se zdravotním postižením, neboť v rámci obchodování na burze je vždy rozhodujícím faktorem cena zpracování, v níž často tyto subjekty nemohou konkurovat průmyslovým zpracovatelům. Z tohoto důvodu by v rámci burzovních obchodů bylo zapotřebí stanovení určitých kritérií tak, aby byla zaručena určitá kvalita zpracování příp. stanovit určité podíly OEEZ, které musí být zpracovány zpracovateli s rysy dříve zákonem upravovaných chráněných dílen. Stanovení tohoto procenta by však vyžadovala detailní analýzu tak, aby negativní dopady tohoto diskriminačního opatření byly minimální.

V současnosti také není zřejmé z čeho a v jaké výši by se platil provoz komoditní burzy, resp. zda by celkové náklady na obchodování přes komoditní burzy po započtení úspory administrativních nákladů a započtení nákladů na provoz komoditní burzy byly stále nižší než v případě otevřené soutěže.

Z výše uvedeného důvodu lze dopady na jednotlivé dotčené subjekty kvantifikovat pouze kvalitativně a nikoliv kvantitativně.

Státní správa

Přínosy – Využití stávajících komoditních burz, lepší kontrola ve formě státní kontroly nad komoditní burzou a

burzovními obchody, výhoda lepší evidence

Náklady – Náklady na výkon kontrolní funkce nad komoditní burzou, burzovními obchody a jejich účastníky

Zpracovatelé

Přínosy – Rovné podmínky pro jednotlivé účastníky trhu, lepší přístup k OEEZ v rámci veřejných otevřených tendrů – pozitivní dopad na hospodářskou soutěž. Potenciálně nižší administrativní náklady v porovnání s veřejným tendrem

Náklady – Dodatečné administrativní náklady spojené s účastí v tendru či obchodováním na burze. Možnost dodatečného nákladu ve formě poplatku za obchodování na burze

Kolektivní systémy/výrobci

Přínosy – Optimalizace nákladů na zpracování na základě tendru, s potenciálním pozitivním dopadem na výši recyklačních příspěvků. Potenciálně nižší administrativní náklady v porovnání s veřejným tendrem

Náklady – Dodatečné administrativní náklady spojené obchodováním na burze. Možnost dodatečného nákladu ve formě poplatku za obchodování na burze

Veřejnost

Přínosy – V důsledku optimalizace nákladů na zpracování potenciálně pozitivním dopadem na výši recyklačních poplatků

Náklady – V případě tlaku pouze na cenu může dojít k nákladu ve formě ztráty zaměstnání osob se zdravotním postižením (ručení chráněných dílen zpracovávající elektrozařízení), příp. kvalitu zpracování OEEZ

Vyhodnocení variant a návrh řešení:

Varianta 1 stejně jako Varianta 2 představuje zlepšení přístupu zpracovatelů k OEEZ prostřednictvím otevřené veřejné soutěže za předpokladu splnění nediskriminačních kritérií stanovených KS. Zároveň však Varianta 1 nevytváří tlak pouze na cenu zpracování, jako je tomu v případě varianty 2, což může mít negativní vliv zejména na zpracovatele, kteří zaměstnávají osoby se zdravotním postižením (tzv. chráněné dílny) a často nedosahují takové efektivity a nemohou zpracovat příliš velké objemy odpadu v porovnání s průmyslovými zpracovateli. Varianta 2 sice umožňuje pomocí zvláštního nabídkového segmentu redukovat tlak pouze na cenu a zajistit tak například přístup zpracovatelům zaměstnávajících osoby se zdravotním postižením, ale i tak není jednoznačné, že by přínosy z Varianty 2 přesáhly její náklady. S přihlédnutím k tomuto faktu a na základě vyhodnocení nákladů a přínosů jednotlivých variant **doporučujeme Variantu 1** – zavést povinnost KS zveřejňovat otevřená (nediskriminační) kritéria, za jakých podmínek se mohou zpracovatelé ucházet o spolupráci s tímto provozovatelem za účelem zpracování nebo využití zpětně odebraných výrobků s ukončenou životností. Varianta 1 však nebrání kolektivním systémům využívat komoditní burzu v případech, kdy je to žádoucí a ekonomicky a společensky efektivnější, ale zároveň nenuť kolektivní systémy využívat burzu k výběru zpracovatele vždy.

G. Předmět činnosti KS

KS je právnickou osobou zajišťující společné plnění povinností výrobců podle Dílu 8 zákona o odpadech.

Vybrané povinnosti výrobce plynoucí ze zákona o odpadech: „Výrobce *splní povinnosti stanovené pro oddělený sběr, zpětný odběr, zpracování, využití a odstranění elektrozařízení a elektroodpadu*“, „Výrobce *elektrozařízení vytvoří systém pro zpracování elektroodpadu za použití nejlepších dostupných technik*“^{31s}) jeho *zpracování, využívání a materiálového využívání*“. „Výrobce *elektrozařízení vytvoří systém, podle kterého bude zajištěno využití elektroodpadu navazující na zpětný odběr elektrozařízení nebo oddělený sběr elektroodpadu*“

Definice problému: Z popisu současného stavu je zřejmé, že současnou právní úpravou přesně nespecifikuje předmět činnosti kolektivního systému, stejně jako nespecifikuje případná omezení

akcionářů/společníků či fyzických osob ve statutárních orgánech kolektivního systému. Tato právní nejistota může vést až k situaci, které můžeme mít negativní dopad na hospodářskou soutěž z důvodu zneužití tržního postavení.

Cíl: Hlavním cílem je dosažení minimálně požadované úrovně sběru OEEZ. Vedlejším cílem je zajištění transparentního způsobu výběru zpracovatele s minimalizací negativních efektů na hospodářskou soutěž.

Varianty řešení:

Varianta 0 – zachování současného stavu

Varianta 1 – Kolektivní systém je pouze operátor svěřených prostředků a nesmí podnikat ani mít majetkovou účast v subjektech podnikajících v oblasti nakládání s odpady včetně navazujících činností

Varianta 1a – Akcionáři/podílníci/společníci a členové statutárních orgánů KS nemohou mít majetkovou účast nebo být majetkově propojeni se subjektem podnikajícím v oblasti nakládání s odpady včetně navazujících činností

Varianta 1b – Členové statutárních orgánů KS nemohou mít majetkovou účast nebo být majetkově propojeni se subjektem podnikajícím v oblasti nakládání s odpady včetně navazujících činností.

Varianta 2 – Kolektivní systém může libovolně podnikat včetně majetkových účastí v subjektech podnikajících v oblasti s nakládání odpady včetně navazujících činností.

Identifikace nákladů a přínosů:

V případě varianty 1 představující zákaz pro KS podnikat nebo mít majetkovou účast v subjektech podnikajících v oblasti nakládání s odpady včetně navazující činnosti se náklady pro dotčené subjekty odvíjí od jednotlivých subvariant varianty 1. Základním přínosem varianty 1 je zejména pozitivní dopad na hospodářskou soutěž, resp. trh zpracovatelů. Přehled nákladů a přínosů varianty 1 v jednotlivých podvariantách je shrnut v tabulce níže. Jednotlivé dopady na dotčené subjekty jsou s ohledem na obtížnou kvantifikaci uvedeny pouze kvalitativní formou.

Zpracovatelé

Přínosy – Rovné podmínky pro jednotlivé účastníky trhu. KS nezneužívá svého postavení a výhod z něj plynoucích (finanční prostředky, koncentrovanost informací)

Kolektivní systémy/výrobci

Přínosy – V rámci varianty 1b mohou výrobci sdružení v KS v případě potřeby nedostatečných kapacit či socioekonomické výhodnosti mít majetkovou účast nebo být majetkově propojeni se subjektem podnikajícím v oblasti nakládání s odpady včetně navazujících činností. Výrobci, kteří mají zodpovědnost za plnění rozšířené odpovědnosti je tak umožněno plnění této povinnosti za přijatelných nákladů i v případě, kdy stávající trh nenabízí dostatečné alternativy (např. nedostatečné kapacity zpracování, nedostatečná kvalita zpracování).

Náklady – V případě varianty 1a může její zavedení představovat pro KS/výrobce dodatečné náklady formě možného minimálně krátkodobého navýšení nákladů na zpracování, neboť například v případě nedostatečné kapacity nemají možnost využít tohoto nedostatku na trhu sami.

Veřejnost

Přínosy – Varianta 1b může mít v důsledku možnosti optimalizace nákladů na zpracování pozitivní dopad na výši recyklačního poplatku.

Náklady – Naopak Varianta 1a může vést krátkodobě v důsledku zhoršené možnosti reakce na změnu tržních podmínek k zvýšení recyklačních poplatků (přenesení zvýšení nákladů na zpracování).

Přínosy a náklady dotčených subjektů spojené s Variantou 2 představuje tabulka níže.

Zpracovatelé

Náklady – KS mohou zneužívat svého postavení a výhod z něj plynoucích (finanční prostředky apod.), čímž mohou negativně ovlivnit trh zpracovatelů, pro které může dojít k ztížení přístupu k OEEZ.

Kolektivní systémy/výrobci

Přínosy – V rámci varianty 2 mohou výrobci sdružení v KS v případě potřeby či socioekonomické výhodnosti zajistit kompletní činnosti spojené s rozšířenou odpovědností výrobce. Možnost kompletního zajištění prostřednictvím KS může mít pozitivní efekt na výši recyklačního poplatku a tedy celkově snížit náklady na systém rozšířené odpovědnosti výrobce.

Veřejnost

Přínosy – Varianta 2 může mít v důsledku možnosti optimalizace nákladů zajištění povinností výrobce pozitivní dopad na výši recyklačního poplatku.

Náklady – Varianta 2 naopak může představovat i náklady pro veřejnost v důsledku možných negativních dopadů na hospodářskou soutěž.

Riziko negativního dopadu na hospodářskou soutěž v rámci varianty 2 může nastat i u varianty 1 a to v případě, že dojde k exkluzivní dohodě mezi KS a zpracovatelem. Toto riziko lze nastavit správně formulovaným požadavkem na způsob výběru zpracovatele viz. bod Způsob výběru zpracovatele OEEZ.

Vyhodnocení variant a návrh řešení:

Na základě výše uvedené analýzy nákladů a přínosů jednotlivých variant **doporučujeme realizaci Varianty 1b**, které KS zakáže podnikat nebo mít majetkovou účast v subjektech podnikajících v oblasti nakládání s odpady včetně navazujících činností. Obdobné omezení je uvaleno i na členy statutárních orgánů KS. Varianta 1b je preferované před Variantou 1a zejména z důvodu zachování možnosti výrobců sdružených v KS plnit povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce za přijatelných nákladů i v případě, kdy stávající trh nenabízí dostatečné alternativy (např. nedostatečné kapacity zpracování, nedostatečná kvalita zpracování) a výrobce si tak část povinností může plnit prostřednictvím vlastní režie či svých majetkových účastí. Zároveň nevytváří diskriminační rozdíl mezi výrobce, který plní povinnosti individuálně a kolektivně. Varianta 2 představuje řešení, které může dle stanoviska Úřadu pro hospodářskou soutěž potenciálně negativně ovlivnit trh s nakládáním s odpady, což je jeden z důvodů proč preferujeme Variantu 1b před Variantou 2.

H. Prokázání dostatečných záruk o schopnosti dlouhodobého financování projektu při žádosti o udělení oprávnění

Popis současného stavu: Protože současná právní úprava neupravuje podávání projektu při žádosti o udělení oprávnění, není prokazování dostatečných záruk při tomto procesu rovněž upravováno.

Cíl: Cílovým stavem je, aby kolektivní systém v rámci žádosti o udělení oprávnění k provozování kolektivního systému prokázal MŽP ČR dostatečné finanční záruky na zajištění řádného a dlouhodobého financování projektu zajišťování kolektivního plnění povinností.

Varianty řešení:

Varianta 0 - Zachování současného stavu.

Varianta 1- Zavedení povinnosti prokazování záruk o schopnosti dlouhodobého financování bez striktní definice těchto záruk. Rozhodnutí o schopnosti financování bude v kompetenci MŽP ČR. Finanční záruky však nesmí pocházet z příspěvků, které již KS vybral.

Varianta 2 - Zavedení povinnosti prokazování záruk o schopnosti dlouhodobého financování se striktní definicí požadavků v rámci udělení oprávnění k provozování kolektivního systému.

Identifikace nákladů a přínosů:

V případě Varianty 1 a 2, které zavádí požadavek prokázání dostatečných finančních záruk v rámci žádosti o udělení oprávnění k provozování KS, je zapotřebí stanovit záruky ve formě nevytvářející neodůvodnitelné bariéry vstupu na trh KS (např. požadavek neúměrně vysoké záruky). V opačném případě, existence neodůvodnitelné bariéry vstupu, může být ohrožen hlavní cíl tj. navyšování míry sběru u zpětného odběru i odděleného sběru. Finanční záruky nesmí pocházet z příspěvků, které již KS vybral v rámci své činnosti. Finanční záruka nemusí být tvořena pouze vlastním kapitálem, ale musí být zajištěna její dlouhodobost (pod dobu trvání oprávnění k provozu KS).

Varianta 1:

Státní správa
<i>Přínosy</i> – Lepší kontrola, vyšší pravomoci, možnost optimalizace sběru
<i>Náklady</i> – Dodatečné administrativní náklady
Stávající kolektivní systémy/výrobci
<i>Přínosy</i> – Vyšší jistota, snížení podnikatelských rizik
<i>Náklady</i> – Dodatečné administrativní náklady a náklady na zajištění financování
Nové kolektivní systémy/výrobci
<i>Přínosy</i> – Odstranění diskriminačních bariér vstupu na trh, vyšší jistota, snížení podnikatelských rizik
<i>Náklady</i> – Dodatečné administrativní náklady a náklady na zajištění financování, nemožnost vstoupit na trh
Veřejnost
<i>Přínosy</i> – Možná optimalizace sběru, vyšší právní jistota
<i>Náklady</i> – Nejednoznačnost záruky může představovat možné korupční riziko

Varianta 2:

Státní správa
<i>Přínosy</i> – Lepší kontrola, možnost optimalizace sběru
<i>Náklady</i> – Dodatečné administrativní náklady
Stávající kolektivní systémy/výrobci
<i>Přínosy</i> – Vyšší právní jistota, snížení podnikatelských rizik
<i>Náklady</i> – Dodatečné administrativní náklady a náklady na zajištění financování
Nové kolektivní systémy/výrobci
<i>Přínosy</i> – Odstranění diskriminačních bariér vstupu na trh, vyšší právní jistota, snížení podnikatelských rizik
<i>Náklady</i> – Dodatečné administrativní náklady a náklady na zajištění financování, nemožnost vstoupit na trh
Veřejnost
<i>Přínosy</i> – Vyšší právní jistota, transparentnost, možná optimalizace sběru

Vyhodnocení variant a návrh řešení:

Ponechání současného stavu je při zavedení povinnosti autorizace pro KS neudržitelné, je totiž velmi obtížné nést zodpovědnost za insolvenční KS.

Obě varianty (varianta 1 a varianta 2) zavádějí požadavek doložení existence finanční záruky, čímž se snižují riziko spojené s hrozbou nezajištění řádného a dlouhodobého financování projektu zajišťování kolektivního plnění povinností. Díky regulaci trhu pak obě varianty vedou ke snižování rizika insolvence KS. Zároveň požadavek na prokázání záruky nezvýhodňuje stávající KS nad systémy nově vznikajícími, neboť stávající KS nesmí prokazovat schopnost dostatečné finanční záruky pomocí již vybraných poplatků.

Z hlediska státní správy se mohou benefity z vyšší volnosti při rozhodování o tom, který KS skutečně splňuje podmínku záruky dlouhodobé udržitelnosti KS na trhu, jevit výrazně vyšší než při jasně daných kritériích, ovšem náklady budou u obou variant úměrně vysoké. Pokud přihlídneme k riziku vyšší korupce v případě Varianty 1, pak je **Varianta 2 variantou preferovanou**. Varianta 2 navíc přináší vyšší právní jistoty a jednoznačnost výkladu.

I. Spolupráce více KS

Popis současného stavu: Současná právní úprava zásadně neupravuje spolupráci mezi kolektivními systémy.

Cíl: Hlavním cílem je dosažení minimálně požadované úrovně sběru OEEZ. Vedlejším cílem je zajištění transparentního prostřední na trhu kolektivních systémů.

Varianty řešení:

Varianta 0 - Zachování současného stavu.

Varianta 1 - Kolektivní systémy mohou vzájemně spolupracovat

Varianta 1a: Pouze v oblasti zajištění společné sběrné sítě nebo realizace osvětových aktivit či výzkumné činnosti.

Varianta 1b: V oblasti zajištění společné sběrné sítě nebo realizace osvětových aktivit či výzkumné činnosti. Spolupráce může probíhat též v oblasti sdílení nákladů na sběrnou síť a zpětný odběr vybraných výrobků (tzv. clearing).

Varianta 2 - Zákaz spolupráce mezi jednotlivými KS.

Identifikace nákladů a přínosů:

V případě variant 1a a 1b patří mezi hlavní obecné přínosy vyšší právní jistota v důsledku specifikace spolupráce KS. Dalším přínosem v závislosti na volbě subvarianty je v důsledku vzájemné spolupráce KS možnost snížit náklady na celý systém zajištění rozšířené odpovědnosti výrobce. Snížení nákladů by se mohlo pozitivně promítnout jak v potenciálním navýšení úrovně zpětného odběru a odděleného sběru tak i ve formě nižších recyklačních poplatků. V případě varianty 1b umožnění clearingových plateb mezi systémy může být potenciální efekt na navýšení úrovně sběru dokonce ještě vyšší. Existence možnosti clearingových plateb zvýší motivaci kolektivních systémů sbírat nad požadovaný limit, neboť „nadbytečné náklady“ spojené se sběrem nad limit mohou být v rámci clearingových plateb zaplacený kolektivními systémy, které nedosahují požadovaného limitu. V čistě konkurenčním prostředí bez existence clearingových plateb nikdo nemá motivaci sbírat nad limit, protože se tím znevýhodňuje oproti ostatním kolektivním systémům (vyšší náklady). To platí zejména u komodit se zápornou hodnotou, kde KS ještě musí významně platit i za zpracování (viz například skupina 5 - úsporné žárovky a

zářivky). Obecně tak platí, že vzájemná spolupráce KS má významně pozitivní přínos na hlavní cíl tj. splnění požadavků evropské směrnice na úroveň zpětného odběru a odděleného sběru v oblasti elektroodpadu. V případě zavedení povinnosti oznámit existence takové dohody mezi KS v případě, že není přímo součástí žádosti o vydání oprávnění k provozování KS dojde i k vytvoření transparentnějšího prostředí. Jediným nákladem spojeným s umožněním vzájemné spolupráce KS jsou náklady pro státní správu ve formě dodatečných nákladů pro MŽP na kontrolu a evidenci a náklady spojené s rozhodováním Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v případě podání podnětu. Povolení vzájemné spolupráce KS umožní zvýšit vyjednávací sílu KS ve vztahu k svozovým firmám, místům zpětného odběru, zpracovatelům a existuje tak riziko možných negativních dopadů na hospodářskou soutěž. Z tohoto důvodu jsou uvažovány náklady spojené s rozhodováním Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v případě podání podnětu

Varianta 1

Státní správa

Přínosy – Možnost optimalizace sběru, navíc varianta 1b může některé KS motivovat k plnění svých povinností nad stanovený limit.

Náklady – Dodatečné administrativní náklady MŽP spojené kontrolou a evidencí v rámci vzájemné spolupráce. Nutnost zlepšené kontroly a evidence zejména v případě Varianty 1b povolení clearingů

Kolektivní systémy/výrobci

Přínosy – Vyšší právní jistota, možnost sdílet náklady s ostatními KS, snížení podnikatelských rizik

Náklady – Dodatečné administrativní náklady na vzájemnou spolupráci

Veřejnost

Přínosy – Vyšší právní jistota, transparentnost, možnost snížení nákladů na systém zajišťující rozšířenou odpovědnost výrobce (nižší recyklační poplatky)

Na základě hodnocení Variant 1a a 1b je zřejmé, že Varianta 2 nepředstavuje, žádné zásadní přínosy naopak nemožnost spolupráce, resp. nemožnost sdílet některé náklady může v konečném důsledku vést k zdržení celého systému a ohrozit tak hlavní cíl.

Vyhodnocení variant a návrh řešení:

Z analýzy přínosů a nákladů vyplývá, že Varianta 2 nepředstavuje žádné zásadní přínosy, ale naopak může vést k ohrožení dosažení požadované úrovně sběru. S ohledem na zavedení transparentnějšího prostředí doporučuje v rámci zvýšení právní jistoty specifikovat možnost vzájemné spolupráce. Proto **doporučujeme realizovat Variantu 1a nebo 1b v závislosti na politickém rozhodnutí**, neboť existence clearingů představuje určité přínosy ve formě zvýšené motivace, ovšem nese sebou také náklady. V současnosti není zřejmé, v jaké podobě by clearing mezi KS fungoval, zda na individuální bázi či prostřednictvím operátora trhu jako je tomu v zahraničí.

J. Propagační a osvětová činnost

Popis současného stavu: Současná právní úprava se nezabývá problémem financováním propagační a osvětové činnosti. Propagační a osvětovou činnost jsou ze zákona o odpadech KS povinny provozovat, ovšem způsob a výše prostředků na ně vynaložená je zcela ponechán v jejich kompetenci.

Definice problému: Rozdílná úroveň propagační a osvětové činnosti. Zároveň problém neprůhlednosti systému, kdy část prostředků z KS může být vyváděna prostřednictvím předražených PR služeb apod.

Cíl: Hlavním cílem zůstává dosažení minimálně požadované úrovně sběru OEEZ bez zbytečného zvyšování nákladů pro spotřebitele a výrobce.

Varianty řešení:

Varianta 0 – Ponechání současného stavu.

Varianta 1 – Propagační a osvětová činnost ponechaná v kompetenci KS

Varianta 1a - V rámci stanovení pravidel pro získání oprávnění k provozování KS jsou stanoveny minimální požadavky na formu osvětové a propagační činnosti

Varianta 1b - Zákonem je zavedena minimální výše prostředků určených na osvětu a propagaci.

Varianta 1c – Zákonem je zavedena minimální a zároveň i maximální výše prostředků určených na osvětu a propagaci.

Varianta 2 – Osvěta a propagace je řízena centrálně a všechny KS přispívají podle předem určeného klíče

Identifikace nákladů a přínosů:

Varianta 0 – Nepředstavuje pro dotčené náklady pro dotčené subjekty

Varianta 1a - V rámci stanovení pravidel pro získání oprávnění k provozování KS jsou stanoveny minimální požadavky na formu osvětové a propagační činnosti

Nejjednodušší možnou úpravou stávajícího stavu je v rámci podmínek pro udělení oprávnění k provozování KS stanovit minimální požadavky na propagaci a osvětu. Tato varianta by z velké části ponechala volbu a způsob propagace na KS. Její zavedení nepředstavuje v případě správného stanovení minimálních požadavků na osvětu a propagaci zásadní náklady. Jedinou otázkou je definice těchto požadavků. MŽP by se však mohlo inspirovat obdobnou praxí, která funguje v obalech.

Varianta 1a

Státní správa

Přínosy – Při správném nastavení minimálních požadavků na propagaci a osvětu možnost dosažení vyšší úrovně sběru

Náklady – Potřeba kontroly KS ohledně dodržování minimálních požadavků na osvětu a propagaci

Kolektivní systémy/výrobci

Náklady – V případě současných investic do osvěty a propagace nesplňující minimální požadavky dodatečné náklady ve výši zajištění plnění minimálních požadavků

Veřejnost

Přínosy – Možnost lepší propagační a osvětové činnosti, lepší znalost problematiky

Náklady – Možnost zvýšení recyklačního poplatku v důsledku nutnosti vyšších investic do propagace a osvěty ke splnění minimální výše investice

Varianta 1b – Stanovení minimální výše prostředků směřujících na osvětu a propagaci

Jedním z možných přístupů k výpočtu stanovení minimální výše prostředků je % z tržeb daného kolektivního systému. V roce 2013 představovaly tržby KS více jak 500 mil. Kč, pak pokud by byly náklady na propagační a osvětovou činnost definovány jako 1% z tržeb, investice do

propagace a osvětové činnosti všech KS by dosahovala 5 mil. Kč. S ohledem na obtížné rozhodnutí o adekvátnosti minimální výše vynaložených prostředků považujeme její stanovení za zbytečné, neboť v případě, že s KS bude moci být zahájeno správní řízení o odejmutí oprávnění z důvodu neplnění cíle sběru, budou KS motivovány investovat odpovídající výši do propagace a osvěty.

Zároveň v případě stanovení minimálního limitu investice do osvěty a propagace pod současnou úroveň je takové stanovení zbytečné, neboť jeho efekt je nulový či dokonce negativní (snížení prostředků na propagaci). Pokud by naopak došlo ke stanovení příliš ambiciózního cíle, může dojít k negativnímu vlivu ve formě zbytečného utrácení za propagační a osvětovou činnost bez prokazatelného efektu na úroveň sběru, ale s důsledkem růstu výše recyklačního poplatku.

Varianta 1b

Státní správa

Přínosy – Při správném nastavení minimální výše prostředků na propagaci a osvětu možnost dosažení vyšší úrovně sběru

Náklady – Potřeba kontroly KS ohledně výše minimálních investic do propagace a osvěty

Kolektivní systémy/výrobci

Přínosy – zajištění minimálních požadavků na osvětu a propagaci sníží riziko černého pasažéra v obecné osvěty a může mít pozitivní dopad na výši úrovně sběru.

Náklady – V případě současných investic do osvěty a propagace pod požadovanou minimální úroveň dodatečné náklady ve výši rozdílu

Veřejnost

Přínosy – Možnost lepší propagační a osvětové činnosti, lepší znalost problematiky

Náklady – Možnost zvýšení recyklačního poplatků v důsledku nutnosti vyšších investic do propagace a osvěty ke splnění minimální výše investice

Varianta 1c – Stanovení minimální a zároveň maximální výše prostředků směřujících na osvětu a propagaci

Dalším možným přístupem je rozšířit variantu 1b a to o stanovení zároveň maximálního limitu prostředků určených k propagaci a osvětové činnosti. Stanovení maximální výše může být motivováno snahou zamezit případnému vyvádění prostředků z KS za pomoci neopodstatněných nákladů na osvětu a propagaci a tím prodražovat celý systém. Přínosy a náklady takového systému vychází z varianty 1b a představují obdobné problémy, neboť by MŽP muselo odhadnout adekvátní prostředky na osvětu a nad tímto limit stanovit maximální míru prostředků možných využít na osvětu.

Varianta 1b

Státní správa

Přínosy – Při správném nastavení minimální výše prostředků na propagaci a osvětu možnost dosažení vyšší úrovně sběru. Omezení případného plýtvání prostřednictvím předraženého PR.

Náklady – Potřeba kontroly KS ohledně výše minimálních a maximální investic do propagace a osvěty

Kolektivní systémy/výrobci

Přínosy - V případě současných investic do osvěty a propagace nad požadovanou maximální úroveň dodatečné úspory ve výši rozdílu

Náklady – V případě současných investic do osvěty a propagace pod požadovanou minimální úroveň dodatečné náklady ve výši rozdílu. Nemožnost využívat originální přístup k osvětě a propagaci a nutnost v případě neplnění cílů sběru využít významněji jiné možnosti stimulace sběru (platby za odevzdání elektrozařízení), což může prodražovat celý systém zpětného odběru

Veřejnost

Přínosy – Možnost lepší propagační a osvětové činnosti, lepší znalost problematiky

Náklady – Možnost zvýšení recyklačního poplatků v důsledku nutnosti vyšších investic do propagace a osvěty ke splnění minimální výše investice. Zároveň možnost zvýšení recyklačního poplatků v důsledku nemožnosti stimulovat sběr přímo přes propagaci a osvětu a nutnosti využít jiné stimuly (platba za odevzdané elektrozařízení)

Varianta 2 – Osvěta a propagace je řízena centrálně a všechny KS přispívají podle předem určeného klíče

V případě úvah o centrálním řízení je zapotřebí uvažovat o nákladech spojených s centrálním zajištěním propagace a osvěty. Protože není zřejmé, jak by centrální zajištění osvěty a propagace fungovalo a kdo by jej případně zajišťoval (MŽP vs. sdružení KS), je Varianta 2 rozebrána jenom z pohledu možných přínosů a nákladů pro dotčené subjekty na bázi kvalitativních přínosů a nákladů, nikoliv kvantitativních.

Státní správa

Přínosy – Centrální zajištění propagace a osvěty

Náklady – Potřeba kontroly KS ohledně výše minimálních investic do propagace a osvěty

Kolektivní systémy/výrobci

Náklady – V případě současných investic do osvěty a propagace pod požadovanou minimální úroveň dodatečné náklady ve výši rozdílu. Nemožnost využívat originální přístup k osvětě a propagaci a nutnost v případě neplnění cílů sběru využít významněji jiné možnosti stimulace sběru (platby za odevzdání elektrozařízení), což může prodražovat celý systém zpětného odběru

Veřejnost

Přínosy – Možnost lepší propagační a osvětové činnosti, lepší znalost problematiky

Náklady – Možnost zvýšení recyklačního poplatků v důsledku nemožnosti stimulovat sběr přímo přes propagaci a osvětu a nutnosti využít jiné stimuly (platba za odevzdané elektrozařízení)

Vyhodnocení variant a návrh řešení:

Na základě konzultací s dotčenými subjekty byla shledána Varianta 2 jako nevhodná. Tato varianta by znamenala odejmutí jednoho z hlavních nástrojů, které KS mohou využít k splnění cílů sběru stanovených evropskou směrnicí. Zároveň by KS i nadále byly odpovědné za plnění kvót zpětného odběru a odděleného sběru. Varianta 2 by jim tak zabránila reagovat na současnou situaci a podnikat strategické kroky k dosažení cíle sběru (bude-li například KS potřebovat vyšší úroveň zpětného odběru). V případě, že KS chtějí v rámci propagace a osvěty spolupracovat, děje se tak již nyní a to na dobrovolné bázi - např. projekt Recyklohraní.

Obdobně lze hodnotit variantu 1b, která stanovením maximálního limitu. Při nevhodném nastavení může vést k podobné situaci jako Varianta 2, tj. KS by byly i nadále odpovědné za plnění kvót zpětného odběru a odděleného sběru, ale byla by jim omezena možnost reagovat na současnou situaci a podnikat strategické kroky k dosažení cíle sběru. V případě benevolentního nastavení maximálního limitu ztrácí jeho stanovení původní smysl.

Stanovení minimální výše prostředků směřujících na propagaci a osvětovou činnost považujeme za zbytečné, neboť při správném stanovení minimálního cíle úrovně zpětného odběru a odděleného sběru pro KS (viz výše) je KS motivován využívat propagaci a osvětu v dostatečné výši jakožto jeden ze základních metod dosažení stanoveného cíle. Z tohoto pohledu se nám jeví stanovení minimální výše prostředků směřující na osvětu a propagaci jako zbytečné

K implementaci tedy doporučujeme Variantu 1a, tj. v rámci stanovení pravidel pro získání oprávnění k provozování KS jsou stanoveny minimální požadavky na formu osvětové a propagační činnosti. Pro státní správu ani KS to neznamena žádné významné dodatečné náklady na administrativu spojenou s centralizací osvětové a propagační činnosti. KS si zachová možnosti ovlivňovat pomocí propagace a osvěty výši sběru, za kterou jsou zodpovědní, avšak samozřejmě za cenu nižší transparentnosti toku peněz. Na druhou stranu pro některé KS může být přínosem snížení rizika černého pasažera z řad ostatních KS v důsledku zavedení minimálních požadavků na osvětu a propagaci.

5 Implementace doporučené varianty a vynucování

Implementaci variant by mělo mít na starosti MŽP ČR ve spolupráci s MPO ČR. V rámci RIA navrhujeme implementaci softwarového systému, který by oprávněným osobám umožnil sledování evidence toků OEEZ. Hlavním cílem tohoto návrhu je zvýšit transparentnost procesu.

Zpracovatel předpokládá, že by zmiňovaný software obsahoval data vložená všemi dotčenými subjekty a umožnil křížově evidovat toky jednotlivých výrobků, potažmo odpadů dle zvoleného režimu. Tato evidence by pak dále sloužila ke kontrole plnění povinností jednotlivými KS a umožňovala by další analýzu, která by sloužila k zefektivňování zpětného odběru. Spolehlivá, jednoznačná a křížově propojitelná data spojená se zpětným odběrem jsou dnes totiž obtížně dostupná.

Zároveň by používání softwaru umožnilo po případném schválení nového zákona o zpětném odběru důkladně přezkoumat jeho efektivnost a navrhnout případná další opatření (viz dále navrhované indikátory v kapitole Přezkum účinnosti).

Náklady na zavedení a používání softwarového systému by se skládaly

- z jednorázových nákladů na nákup příslušného softwaru a počtu potřebných licencí či školení osob, které by se systémem pracovaly;
- administrativních nákladů ve formě pracovního nasazení osob zadávajících do systému potřebná data.

Předpokládáme, že administrativní náročnost tohoto systému by byla velmi nízká, zadavatelé by pouze zadávali data do přednastaveného programu, tj. jednalo by se o několikaminutový úkon. Nejnákladnější položku by tvořil nákup a instalace zmíněného softwaru. Výši nákladů by také ovlivnil fakt, zda by byla využita v současnosti existující a používaná platforma rozšířená a potřebné moduly či by šlo o vývoj nového systému (kam by v případě zavedení zjednodušeného odpadového režimu vkládaly údaje např. svozové společnosti apod. dle zvoleného scénáře).

5.1 Vynucování

Kontrola plnění povinností dotčenými subjekty (včetně kontroly dálkovými prodejci) je v současnosti dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech v kompetenci ČIŽP. Většinou ale dochází jen k občasným kontrolám administrativního charakteru, které jsou iniciovány jiným státním orgánem. Za neplnění povinností hrozí nyní těmto subjektům uvalení peněžních sankcí ve výši do 50 000 000 Kč (v případě recidivy dvojnásobek). To může být dostatečnou motivací dodržovat právní předpisy především pro menší subjekty. Zlepšit právní efektivitu by mohla implementace opatření, které by vedlo ke zrušení nebo pozastavení oprávnění k provozování činnosti KS. To by bylo stejně motivační pro všechny KS bez rozdílu jejich velikosti a vybíraných skupin elektrozařízení.

Zveřejňování informací o KS

Jednou z možností ke zvýšení efektivity právní úpravy může být povinné vedení evidencí a povinné audity výsledků činnosti KS a jeho hospodaření, příp. doručování informací, které MŽP dle zákona nyní nemůže nevyžadovat. MŽP ČR nyní nemá přehled o tom, jak KS hospodaří, což (uvažujeme-li snahu toto prostředí silně regulovat) může iniciovat zásahy a rozhodnutí, jež povedou ke zhoršení současné situace místo zamýšleného opaku. Z nově povinně poskytovaných dat by pak mohla například vyplynout optimální výše sankcí vedoucí k vyšší motivaci dotčených subjektů k dodržování povinností. MŽP ČR by tak rovněž mohlo mít v ruce nástroj, díky kterému by mohlo kontrolovat počet výrobků svezenných ze sběrných míst a počet výrobků přijatých ke zpracování dle jednotlivých KS – tj. získalo by křížovou evidenci vedoucí ke kontrole poskytovaných dat. Pokud by došlo k nesouladu, zahájilo by MŽP ČR okamžitě šetření. Výhodou tohoto řešení je jeho finanční nenáročnost, kdy by se jediná změna týkala zpracovatelů, jež by museli evidovat hmotnost výrobků přijatých ke zpracování od jednotlivých KS. Podmínkou funkčnosti tohoto řešení je kvalifikovanost úředníků MŽP taková data zpracovat a vyhodnotit.

Povinný audit

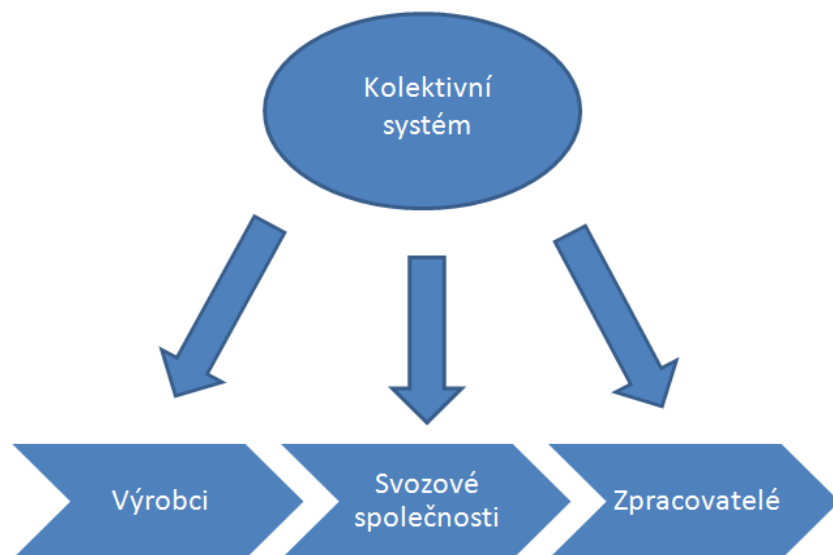
Kolektivní systémy si mohou auditovat své výrobce, zpracovatele a svozové společnosti. KS zkoumá, zda zpracovatel splňuje všechny požadavky dané smlouvou i zákonem a především zda souhlasí skutečná množství zpracovaných výrobků s reportovanými a kvalitou zpracování. Obdobně KS kontroluje, zda svozové společnosti dodržují zákonné a smluvní povinnosti a zda skutečný počet svezenných kusů odpovídá počtu deklarovaného svozovou společností. Kvůli plnění cílových kvót by měl KS auditovat i výrobce elektrozařízení, tj. ověřovat správnost údajů o počtu výrobků uvedených výrobcem na trh. Aby stát mohl čerpat z informací pocházejících z povinných auditů KS, musí zároveň dojít ke standardizaci těchto auditů. Výsledná čísla by tak byla navzájem porovnatelná a byla by zaručena jistá kvalita zpracování auditu.

Varianta 0: Zachování současného stavu – státem nevynucované audity

Varianta 1: Zavedení povinného auditu se standardizovaným výstupem

- a) Audit si zajišťují KS interně. KS bude povinen předložit MŽP ČR výstup odpovídající vytvořeným standardům. Státní správa nijak nebude zasahovat do výběru auditora.
- b) Audit se zajišťuje externě nezávislými subjekty oprávněnými k provádění auditu. Nezávislí auditori oprávnění k výkonu auditu budou vybráni prostřednictvím procesu zadávání veřejné zakázky (dle zákona č. 137/2006, o veřejných zakázkách) s kritérii na kvalitu provedení auditu a s mírně menší váhou na cenu auditu. KS by tak byl každý rok náhodně přiřazen jeden vybraný auditor.

Obrázek 7: Audit kolektivního systému

Zdroj: EEIP, a.s.

Varianta 0:

Státní správa

Náklady – Žádné dodatečné informace a možnost kontroly toku elektrozařízení/elektroodpadu

Kolektivní systémy/výrobci

Přínosy – Možnost rozhodnutí se dle vlastních preferencí a potřeb, zda je audit nutný nebo není

Varianta 1a:

Státní správa

Přínosy – Menší prostor pro obcházení předpisů, možnost porovnávání dat a optimalizace sankcí, transparentnost

Náklady – Riziko nesprávnosti údajů, náklady na vypracování standardů pro audit

Kolektivní systémy/výrobci

Přínosy – Nezávislý výběr auditora

Náklady – Náklady na audit

Varianta 1b:

Státní správa

Přínosy – Menší prostor pro obcházení předpisů, možnost porovnávání dat a optimalizace sankcí, transparentnost, menší riziko nesprávnosti dat

Náklady – Náklady na vypracování standardů pro audit

Kolektivní systémy/výrobci

Náklady – Menší prostor k obcházení předpisů, náklady na audit

Auditoři

Přínosy – Otevřená soutěž

Náklady – Možnost ztráty současných klientů

Výběr varianty:

Většina KS v současnosti již audity provádí, proto dodatečné náklady na standardizovaný audit nebudou pro KS výraznou finanční zátěží. MŽP ČR by pak mohlo získat transparentní a porovnatelná data, která by vedla k možnosti optimálního nastavení sankcí, ke zkracování řízení a

snížování transakčních nákladů. Proto je Varianta 0 hodnocena jako méně vhodná oproti ostatním variantám.

Varianta 1a skrývá riziko, že KS nebudou podávat MŽP ČR zcela přesné a nezkreslené údaje. Pokud porovnáme náklady obou variant, Varianta 1b by neměla KS přinést signifikantní navýšení výdajů na audit. Navíc její výhodou oproti Variantě 1a je značné navýšení transparentnosti a porovnatelnosti dat, proto je Varianta 1b variantou preferovanou.

V budoucnu by bylo možné rovněž zavést povinnou certifikaci zpracovatelů (např. CENELEC), která by částečně nahradila audit zpracovatelů. V průběhu let bude totiž pravděpodobně docházet k navyšování požadavků na efektivitu zpracování a certifikace by mohla KS výrazně ulehčit výběr efektivních zpracovatelů a zvýšila by rivalitu mezi zpracovateli. Na druhou stranu by výrazně stouply náklady zpracovatelů, jejichž výše je odhadována mezi 100 až 150 tis. Kč za produktovou linku (krátkodobý horizont). Je tedy otázkou, jak by k tomuto řešení zpracovatelské firmy přistoupily.

Informace o financování kolektivního systému

Lepší kontrolu ze strany státu by mohla přinést i povinnost KS zasílat státu své podrobné finanční výkazy (a to ve formě oddělující náklady na jednotlivé činnosti systému – osvěta, zpětný odběr, využití, administrativní náklady). Stát by pak získal přehled o stavu financování jednotlivých KS.

Varianta 0: Ponechání současného stavu – MŽP ČR nepožaduje po KS finanční výkazy.

Varianta 1: KS jsou povinny elektronicky zasílat své finanční výkazy MŽP ČR.

Porovnání variant:

Varianta 0:

Státní správa
<i>Náklady</i> – Méně efektivní kontrola
Kolektivní systémy/výrobci
<i>Přínosy</i> – Větší prostor pro obcházení zákona

Varianta 1:

Státní správa
<i>Přínosy</i> – Lepší kontrola činnosti KS, vyšší transparentnost
<i>Náklady</i> – Náklady na zpracování finančních výkazů (při předpokladu, že se bude jednat o jednoho nového zaměstnance, pak tyto náklady vystoupí na cca 731 tis. Kč ročně)
Kolektivní systémy/výrobci
<i>Náklady</i> – Na doručení finančních výkazů (zanedbatelné), menší prostor pro obcházení zákona

Výběr varianty:

Zde je potřeba zvážit riziko nechtěného úniku obchodního tajemství jednotlivých KS, ke kterému by mohlo dojít v případě zvolení Varianty 1. Pokud by došlo k tomuto úniku, byly by jisté KS do značné míry poškozeny a muselo by dojít k nemalým kompenzacím. Tyto kompenzace by převážily benefity plynoucí z kontrol KS, které mohou být zajištěny jinými a výhodnějšími způsoby. Podmínkou funkčnosti tohoto řešení by opět byla kvalifikovanost úředníků MŽP taková data zpracovat a vyhodnotit. Proto je ekonomicky výhodnější zachovat současný stav.

6 Přezkum účinnosti regulace

Jako perioda přiměřená pro přezkum účinnosti implementovaných opatření a pro zhodnocení pokroku při dosahování cílů novelizace se doporučuje doba 3 let. Tato perioda je dostatečně dlouhá pro shromáždění dostatečného objemu dat relevantních pro přezkum účinnosti a podnětů od dotčených subjektů a zároveň dostatečně krátká tak, aby nedošlo k přehlcení velkým objemem podnětů a navrhovaných změn.

Zpracovatel doporučuje sledovat následující ukazatele:

- výši recyklačních poplatků a jejich vývoj v porovnání s vývojem cen jednotlivých komodit na příslušných burzách;
- hospodaření KS; procentuálních vývoj předem stanovených výdajů (na propagaci apod.) ve vztahu k relevantním údajům z výkazů zisků a ztrát
- úroveň zpětného odběru dle kategorií výrobků;
- procentuální podíl jednotlivých zpracovatelů, které KS využívá;

apod.

7 Konzultace a zdroje dat

V průběhu zpracovávání RIA byly jednotlivé varianty konzultovány s dotčenými subjekty. Za účelem konzultací byli osloveni zpracovatelé, kolektivní systémy, svozové společnosti, orgány veřejné správy a dotčené asociace a svazy.

První cenné připomínky a komentáře k variantám RIA byly shromážděny a následně implementovány na základě konání pracovní skupiny k věcnému záměru na MŽP ČR dne 14. 8. 2014. Této pracovní skupiny se účastnily všechny relevantní dotčené subjekty (zpracovatelé, kolektivní systémy, svozové společnosti, orgány veřejné správy a dotčené asociace a svazy). Připomínky jednotlivých dotčených subjektů z této pracovní skupiny byly jedním z podkladů pro zpracování hodnocení dopadů.

Z kolektivních systémů byly po vzájemné dohodě konzultace provedeny s těmito subjekty:

16. 10. 2014 – ASEKOL a.s. – Mgr. Jan Vrba, jednatel společnosti

8. 10. 2014 – EKOLAMP s.r.o. – Ing. Oliver Čelko, jednatel společnosti

8. 10. 2014 – ELEKTROWIN a.s. – Ing. Roman Tvrzník, generální ředitel a Tereza Ulverová, provozní ředitelka

9. 10. 2014 – REMA Systém a.s. – Ing. David Vandrovec, ředitel skupiny REMA

29.10. 2014 – proběhla za účasti zástupců společnosti REMA Systém a.s. a zástupců společnosti ČEZ, a.s.

Za skupinu zpracovatelů ke konzultacím přistoupila společnost D+P Rekont s.r.o. (6. 10. 2014), za kterou vystupovali Jiří Pejčoch, jednatel a Ing. Blanka Chudobová, obchodní ředitelka. Vzhledem k tomu, že jsou oba dva rovněž členy Svazu zpracovatelů odpadních elektrických a elektronických zařízení (SZE), poskytli ke zvážení i připomínky a doporučení tohoto svazu.

Konzultace poskytly dne 14. 10. 2014 i Česká asociace odpadového hospodářství (ČAOH), za kterou vystupoval Ing. Petr Havelka, výkonný ředitel, a 29. 10. 2014 Svaz průmyslu druhotných surovin ČR zastupovaný Ing. Petrem Šulcem.

Pravidelně a po celou dobu zpracovávání RIA probíhaly konzultace i s odborem odpadů MŽP

ČR, a to především s Ing. Mgr. Ladislavem Trylčem a Ing. Tomášem Vávrou.

8 Kontakty na zpracovatele RIA

Společnost EEIP, a.s.

Thunovská 179/12, 118 00 Praha 1

tel: +420 224 232 754

<http://www.eeip.cz>

PhDr. Dita Tesárková

tel: +420 606 657 580

e-mail: dita.tesarkova@eeip.cz

Mgr. Aleš Čornanič

tel: +420 724 054 132

e-mail: ales.cornanic@eeip.cz

Mgr. Monika Zsigraiová

tel: +420 606 680 027

e-mail: monika.zsigraiova@eeip.cz

Kapitola druhá

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace k dílu věcného záměru zákona o výrobcích s ukončenou životností - baterie a akumulátory.

1 Zjednodušený odpadový režim

1.1 Důvod předložení a cíle

1.1.1 Definice problému

Dle současného zákona o odpadech se baterie a akumulátory stávají odpadem až ve chvíli, kdy dojde k předání osobě oprávnění ke zpracování nebo materiálovému využití odpadních baterií nebo akumulátorů. Z tohoto důvodu chybí v určitých případech řádný dohled některých kontrolních orgánů a tím se vystavujeme riziku ohrožení životního prostředí.

1.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V aktuálním znění zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech je uvedeno, že přenosná baterie či akumulátor nebo zpětně odebraná automobilová baterie či akumulátor se stávají odpadem jejich předáním osobě oprávněné ke zpracování nebo materiálovému využití odpadních baterií nebo akumulátorů. V případě průmyslových baterií a akumulátorů, se tak naopak děje již v místě odděleného sběru, což v některých případech komplikuje jejich sběr.

1.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) výrobce (kolektivní systémy),
- b) provozovatelé míst zpětného odběru (prodejci, obce),
- c) přepravci odpadních baterií a akumulátorů,
- d) Ministerstvo životního prostředí (ministerstvo),
- e) Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP),
- f) Česká obchodní inspekce (ČOI).

1.1.4 Popis cílového stavu

Zajištění odpovídajícího nakládání s odpadními bateriemi a akumulátory a odpovědnosti v rámci sběru a přepravy před předáním do zpracovatelských zařízení.

1.1.5 Zhodnocení rizika

Hlavním rizikem v této oblasti je nedostatečná kontrolovatelnost, která může vést k ohrožení životního prostředí.

1.2 Návrh variant řešení

1.2.1 Varianta 0

Ponechání současného stavu, kdy nadále trvá právní fikce vzniku odpadu až předáním osobě oprávněné ke zpracování nebo materiálovému využití odpadních baterií nebo akumulátorů.

1.2.2 Varianta 1

Zahrnutí míst zpětného odběru baterií a akumulátorů jako zařízení ke sběru odpadů, včetně povinnosti mít souhlas dle § 14 zákona o odpadech, vést průběžnou evidenci včetně zasílání ročních hlášení.

1.2.3 Varianta 2

Zahrnutí míst zpětného odběru baterií a akumulátorů jako zařízení ke sběru odpadů, bez povinnosti mít souhlas dle § 14 zákona o odpadech a bez podrobné administrativy spojené s přepravou baterií a akumulátorů.

1.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

1.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

Z pohledu přínosů nejsou uvedené varianty moc odlišné, pouze u Varianty 1 a 2 jako přínos označujeme lepší možnosti dohledu nad touto komoditou. Základní odlišnosti v uvedených variantách ale sledujeme zejména v nákladech, které jsou spojené s:

- žádostí o udělení souhlasu k provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů,
- s průběžnou evidencí a ohlašováním,
- s evidencí při přepravě odpadů.

a) Varianta 0

Žádost o udělení souhlasu k provozování zařízení ke sběru odpadů

U této varianty nejsou žádné náklady, protože sběrná místa nežadají o souhlas ke sběru odpadů dle zákona o odpadech.

Průběžná evidence, roční hlášení

Sběrná místa nemusí vést průběžnou evidenci. Většinou ji ale vedou ve zjednodušené formě, aby měly přehled o naplněnosti sběrných nádob a míst určených k odložení odpadních baterií a akumulátorů a mohly včas objednat svoz.

Evidence při přepravě odpadů

V případě baterií a akumulátorů je systém svozu podobný jako u EEZ, kdy sběrná místa mají dohodu s kolektivním systémem či jiným subjektem. Při samotném odvozu pak probíhá jednoduchá administrativa a následně jsou sběrnému místu dodány doklady o hmotnosti

odpadu, které bylo odvezeno. Vozidla převážející odpadní baterie a akumulátory nemusí být označena.

b) Varianta 1

Žádost o udělení souhlasu k provozování zařízení ke sběru odpadů

V souvislosti s udělením souhlasu k provozování zařízení ke sběru odpadů máme náklady na straně provozovatelů míst zpětného odběru a krajských úřadů, které v tomto případě musí zpracovat podané žádosti. Z komunikace s krajskými úřady vyplynulo, že časová náročnost je závislá na typu subjektu a dalších parametrech a pohybuje se v rozmezí 7–40 hodin čistého času (přijetí žádosti, zaevidování, vytvoření spisu a soupisu pro spis, prostudování podání, případné přerušení správního řízení – výzva k doplnění, prostudování doplnění, oznámení o zahájení obci, na jejímž katastrálním území se provozovna nachází, místní šetření a vydání rozhodnutí). V případě, že by o tento souhlas měly žádat všechny subjekty, které jsou zapojeny do zpětného odběru baterií a akumulátorů, tak se může jednat až o cca 13 200 subjektů, které nemají souhlas dle § 14 zákona o odpadech (prodejci, úřady, školy, veřejná prostranství s kontejnery apod.).

Tabulka 5: Odhadované náklady KÚ při počtu 13 200 žádostí

Náklady krajských úřadů při časové náročnosti až 40 hodin/žádost	
počet subjektů (ks)	13 200
platová třída	11
mzdové a režijní náklady na zpracování (Kč/hod)	250
časová náročnost spojená s místním šetřením (hod/žádost)	40
mzdové a režijní náklady na zpracování (Kč/žádost)	10 000
Odhadované náklady při počtu 13 200 subjektů (Kč)	132 000 000

Ve výše uvedené tabulce jsou odhadované náklady na státní správu v případě, že veškerá místa, kde bude docházet ke sběru baterií a akumulátorů, budou muset žádat o souhlas dle § 14 zákona o odpadech. Další náklady mohou vzniknout v případě, že souhlasy budou vydávány na dobu určitou a v tu chvíli po uplynutí doby budou muset žádat o souhlas znovu.

Mimo nákladů krajských úřadů si tato varianta vyžaduje i náklady dotčených subjektů. Náklady na přípravu podkladů nejsme schopni přesně určit, ale časová náročnost na vytvoření dokumentace a předání krajskému úřadu je odhadována až na 40 hodin (pracovní týden) a dále pak cca 2 hodiny spojené s místním šetřením krajského úřadu v provozovně. Jedná se pouze o hrubý odhad, který se může lišit dle velikosti subjektu, komunikace a dalších parametrů, které ovlivňují časovou náročnost.

Tabulka 6: Odhadované náklady provozovatelů sběrných míst

Náklady provozovatelů sběrných míst	
počet subjektů (ks)	13 200
mzdové a režijní náklady (Kč/hod)*	201
časová náročnost na přípravu 1 žádosti (hod/žádost)	40
časová náročnost spojená s místním šetřením (hod/žádost)	2
mzdové a režijní náklady na zpracování (Kč/žádost)	8 442
Odhadované náklady při počtu 13 200 subjektů (Kč)	111 434 400

* viz Průměrná hrubá hodinová sazba mezd na zaměstnance, kterou lze využít pro výpočet administrativní zátěže podnikatelů při plnění IP

V případě provozovatelů sběrných míst se také nejedná o jednorázové náklady, protože souhlas může být udělen pouze na dobu určitou.

Průběžná evidence, roční hlášení

V případě baterií a akumulátorů je systém svozu podobný jako u EEZ. Z konzultací vyplynulo, že časová náročnost na odeslání formuláře se pohybuje kolem 30 minut na vyplnění. Časová náročnost na vedení evidence zpětného odběru je závislá na technickém vybavení (ruční, elektronická evidence) a její časová náročnost je odhadována na 1–208 hodin ročně.

Tabulka 7: Odhadované náklady na sběrná místa (evidence, zaslání roční zprávy)

Náklady na evidenci a zaslání roční zprávy sběrných míst		
mzdové a režijní náklady (Kč/hod)*	201	
	od	do
časová náročnost na vedení evidence (hod/ročně)	1	208
časová náročnost na vyplnění roční zprávy (hod/ročně)	0,5	0,5
odhadované náklady na 1 subjekt (Kč/ročně)	302	41 909

* viz Průměrná hrubá hodinová sazba mezd na zaměstnance, kterou lze využít pro výpočet administrativní zátěže podnikatelů při plnění IP

Odhadované náklady na jeden subjekt jsou v rozmezí 302–41 909 Kč. Horní hranici je možné snížit pořízením softwaru, který je schopný veškerou evidenci provést. Pořizovací cena základní verze se pohybuje v rozmezí cca 4,5–35 tis. Kč. Systém je poté možné rozšířit o různé moduly, jejichž cena se pohybuje od 920 Kč do 4 950 Kč (zdroj: www.inisoft.cz). Dále zde nejsou uvedeny další náklady spojené s aktualizacemi apod.

Celkové náklady není možné stanovit. Povinnosti vést průběžnou evidenci a zasílat roční zprávu předchází žádost o souhlas dle § 14 zákona o odpadech, která může způsobit, že v případě zavedení se nebude chtít zapojit cca 90 % sběrných míst (kontejnery a boxy volně dostupné ve školách, úřadech, obchodech, veřejných prostranstvích apod.) do systému zpětného odběru. V tomto případě se odhaduje, že se sníží počet sběrných míst z cca 13 200 na cca 1 400, nenavýší se nijak razantně administrativní zátěž, ale naopak je zde riziko odstraňování baterií a akumulátorů nevhodným způsobem (v rámci směsného odpadu – tzv. krok zpět) a tím nesplnění cílů daných Evropskou unií.

Evidence při přepravě odpadních baterií a akumulátorů

Evidence při přepravě odpadních baterií a akumulátorů v tzv. tvrdém režimu je srovnatelná s evidencí, která v současné době již probíhá mezi některými místy zpětného odběru a svozovými společnostmi. Navýšení oproti současnému stavu je odhadováno cca ve výši 250–500 Kč na jedno vozidlo, protože je nutné zakoupit tabulku A, která označuje vozidla převážející odpad. V tomto případě na základě konzultací předpokládáme vysoké náklady, protože část převozu je prostřednictvím smluvních dopravců (například PPL – dodávková vozidla, nákladní vozidla), jejichž počet je velmi vysoký.

c) Varianta 2

U varianty zjednodušeného odpadového režimu neočekáváme žádné rapidní navýšení nákladů oproti současnosti, protože povinnosti, které budou stanoveny, již většina subjektů plní. Hlavním přínosem je ale lepší dohled nad subjekty, které při nakládání s odpadními bateriemi a akumulátory mohou ohrozit životní prostředí.

Žádost o udělení souhlasu k provozování zařízení ke sběru odpadů

V případě zavedení zjednodušeného odpadového režimu předpokládáme, že místa zpětného odběru nebudou muset žádat o souhlas dle § 14 zákona o odpadech.

Průběžná evidence, roční hlášení

Evidence bude zjednodušena. Detaily evidence budou ještě upřesněny, ale můžeme očekávat, že nebude po místech zpětného odběru vyžadováno zasílání ročních zpráv a podrobná evidence jako u ostatních zařízení. Pro většinu subjektů se nic v tomto bodě nezmění, protože již dochází k vedení jednoduché průběžné evidenci.

Evidence při přepravě odpadních baterií a akumulátorů

Při předání dopravci bude docházet k potvrzování odhadovaného množství. Opět není očekáváno větší navýšení administrativní zátěže, protože předpokládáme, že většina subjektů již takto evidenci při přepravě odpadních baterií a akumulátorů provádí.

1.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 8: Porovnání přínosů a nákladů jednotlivých variant

činnosti	Varianta 0	Varianta 1	Varianta 2
možnost kontroly dle zákona o odpadech	ne	ano	ano
náklady sběrných míst na žádost o udělení souhlasu dle § 14 - odhad 13 200 subjektů (Kč)	0	až 111 mil.	0
náklady KÚ na zpracování žádostí - odhad 13 200 subjektů (Kč)	0	až 132 mil.	0
náklady sběrných míst na vedení průběžné evidence a roční hlášení (Kč)	*	****	**
evidence při přepravě odpadů, ostatní náklady	*	*****	**
riziko nevhodného nakládání s BA	**	*****	**

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

1.4 Návrh řešení

1.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 2

2. Varianta 0

3. Varianta 1

Cílem je dostatečná kontrola nad sběrnými místy bez zbytečné administrativní zátěže všech dotčených subjektů, proto doporučujeme přijmout Variantu 2, která sebou přináší tzv. zjednodušený režim.

2 Registr míst zpětného odběru

2.1 Důvod předložení a cíle

2.1.1 Definice problému

Česká i evropská legislativa v oblasti zpětného odběru různým způsobem udává povinnost informovat spotřebitele o způsobu provedení zpětného odběru. Oblast baterií a akumulátorů není výjimkou a v souvislosti s přípravou centrálního registru o oblast EEZ a další komodity se nabízí zapojení i baterií a akumulátorů.

2.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Zákon o odpadech v § 34d uvádí, že výrobce je povinen na vlastní náklady písemně informovat konečného uživatele o způsobu zajištění zpětného odběru nebo odděleného sběru. Za tímto účelem výrobce způsobem dostupným konečnému uživateli zveřejňuje aktuální seznam míst zpětného odběru a odděleného sběru obsahující alespoň název místa a jeho adresu.

2.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) výrobce (případně kolektivní systém),
- b) spotřebitel,
- c) Ministerstvo životního prostředí (ministerstvo),
- d) obce,
- e) Česká inspekce životního prostředí – oblastní inspektoráty (ČIŽP).

2.1.4 Popis cílového stavu

Cílem jednotného registru sběrných míst je, aby občané České republiky měli možnost si jednoduše najít nejvýhodnější místo zpětného odběru, bez zjišťování povinných osob, kolektivních systémů a následně jejich míst zpětného odběru odpadních baterií a akumulátorů.

2.1.5 Zhodnocení rizika

Ponechání současného stavu přímo neohrožuje životní prostředí ani zatím neporušuje evropskou legislativu, ale zkvalitňuje informovanost a vzdělání občanů jednoduchou formou.

2.2 Návrh variant řešení

2.2.1 Varianta 0

Ponechání současného stavu, kdy každý výrobce volí vlastní způsoby informování zákazníků (internetové stránky, letáčky apod.)

2.2.2 Varianta 1

Vytvoření jednotné databáze sběrných míst, která bude použitelná nejen pro zpětný odběr baterií a akumulátorů, ale předpokládáme zapojení i výrobců ostatních komodit, na které se vztahuje povinnost zpětného odběru (EEZ, pneumatiky, autovraky).

2.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

2.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Tato varianta nemá žádné přínosy, protože spotřebitel je o způsobu zpětného odběru nebo odděleného sběru informován v době nákupu. Výrobci, místa zpětného odběru a technologie se mění a v době, kdy je třeba se odpadní baterie či akumulátoru zbavit, tak informace předané při koupi nemusí být aktuální.

Konečnému uživateli se nabízí mnoho míst k odevzdání výrobku s ukončenou životností, ale získání informací k nejvýhodnějšímu místu je složité i v případě, že má uživatel možnost hledat informace na internetu. Většinu baterií a akumulátorů je možné odevzdat při koupi nového výrobku, ve sběrném dvoře, kontejneru či krabici některého z kolektivních systémů. Tím se nabízí mnoho míst zpětného odběru s odlišnou dostupností apod.

b) Varianta 1

Přínosem této varianty je jednoduchý a rychlý přístup k informacím pro občany, kteří chtějí odevzdat elektrozařízení v rámci zpětného odběru. Výrobci spadající pod kolektivní systém budou místa zpětného odběru hlásit přes tento subjekt, tzn. minimální administrativní zátěž, protože očekáváme propojení softwarových systémů. Co se týče individuálně plnicích výrobců, tak předpokládáme nízké náklady spojené se zasláním dat v tabulkovém editoru, jehož přesný vzor bude k dispozici na webových stránkách ministerstva, aby bylo možné jednoduše přenést zasláná data do systému ministerstva.

Náklady na vytvoření systému jsou závislé na dodavateli a systému, který bude vybrán. V případě, že by došlo k napojení na současný Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí (ISPOP), tak se náklady na vytvoření pohybují v rozmezí 1–3 mil. Kč a roční náklady představují cca 20 % z ceny pořizovací (zdroj: CENIA, 2012). Pokud ale systém bude od systému ISPOP oddělen, tak náklady se mohou pohybovat kolem 350 tis. Kč za vytvoření aplikace, která obsahuje vyhledávání dle zvolené komodity, mapové zobrazení, hledání do určité vzdálenosti a další možnosti. Další náklady jsou spojené s napojením kolektivních systémů na tuto aplikaci, aby bylo možné data předávat automaticky. Tato úprava byla odhadnuta na cca 30 tis. Kč na straně kolektivního systému.

Dále je pak mezi náklady třeba zařadit náklady na správu aplikace, které jsou odhadovány na cca 5–10 tis. Kč měsíčně.

2.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 9: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav			časově náročné hledání míst zpětného odběru	****
Varianta 1	centrální regist míst zpětného odběru	jednoduchý přístup k informacím pro občany v oblasti nakládání s odpady	****	Rozšíření aplikace ISPOP	
				vytvoření aplikace umožňující vyhledání místa zpětného odběru (Kč)	1-3 mil.
				správa systému (Kč/ročně)	100 tis. - 300 tis.
		časová úspora na získání potřebných informací	****	Oddělená aplikace	
				vytvoření aplikace (Kč)	350 tis.
				správa systému (Kč/ročně)	60 tis. - 120 tis.
Kolektivní systémy					
			propojení aplikace MŽP a KS (Kč)	od 30 tis.	

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

2.4 Návrh řešení

2.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1

2. Varianta 0

Z důvodu zlepšení informovanosti občanů v oblasti nakládání s odpady doporučujeme přijmout Variantu 1. Z hlediska nákladů ministerstva doporučujeme vytvořit aplikaci mimo aplikaci ISPOP, přestože tato varianta sebou přináší další registraci a další přihlašovací údaje. Tyto administrativní úkony jsou však zanedbatelné ve srovnání s pořizovacími cenami a ročními náklady.

3 Kolektivní plnění

3.1 Důvod předložení a cíle

3.1.1 Definice problému

Od roku 2010, kdy začaly být baterie a akumulátory komplexně regulovány v rámci zákona o odpadech, již uplynulo několik let, které ukázaly určité nedostatky a tak je nutné tuto oblast částečně změnit. Zejména nastavení pravidel a povinností u kolektivního plnění.

3.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Zákon o odpadech v § 311 uvádí, že společníky provozovatele systému mohou být pouze výrobci baterií a akumulátorů.

3.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) výrobci,
- b) Ministerstvo životního prostředí (ministerstvo).

3.1.4 Popis cílového stavu

Cílem je nastavení pravidel pro činnosti provozovatelů kolektivních systémů k zajištění funkčního, stabilního, bezpečného a spravovatelného prostředí.

3.1.5 Zhodnocení rizika

Hlavním rizikem špatného nastavení pravidel při udělování oprávnění k provozování kolektivního systému je zejména nefunkční prostředí v oblasti odpadních baterií a akumulátorů.

3.2 Návrh variant řešení

3.2.1 Varianta 0

Ponechání současného stavu, tj. že společníky provozovatele systému mohou být pouze výrobci baterií a akumulátorů.

3.2.2 Varianta 1

Kolektivní systém smí založit pouze povinné osoby (výrobci), které takto působí min. 3 roky na trhu v České republice a zároveň nejsou bagatelními výrobci.

3.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

- a) Varianta 0

Přínosem současného stavu je, že nejsou brány rozdíly mezi potencionálními zakladateli kolektivního systému. Rizikem je málo zkušeností a umožnění založit kolektivní systém

spekulanty, kteří nastaví populisticky nízké poplatky, subjektu odčerpají finanční prostředky nechají zkrachovat. Prostředky původně určené na pokrytí nákladů na sběr baterií a akumulátorů a odstranění zpětně odebraných baterií a akumulátorů nebudou využity pro tento účel a výrobci, kteří finanční prostředky vložili do kolektivního systému budou muset vynaložit další prostředky pro splnění svých zákonných povinností.

b) Varianta 1

Hlavním přínosem je stabilní partner, jak pro výrobce, kteří se rozhodli plnit své povinnosti prostřednictvím tohoto subjektu, tak pro veřejnou správu. Větší množství podílu na trhu může znamenat i větší prodejní síť a tím i větší síť míst zpětného odběru. Bude-li kolektivní systém založen výrobcí s nezanedbatelným množstvím výrobků a působícím na trhu více jak 3 roky, očekáváme příspěvky úměrné nákladům na odstraňování, protože zakládající výrobci se budou snažit držet ceny v optimální výši tak, aby nemusely navyšovat celkové ceny svých výrobků.

3.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 10: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav	minimální regulace výrobců	**	riziko spekulantství (nízké poplatky, krach společnosti a odčerpání finančních prostředků)	****
				nedostatek zkušeností v dané oblasti	***
				nízký podíl na trhu může znamenat i méně míst zpětného odběru = vyšší náklady na zpětný odběr	***
Varianta 1	zpřísnění požadavků na zakladatele KS	stabilní partner pro výrobce a veřejnou správu	****		
		příspěvky úměrné nákladům	***		
		zkušenosti v dané oblasti	***		

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

3.4 Návrh řešení

3.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1

2. Varianta 0

Doporučujeme přijmout Variantu 1, která představuje stabilnější prostředí v oblasti zpětného odběru baterií a akumulátorů. Mírně omezuje výrobce, kteří dodávají na trh malé množství výrobků nebo jsou na trhu kratší dobu než tři roky, ale nijak nezakazuje těmto dotčeným subjektům se zapojit do již stávajícího systému a po třech letech po splnění objemu výrobků

na trhu si založit vlastní systém, který bude dobrým partnerem dalším výrobcům nebo veřejné správě.

4 Dohled na činnosti kolektivního systému

4.1 Důvod předložení a cíle

4.1.1 Definice problému

Pravomoc nastavené současným zákonem o odpadech jsou nedostatečné a neumožňují dostatečnou kontrolu kolektivních systémů včetně postihu.

4.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Ministerstvo dle zákona o odpadech dohlíží na činnost provozovatele systému, ukládá opatření k nápravě a podává podněty inspekci k zahájení řízení o uložení pokuty provozovateli systému.

4.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) kolektivní systém (KS),
- b) Ministerstvo životního prostředí (ministerstvo).

4.1.4 Popis cílového stavu

Cílem je, aby ministerstvo mohlo postupovat podle zákona o státní kontrole včetně předání podnětů jinému příslušnému kontrolnímu orgánu (např. finanční úřad) a v případě zjištění porušení povinností stanovených zákonem umožnit odejmutí oprávnění k provozování KS.

4.1.5 Zhodnocení rizika

Rizikem je nefunkční, nestabilní, nebezpečné a hlavně nespravovatelné prostředí.

4.2 Návrh variant řešení

4.2.1 Varianta 0

Ponechání současného stavu, tj. že ministerstvo dohlíží na činnost provozovatele systému, ukládá opatření k nápravě a podává podněty inspekci k zahájení řízení o uložení pokuty provozovateli systému.

4.2.2 Varianta 1

Tato varianta představuje současný stav, který je třeba rozšířit o možnost postupů dle zákona o státní kontrole a tím v případě potřeby do procesu zapojit věcně příslušné kontrolní orgány. Dále pak možnost rozhodnout o změně nebo zrušení oprávnění k provozování KS v případě zjištění nedostatků (podle závažnosti a povahy zjištěného nedostatku).

4.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

4.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Současně nastavený dohled nad kolektivními systémy má určité mezery, které znemožňují činnost ministerstva nebo neumožňují předat podnět institucím kompetentnějším.

b) Varianta 1

Hlavním přínosem dané změny je zapojení dalších institucí do kontrol kolektivních systémů a případná možnost zrušení či změna oprávnění k provozování KS na základě nedodržení povinností kolektivního systému nejen podle zákona o odpadech.

4.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 11: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav	životní prostředí	-	nemožnost zapojit do dohledu i jiné kontrolní instituce	****
Varianta 1	rozšíření o zákon o státní kontrole, možnost změny či zrušení	zapojení do dohledu i jiné kontrolní instituce	****		
	autorizace na základě zjištěných nedostatků při kontrole	umožnění změny či zrušení autorizace KS v případě zjištění nedostatků	****		

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

4.4 Návrh řešení

4.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1

2. Varianta 0

Z důvodu umožnění kvalitnějšího dohledu nad kolektivními systémy doporučujeme přijmout Variantu 1.

5 Ministerstvo průmyslu a obchodu – komunikace, stanoviska

5.1 Důvod předložení a cíle

5.1.1 Definice problému

Pro kolektivní systém platí ustanovení soukromého práva, zejména občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích, které jsou v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu. To

je také důvodů k zapojení Ministerstva průmyslu a obchodu do vydávání oprávnění k provozování kolektivních systémů.

5.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Ministerstvo průmyslu není zapojeno do vydávání rozhodnutí k provozování kolektivního systému.

5.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) Ministerstvo životního prostředí (ministerstvo),
- b) Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO).

5.1.4 Popis cílového stavu

Cílem je, aby do vydávání rozhodnutí, týkajících se oprávnění k provozování kolektivních systémů, bylo zapojeno Ministerstvo průmyslu a obchodu.

5.1.5 Zhodnocení rizika

Rizikem může být případné opomenutí zásadních nedostatků v podání, které může být sníženo kontrolou orgánem v jehož gestci je dohled nad právními (podnikatelskými) subjekty.

5.2 Návrh variant řešení

5.2.1 Varianta 0

Ponechání současného stavu, kdy ministerstvo nežádá Ministerstvo průmyslu a obchodu o stanovisko k žádostem o vydání oprávnění k provozování kolektivního systému.

5.2.2 Varianta 1

Zavedení projednávání žádostí o vydání rozhodnutí o oprávnění k provozování kolektivního systému, žádostí o prodloužení platnosti rozhodnutí o autorizaci, žádostí o předchozí souhlas, ke změně rozhodnutí o autorizaci a ke zrušení rozhodnutí o autorizaci s Ministerstvem průmyslu a obchodu.

5.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

5.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

- a) Varianta 0

Aktuální stav nepředstavuje žádné náklady, protože komunikace mezi ministerstvem a Ministerstvem průmyslu a obchodu v oblasti autorizace v současné době neprobíhá.

- b) Varianta 1

V případě, spolupráce Ministerstva průmyslu a obchodu při projednávání žádostí o vydání rozhodnutí oprávnění k provozování kolektivního systému, žádostí o prodloužení platnosti oprávnění, žádostí o předchozí souhlas, ke změně nebo a ke zrušení oprávnění lze očekávat,

že ze strany MPO může MŽP získat více podkladů pro správní rozhodnutí a zároveň se sníží riziko přehlédnutí zvažných nedostatků podání. Negativním aspektem je určitě zvýšení termínu pro vydání správního rozhodnutí.

5.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 12: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav	žádná administrativa spojená s komunikací s MPO	***		
Varianta 1	zapojení MPO do vydávání rozhodnutí - autorizace	snížení rizika přehlédnutí závažných nedostatků v podání	***	prodloužení času na vydání rozhodnutí	*** až o měsíc

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

5.4 Návrh řešení

5.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 0

2. Varianta 1

Cílem obou rezortů je sice snižování administrativní zátěže, avšak je doporučováno nezachovávat současný stav, kdy Ministerstvo průmyslu a obchodu není obligátně osloveno ze strany MŽP při udělování oprávnění KS (resp. zápisu výrobců do Seznamu), ale je preferována Varianta 1, a to z důvodu vyšší právní jistoty, při řízení o udělení oprávnění KS ze strany MŽP.

Kapitola třetí

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace k dílu věcného záměru zákona o výrobcích s ukončenou životností - pneumatiky.

1 Kolektivní plnění zpětného odběru odpadních pneumatik

1.1 Důvod předložení a cíle

1.1.1 Definice problému

Povinnost zpětného odběru pneumatik je dána zákonem o odpadech, někteří výrobci vynakládají nemalé finanční prostředky na odstraňování zpětně odevzdaných pneumatik. Ostatní výrobci, využívají sběrné sítě výrobců, kteří investovali do vytvoření funkční sběrné sítě nebo zneužívají obecní systém nakládání s odpady. Vznikají tzv. free-riders, protože pro malého prodejce (povinnou osobu) je finančně náročné provádět sběr na jedné provozovně nebo se domluvit s jinými sběrnými místy.

1.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Současný zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech neumožňuje výrobcům pneumatik založit kolektivní systém pro plnění povinností zpětného odběru.

1.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) Ministerstvo životního prostředí (ministerstvo),
- b) povinné osoby (prodejci, výrobci).

1.1.4 Popis cílového stavu

Cílem je umožnit výrobcům plnění svých povinností prostřednictvím povinnými osobami za tím účelem vytvořeného subjektu (provozovatele kolektivního systému) a současně dostatečné pokrytí České republiky a zjednodušení možností odevzdání odpadních pneumatik konečnými uživateli.

1.1.5 Zhodnocení rizika

V případě neumožnění založení kolektivního systému vystavujeme povinné osoby zbytečným vysokým nákladům na zpětný odběr, protože předpokládáme, že v případě skupinového plnění povinností náklady na zpětný odběr klesají, zejména v oblasti dopravy a zpracování.

1.2 Návrh variant řešení

1.2.1 Varianta 0

Současný stav, kdy není možnost založit kolektivní systém.

1.2.2 Varianta 1

Umožní založení subjektu povinnými osobami (podíl nesmí přesáhnout 33 % = minimálně 4 povinné osoby), který bude zajišťovat povinnosti stanovené zákonem o odpadních pneumatikách na základě autorizace.

Předpoklady pro udělení autorizace:

- minimální výše základního kapitálu kolektivního systému, která se nesmí snižovat a výše bude stanovena v závislosti na průměrném množství pneumatik uvedených na trh povinnými osobami zapojenými do kolektivního systému,
- kolektivní systém smí založit pouze povinné osoby, které takto působí minimálně 3 roky na trhu v České republice a množství pneumatik, které uvede na trh každá z nich, musí přesahovat 1 000 tun ročně,
- vytvoření sítě v dostupnosti stanovené zákonem,
- další dokumenty technického zajištění likvidace a zajištění financování celého systému,
- společník nebo akcionář kolektivního systému nesmí podnikat v oblasti nakládání s odpady.

Navržená kritéria jsou stanovena tak, aby kolektivní systém mohli založit pouze povinné osoby, které mají určitý potenciál pro zpětný odběr odpadních pneumatik a stanou se tak stabilním kolektivním systémem a kvalitním partnerem v oblasti zpětného odběru odpadních pneumatik i pro ostatní subjekty, které chtějí využít kompletního servisu. Dále pak předpokládáme, že díky takto vysokému limitu založí kolektivní systém jen společnosti, jejichž objem pneumatik bude majoritní a jelikož se cena likvidace promítá do celkové ceny pneumatik, tak očekáváme, že recyklační poplatek bude reálný a ne spekulativní v případě firem bez historie a zkušeností v této oblasti.

Pro představu uvádíme přehled výrobců, kteří odevzdali hlášení za rok 2012, včetně roční produkce a zpětného odběru (zdroj: ISPOP)

Tabulka 13: Výrobci s roční produkcí do 99 t v roce 2012 (zdroj: ISPOP)

Ohlašovatel		celkem produkce (t)	celkem zpětný odběr (t)	ZO/produkce (%)
1	Continental HT Tyres, s.r.o.	425,82	192,82	45,28
2	Continental výroba pneumatik, s.r.o.			
3	Global Stores, a.s.			
4	M+M s.r.o.			
5	UNI HOBBY, a.s.			
6	SCC, s.r.o.			
7	GUMMYLAND s.r.o.			
8	David Lehnert			
9	Agrotrans Otice s.r.o.			
10	Petr Palme			
11	Petr Nemček			
12	DANKAR, s. r. o.			
13	MEFO SPORT CENTRUM, s.r.o.			
14	Pneutip s.r.o.			
15	KARSIT HOLDING, s.r.o.			
16	H+P AUTODEMONT, s.r.o.			
17	AL-KO KOBER spol. s r.o.			
18	Inter Cars Česká republika s.r.o.			
19	TASY s.r.o.			
20	CONE DESIGN Int. s.r.o.			
21	SKARAB, s.r.o.			
22	PROPNEU, s.r.o.			
23	EMKA Pneuslužby, s.r.o.			
24	CentralWork s.r.o.			
25	Libor Novák			
26	Pneuservis Pešíček s.r.o.			
27	PNEU OK - shop s.r.o.			

Tabulka 14: Výrobci s roční produkcí 100–999 t v roce 2012 (zdroj: ISPOP)

Ohlašovatel		celkem produkce (t)	celkem zpětný odběr (t)	ZO/produkce (%)
28	Pneu-sport s.r.o.	7 862,59	1 901,75	24,19
29	AM PNEU s.r.o.			
30	DAF Trucks Praha, s.r.o.			
31	KOLTICO s.r.o.			
32	Nissan Sales CEE Kft. - organizační složka			
33	Opel Southeast Europe Automotive Distribution Limited Liability Company, organizační složka			
34	TOYOTA MOTOR CZECH spol. s r.o.			
35	Dan Ahlmann Kristensen			
36	K.A.L.T. Pneu a.s.			
37	CZ VEHA, s.r.o.			
38	AKH pneu CZ s.r.o.			
39	ČEMAT trading, spol. s r.o.			
40	CARLING, spol. s. r. o.			
41	BMW Vertriebs GmbH - organizační složka Česká republika			
42	ČEMAT, s.r.o.			
43	TREADTEL PNEU s.r.o.			
44	AZ pneu PRO CZ s.r.o.			
45	ŠKODA AUTO a.s.			
46	IHLE CZECH, s.r.o.			
47	Zdeněk Škarka			
48	BAWEL, s.r.o.			

Tabulka 15: Výrobci s roční produkcí nad 1 000 t v roce 2011 (zdroj: ISPOP)

	Ohlašovatel	celkem produkce (t)	celkem zpětný odběr (t)	ZO/produkce (%)
49	CZECH STYLE, spol. s r.o.	58 108,17	42 721,54	73,52
50	Nokian Tyres s.r.o.			
51	JOPECO spol. s r.o.			
52	GPD a.s.			
53	K & K PNEU s.r.o.			
54	Pirelli Tyre (Suisse) S.A. - Czech, organizační složka			
55	PRO NORTH CZECH, a.s.			
56	MITAS a.s.			
57	Bridgestone CR, s.r.o.			
58	Goodyear Dunlop Tires Czech s.r.o.			
59	MICHELIN Hungaria Tyre Manufacture Ltd.			
60	Continental Barum s.r.o.			

Předpokládáme, že kolektivní systém založí zejména členové Sdružení výrobců a dovozců pneumatik v České republice, jejichž produkce je cca 74 % celkové trhu v hmotnosti pneumatik (v případě počtu kusů se jedná o 98,1 %) a jejich síť sběrných míst je v současné době cca 5 500 (tato síť pokrývá přibližně 80 % správních obvodů všech obcí s pověřeným obecním úřadem včetně pěti vojenských újezdů). Dalším zájemcem o založení kolektivního systému mohou být někteří členové Sdružení výrobců protektorů České republiky, případně další společnosti, které splní stanovené podmínky.

1.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

1.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Tato varianta nepřináší žádné přínosy. Do nákladů můžeme zahrnout případné navýšení cen za zpětný odběr odpadních pneumatik, které předpokládáme v případě, že si každý výrobce řeší své povinnosti odděleně a jsou tak některé činnosti (doprava apod.) hrazeny víckrát. Tyto vícenáklady mohou být důvodem, proč někteří neplní své povinnosti.

b) Varianta 1

Hlavním přínosem je umožnění povinným osobám založit si svůj kolektivní systém, u kterého se předpokládá snížení nákladů povinných osob, dále pak kontrola nad sběrnou sítí, snížení administrativní zátěže podnikatelů a zjednodušení možnosti odevzdání odpadní pneumatiky pro konečné uživatele. Z toho následně vyplývá snížení počtu odpadních pneumatik odložených na sběrných dvorech, ale také v lesích, strouhách apod., jejichž likvidace zatěžuje zejména obecní rozpočty.

Mezi hlavní náklady řadíme náklady spojené se založením kolektivního systému.

Odhadované náklady na založení kolektivního systému se dají rozdělit na:

1. Náklady související přímo se založením kolektivního systému: 600 tis. Kč
2. Personální náklady: 500 tis. Kč
3. Organizačně technické náklady (nájem, licence apod.): 100 tis. Kč
4. Náklady související s procesem získání autorizace: 450 tis. Kč

5. Náklady na nastavení organizačních procesů – smlouvy s povinnými osobami, sběrnými místy, dopravci, zpracovateli: není možné odhadnout

Z výše uvedeného odhadujeme náklady na založení kolektivního systému ve výši minimálně 2 mil. Kč.

Další náklady jsou spojeny se zápisem (udělením autorizace) na ministerstvu. Časová náročnost je odhadována na cca 40 hodin na jednu žádost. Zaslané materiály musí projít důkladnou kontrolou odborem odpadů a následně být konzultovány s odborem legislativním a odborem ekonomických nástrojů. Náklady ministerstva jsou pak odhadovány kolem 15 tis. Kč za jednu autorizaci (mzdové a režijní).

1.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 16: Porovnání přínosů a nákladů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav - není možné založit KS	-	-	náklady na ZO pneu-logistika, doprava apod.	****
		-	-	administrativní zátěž - zejména malé společnosti	***
Varianta 1	možnost založení KS pro plnění povinností s odpadními pneumatikami	Výrobci		MŽP	
		snížení nákladů na zpětný odběr	****	náklady spojené s vydáním autorizace KS (Kč/autorizace)	15 tis.
		Životní prostředí		Nový KS - včetně založení společnosti	
		snížení počtu odložených pneumatik mimo sběrná místa - zjednodušení odevzdání odpadní pneumatiky	****	náklady na založení, zápis KS, vytvoření smluv s výrobcí, sběrnými místy apod. (Kč)	min. 2 mil.

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

1.4 Návrh řešení

1.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1
2. Varianta 0

Na základě zjištěných informací doporučujeme přijmout Variantu 1, která nijak neomezuje výrobce, kteří si nadále chtějí své povinnosti plnit samostatně, ale naopak umožní povinným osobám vytvořit jeden nebo více kolektivních systémů, u kterých můžeme předpokládat snížení nákladů na dopravu, sběrná místa, odstraňování odpadních pneumatik a zlepšení sběrné sítě pro konečné uživatele. Dále očekáváme, že v případě kolektivního systému se

zapojí i malé subjekty (zejména internetoví prodejci), které v současné době neřeší zpětný odběr pneumatik, protože je pro ně administrativně a finančně náročný.

2 Registr sběrných míst

2.1 Důvod předložení a cíle

2.1.1 Definice problému

Legislativa udává výrobcům povinnost informovat spotřebitele o způsobu provedení zpětného odběru použité pneumatiky (i ostatních komodit v rámci zpětného odběru), ale již není přesně dáno jak má tuto informaci předat a jestli si tu informaci bude spotřebitel pamatovat v době, kdy daná pneumatika mu doslouží. Proto některé komodity nejsou předány v místě tomu určeném, ale uloženy u popelnic, kontejnerů a v lesích. Chybí jednotné místo, kde by si každý občan zvolil komoditu, které se chce zbavit a bylo mu sděleno, kde a kdy tak může učinit. Na příklad v EEZ jsou dobře dostupné kontejnery společnosti Asekol s.r.o. a Rema a.s., ale abychom zjistili, kde tento kontejner najdeme, tak musíme na webové stránky obou kolektivních systémů a hledat. V případě pneumatik jsou informace nyní mnohem hůře dostupné, některé je možné získat na obecních úřadech, kde jsou uvedeny sběrné dvory, ale u těch platí odlišná pravidla mezi obyvateli s trvalým pobytem a ostatními. Navíc jsou pneumatiky ve sběrných dvorech více nákladem pro obce a jsou tak v některých případech zpoplatněné.

2.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Současná legislativa říká, že povinná osoba musí prostřednictvím právnické osoby nebo fyzické osoby oprávněné k podnikání, která prodává pneumatiky spotřebiteli, zajistit, aby byl spotřebitel informován o způsobu provedení zpětného odběru těchto použitých výrobků.

2.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) Ministerstvo životního prostředí (ministerstvo),
- b) výrobci,
- c) kolektivní systémy (KS),
- d) spotřebitelé.

2.1.4 Popis cílového stavu

Cílem jednotného registru sběrných míst je, aby občané České republiky měli možnost si jednoduše najít nejvýhodnější místo zpětného odběru, bez zjišťování povinných osob, kolektivních systémů a následně jejich míst zpětného odběru pneumatik.

2.1.5 Zhodnocení rizika

Ponechání současného stavu přímo neohrožuje životní prostředí ani neporušuje zatím evropskou legislativu, ale zkracuje informovanost a vzdělání občanů jednoduchou formou.

2.2 Návrh variant řešení

2.2.1 Varianta 0

Ponechání současného stavu, kdy každý výrobce volí vlastní způsoby informování zákazníků (webové stránky, letáčky apod.)

2.2.2 Varianta 1

Vytvoření jednotné databáze sběrných míst, která bude použitelná nejenom pro zpětný odběr pneumatik, protože se předpokládá zapojení i výrobců ostatních komodit, na které se vztahuje povinnost zpětného odběru (EEZ, BA, autovraky).

2.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

2.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Tato varianta nemá žádné přínosy. Výrobci poskytují potřebné informace zejména v době nákupu výrobku, případně je nutné po skončení životnosti hledat na internetu přes webové prohlížeče nebo přímo výrobce. Každý výrobce ale uvádí informaci o zpětném odběru pneumatik odlišně. Hledání potřebných informací je pro konečného uživatele, velmi náročné.

b) Varianta 1

Vytvoření registru míst zpětného odběru pro komodity spadající do zpětného odběru. Předpokládá se aplikace přístupná prostřednictvím webových stránek ministerstva, protože je možné veškeré informace provázat i s údaji předávanými kolektivními systémy v rámci zápisu výrobců do Seznamu povinných osob a tím snížení administrativní zátěže.

Přínosem této varianty je jednoduchý a rychlý přístup k informacím pro občany, kteří chtějí odevzdat odpadní pneumatiky v rámci zpětného odběru. Výrobci spadající pod kolektivní systém budou místa zpětného odběru hlásit přes tento subjekt, tzn. minimální administrativní zátěž, protože očekáváme softwarové propojení webové aplikace kolektivních systémů a webové aplikace ministerstva. Co se týče individuálně plnících subjektů, tak můžeme předpokládat nízké náklady spojené se zasláním dat v tabulkovém editoru prostřednictvím datových schránek (například Microsoft Excel, OpenOffice.org Calc aj.), které bude možné jednoduše překlopit do systému ministerstva.

Náklady na vytvoření systému jsou závislé na dodavateli. V případě, že by došlo k napojení na současný systém ISPOP, tak se náklady na vytvoření pohybují v rozmezí 1–3 mil. Kč a cca 20 % z ceny tvoří roční náklady na provoz systému. Pokud ale systém bude od systému ISPOP oddělen, tak náklady mohou pohybovat kolem 350 tis. Kč za vytvoření aplikace, která obsahuje vyhledávání dle zvolené komodity, mapové zobrazení, nalezení do určité vzdálenosti a další možnosti. Další náklady jsou spojené s napojením kolektivních systémů na tuto aplikaci, aby bylo možné data předávat automaticky, tato úprava je odhadována na cca 30 tis. Kč. Dále pak mezi náklady je třeba zařadit náklady na správu aplikace, které jsou odhadovány na cca 5–10 tis. Kč měsíčně v případě levnější varianty.

2.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 17: Porovnání přínosů a nákladů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav			časově náročné hledání míst zpětného odběru	****
Varianta 1	centrální regist míst zpětného odběru	jednoduchý přístup k informacím pro občany v oblasti nakládání s odpady	****	Rozšíření aplikace ISPOP	
				vytvoření aplikace umožňující vyhledání místa zpětného odběru (Kč)	1-3 mil.
				správa systému (Kč/ročně)	100 tis. - 300 tis.
		časová úspora na získání potřebných informací	****	Oddělená aplikace	
				vytvoření aplikace (Kč)	350 tis.
				správa systému (Kč/ročně)	60 tis. - 120 tis.
				Kolektivní systémy	
				propojení aplikace MŽP a KS (Kč)	od 30 tis.

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

2.4 Návrh řešení

2.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1

2. Varianta 0

Z důvodu zlepšení informovanosti občanů v oblasti nakládání s odpady doporučujeme přijmout Variantu 1. Z hlediska nákladů ministerstva doporučujeme využít vytvoření aplikace mimo aplikaci ISPOP, přestože tato varianta sebou přináší další registraci a další přihlašovací údaje. Tyto administrativní úkony jsou zanedbatelné ve srovnání pořizovacích cen a ročních nákladů.

3 Evidence – roční zprávy

3.1 Důvod předložení a cíle

3.1.1 Definice problému

3.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Povinná osoba je povinna zpracovávat roční zprávu o plnění povinností zpětného odběru za uplynulý kalendářní rok v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem a tuto zprávu každoročně zasílat ministerstvu do 31. března (přes ISPOP).

3.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) Ministerstvo životního prostředí (ministerstvo),
- b) povinné osoby,
- c) CENIA, česká informační agentura životního prostředí.

3.1.4 Popis cílového stavu

Hlavním cílem je disponovat daty, které je možné využít pro reporting do EU, kontrolní činnosti a pro zpracování ekonomických analýz.

3.1.5 Zhodnocení rizika

V případě zrušení nebo změny frekvence zasílání ročních zpráv může dojít ke ztrátě dat či nemožnosti ročního reportingu do EU a vytváření kvalitních ekonomických analýz.

3.2 Návrh variant řešení

3.2.1 Varianta 0

Ponechání současného stavu, kdy roční zprávu zasílá povinná osoba (výrobce, který pneumatiky vyrábí nebo uvádí na trh v České republice) každý rok do 31. března za rok předcházející.

3.2.2 Varianta 1

Zasílání roční zprávy povinnými osobami, které plní zpětný odběr individuálně. V případě zapojení výrobce pneumatik do kolektivního systému, jsou tyto povinnosti převedeny na kolektivní systém. Výrobci zůstává pouze povinnost předat kolektivnímu systému informace o množství zboží uvedeného v daném roce na trh v České republice.

3.2.3 Varianta 2

Systém hlášení stejný jako u varianty předchozí, tj. individuálně plníci hlásí vše sami, výrobci zahrnuti do kolektivního systému hlásí vše prostřednictvím systému. Mění se pouze interval ohlašování z 1 roku na 1x za 3 roky.

3.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

Náklady na evidenci dělíme na tři základní činnosti:

1. časová náročnost na samotné vyplnění formuláře Roční zpráva o plnění povinností zpětného odběru (od roku 2012 je hlášení prováděno elektronicky přes ISPOP),
2. časová náročnost na vedení evidence pneumatik uvedených na trh,
3. časová náročnost na vedení evidence zpětně odebraných pneumatik.

a) Varianta 0

U této varianty jsou přínosy pouze v získaných datech. Mezi náklady tedy řadíme evidenci pneumatik uvedených na trh, evidenci zpětně odebraných pneumatik a samotnou přípravu a vyplnění formuláře v systému ISPOP.

Časová náročnost na jednotlivé činnosti se liší dle ohlašovatele:

1. Velký výrobce pneumatik (např. Mitas a.s., Continental Barum s.r.o.)

Ze zaslaných informací vyplynulo, že časová náročnost na samotné vyplnění formuláře se pohybuje kolem 3 hodin. Evidence pneumatik uvedených na trh závisí na softwaru jednotlivých firem, časová náročnost dotázaných subjektů se pohybuje v rozmezí 10–56 hodin ročně. Rozdíly jsou pak u evidence zpětně odebraných pneumatik, závisí na množství a typu pneumatik. Časová náročnost se pohybuje v rozmezí 54–1 134 hodin ročně.

2. Výrobce vozidel (např. Škoda, TPCA, Hyundai)

Výrobci vozidel v oblasti zpětného odběru pneumatik mají svá specifika a tím je počet míst zpětného odběru. V případě největší české automobilky se jedná cca o 224 servisních míst, u TPCA o 141 a u společnosti Hyundai o 75 servisních míst, celkem cca 440 servisních míst, ve kterých může dojít ke zpětnému odběru odpadní pneumatiky. Z komunikace vyplynulo, že časová náročnost na evidenci je odhadována na 1–2 hod týdně na jedno servisní místo (tj. 52–104 hod. ročně. Evidenci nových pneumatik zajišťuje specializované oddělení na nákup dílů. Obecně lze říci, že se jedná o část denní pracovní doby jednoho zaměstnance (0,5 úvazku = 1 008 hodin ročně).

Samotné vyplnění formuláře do systému ISPOP je odhadováno cca na 30 min.

3. Malý prodejce s produkcí do 1 000 tun ročně (AZ pneu PRO CZ s.r.o. aj.)

Malý prodejci uvádějí, že časová náročnost na odeslání formuláře byla cca 30 min na vyplnění. Časová náročnost na vedení evidence je u povinných osob s produkcí do 1 tis. tun závislá na softwaru, kdy evidence produkce je odhadována v rozmezí 2–104 hodin ročně a evidence zpětného odběru v rozmezí 1–208 hodin ročně.

Někteří dotázaní všech skupin uvádějí, že měli problémy s prvním přihlášením do systému ISPOP (firemní zabezpečení počítačů, nastavení počítače, dostupnost elektronického systému apod.). V těchto případech se jednalo o navýšení v rozmezí 2–16 hodin.

b) Varianta 1

Přínosy a náklady této varianty jsou podobné jako u současného stavu, jen může dojít ke snížení administrativní zátěže podnikatelů v případě, kdy své povinnosti budou provádět prostřednictvím kolektivního systému.

c) Varianta 2

Přínosem této varianty je snížení administrativy při ohlašování jednou za tři roky, tzn. že dojde k úspoře asi 1 hodiny (2 x 30 min) u každého subjektu, protože předpokládáme, že evidenci budou provádět subjekty stejně, zejména z důvodu možné kontroly ČIŽP a dalších orgánů. Mezi náklady řadíme nemožnost reportingu do EU každý rok, dále pak riziko ztráty

dat v případě, že subjekt ukončí činnost ve třetím roce a ministerstvo nezíská data za předešlé dva roky činnosti, kdy subjekt na trhu byl, produkoval a případně sám plnil povinnost zpětného odběru. Dalším problémem je neaktuálnost dat v případě vytváření různých ekonomických analýz, protože budou pouze k dispozici data za předchozí tříleté období.

Tabulka 18: Zobrazení použitelnosti zaslaných dat Varianta 0, Varianta 1

1.	2008	V případě, že budu zpracovávat analýzu v roce 2013, tak budu mít k dispozici data za rok 2008-2011, během roku i postupně data rok 2012 (minimálně je možné nahlédnout přes ISPOP do zaslané roční zprávy)
2.	2009	
3.	2010	
4.	2011	
5.	2012	
6.	2013	

Tabulka 19: Zobrazení použitelnosti zaslaných dat Varianta 2

1.	2008	V případě, že budu zpracovávat analýzu v roce 2013, tak budu mít k dispozici pouze data za rok 2008-2010
	2009	
	2010	
2.	2011	
	2012	
	2013	

3.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 20: Porovnání činností spojených s evidencí a hlášením

činnosti	Varianta 0	Varianta 1	Varianta 2
periodicita hlášení	roční	roční	tříletá
zahrnutí kolektivních systémů	ne	ano	ano
počet subjektů (z 54 subjektů, kteří podali hlášení v roce 2011)	54	méně než 54	méně než 54
aktuálnost dat pro ekonomické analýzy, hlášení do EU	max. rok staré	max. rok staré	více jak rok staré
provádění průběžné evidence	ano	ano	ano
časová náročnost na vyplnění a zaslání dat přes ISPOP (min/3 roky/ subjekt)	3x30	3x30	1x30
ukončení činnosti povinné osoby na konci ohlašovaného období (dopad na data)	ztráta dat za 1 rok	ztráta dat za 1 rok	ztráta dat za 3 roky
autorizace a validace zaslaných dat - komunikace s ohlašovatelem a jeho kontrola hodnot za ohlašované období	**	*	**
objem dat ke zpracování (3 roky)	3 x 1 hlášení	3 x 1 hlášení	1 x 3 hlášení
počet kladných argumentů u činností, které jsou odlišné (vyznačené kurzívou a tučně)	2	4	3

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

3.4 Návrh řešení

3.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1

2. Varianta 0

3. Varianta 2

Porovnáme-li situace jednotlivých variant, tak nejvíce výhod představuje Varianta 1, která se od současného stavu liší pouze tím, že se v ní počítá se zahrnutím kolektivního systému a tím snížení počtu odevzdaných hlášení. V porovnání nebyl zahrnut počet subjektů, který se celá evidence bude týkat, ale vše bylo vztaženo k počtu 54 subjektů, které splnily svojí ohlašovací povinnost v roce 2012 (data za rok 2011). Předpokládáme, že výsledný počet subjektů nemá vliv na některé činnosti.

4 Recyklační poplatek – uvedení na daňovém dokladu

4.1 Důvod předložení a cíle

4.1.1 Definice problému

V současné době povinné osoby, které plní povinnosti zpětného odběru promítají zpětný odběr a odstraňování odpadních pneumatik do cen nových pneumatik. Tento krok je ale někdy znevýhodňuje na trhu a také nedává občanům informaci, že mohou pneumatiku bezplatně odevzdat, protože si recyklaci zaplatili již při koupi.

4.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Současný zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech nestanovuje žádnou povinnost související s uvedením recyklačního poplatku na daňovém dokladu.

4.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) výrobci,
- b) prodejci,
- c) koncový zákazník (spotřebitel).

4.1.4 Popis cílového stavu

Cílem je, aby na daňovém dokladu byla uvedena cena, která je využívána na zpětný odběr a odstranění odpadních pneumatik. Tento poplatek dává totiž občanům informaci, že mohou pneumatiku po skončení její životnosti odevzdat na místo zpětného odběru bezplatně, protože její sběr a odstranění uhradili již při nákupu.

4.1.5 Zhodnocení rizika

V případě, že nebude stanovena povinnost uvádět recyklační poplatek na daňovém dokladu, tak bude docházet stejně jako v současné době k nerovnému postavení na trhu, protože někteří výrobci náklady do recyklace promítají do ceny nové pneumatiky a tím se v některých případech stávají dražšími oproti ostatním.

4.2 Návrh variant řešení

4.2.1 Varianta 0

Současný stav, kdy není na daňovém dokladu uvedena žádná informace o recyklačním poplatku, který slouží ke zpětnému odběru a odstranění odpadní pneumatiky.

4.2.2 Varianta 1

Uvedení recyklačního poplatku povinně na daňovém dokladu.

4.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

4.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

V této variantě neshledáváme žádný přínos, protože z daňového dokladu není zřejmé, jestli cena obsahuje náklady na recyklaci a v jaké výši. Spotřebitel tak nemá možnost poznat, jestli kupuje pneumatiku, za kterou někdo odpovídá a po skončení její životnosti bude správně zlikvidována.

b) Varianta 1

Hlavním přínosem je oddělení životních cyklů pneumatik (výroba, recyklace). Mezi náklady můžeme zahrnout finanční prostředky vynaložené na účetnictví, protože se může stát, že prodejce nemá systém, který obsahuje skladové hospodářství včetně recyklačních poplatků. Z konzultací s různými prodejci účetních systémů a výrobcí pneumatik vyplynulo, že možnost vázat recyklační poplatek k výrobku je již standardně součástí základních verzí skladového hospodářství a není třeba vynakládat další prostředky na rozšíření účetního softwaru. Z tohoto důvodu předpokládáme minimální náklady v souvislosti s touto povinností, protože se dotkne malého množství prodejců.

4.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 21: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav - není povinnost uvádět recyklační poplatek na daňovém dokladu			povinné osoby, které plní povinnosti i za jiné	****
				nedostatečná informovanost spotřebitele	***
Varianta 1	povinnost uvádět vždy recyklační poplatek na daňovém dokladu	oddělení a zobrazení nákladů na výrobu a recyklaci	****	prodejci - dodatečné náklady na software	*
		nástroj k zapojení plnění povinností u výrobců, kteří doposud neřešili své povinnosti spojené se zpětným odběrem	****	prodejci - náklady spojené s uváděním poplatku (administrativa)	*
		informovanost spotřebitele	***		

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

4.4 Návrh řešení

4.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1

2. Varianta 0

Doporučujeme přijmout Variantu 1, protože představuje povinnost, která není nijak zvláště nákladná, ale jednoduše informuje zákazníka o ceně za pneumatiku a ceně za recyklaci. Dále pak předpokládáme, že tato povinnost donutí povinné osoby, které neplní své povinnosti v oblasti zpětného odběru, že je začnou řešit, protože není možné uvádět na dokladu recyklační poplatek, když se na něj nebudou vázat další účetní doklady dokládající plnění povinnosti zpětného odběru (faktury za likvidaci, poplatky kolektivnímu systému apod.).

5 Povinná osoba a systém toku poplatků

5.1 Důvod předložení a cíle

5.1.1 Definice problému

Současný zákon neobsahuje povinnost vybírat poplatky za pneumatiky uvedené na český trh, které poté slouží na likvidaci daných pneumatik. Z tohoto důvodu v České republice i systém toku těchto poplatků. V tomto případě je nutné nastavit toky poplatků, včetně povinností povinných osob.

5.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech uvádí povinnosti tzv. povinné osoby, která pneumatiky vyrábí nebo uvádí na trh v České republice výrobky zahraničního výrobce, mezi nimiž není povinnost vybírat poplatky, které mají sloužit k likvidaci odpadních pneumatik.

5.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) výrobci vozidel na území České republiky (např. Škoda auto a.s.),
- b) výrobci pneumatik (např. Mitas a.s., Continental Barum s.r.o.).

5.1.4 Popis cílového stavu

Cílem je dosáhnout jednoduchého systému pro vykazování a platby poplatků.

5.1.5 Zhodnocení rizika

Hlavním rizikem v případě, že bude povinnost uvádět recyklační poplatek na daňový doklad je nekontrolovatelný systém, dvojí platby a vysoká administrativní zátěž některých dotčených subjektů.

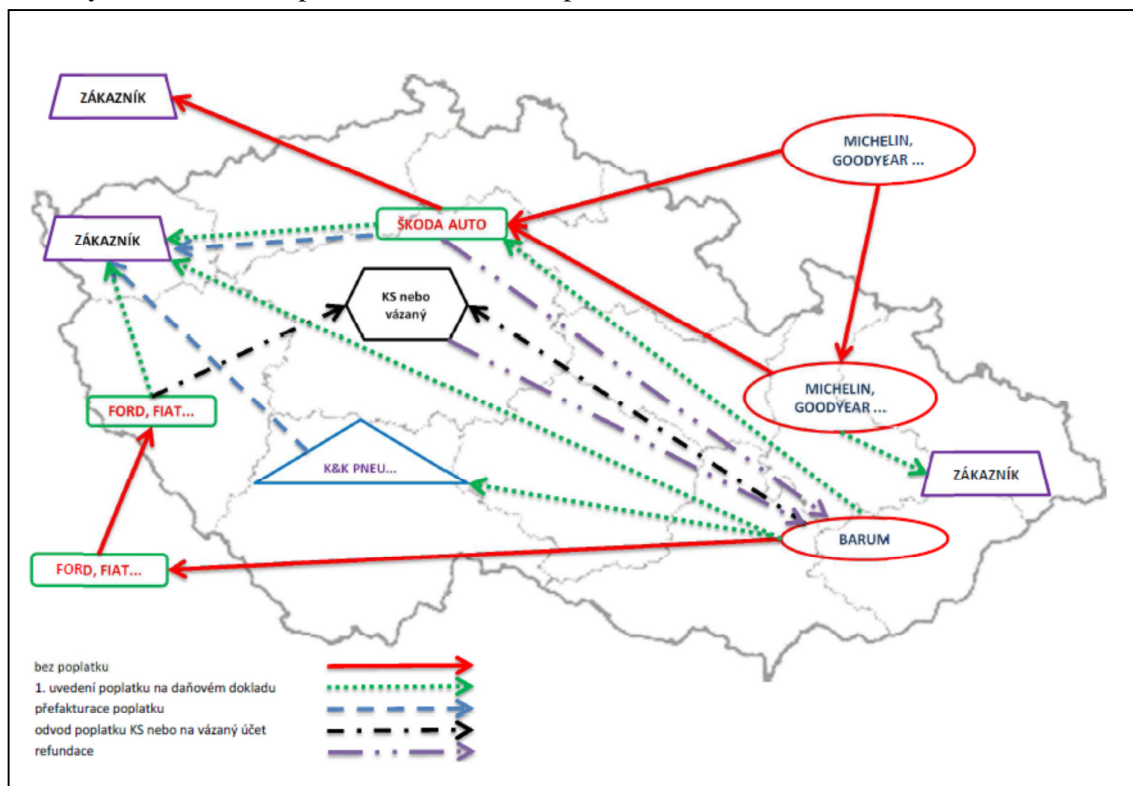
5.2 Návrh variant řešení

5.2.1 Varianta 0

Ponechání současného stavu, tzn. bez nastavení jasných pravidel toku poplatků v rámci kolektivního či individuálního plnění.

5.2.2 Varianta 1

Výrobce pneumatik bude odvádět poplatek za všechny pneumatiky, které uvede na český trh, tzn. i výrobci vozidel působících v České republice.

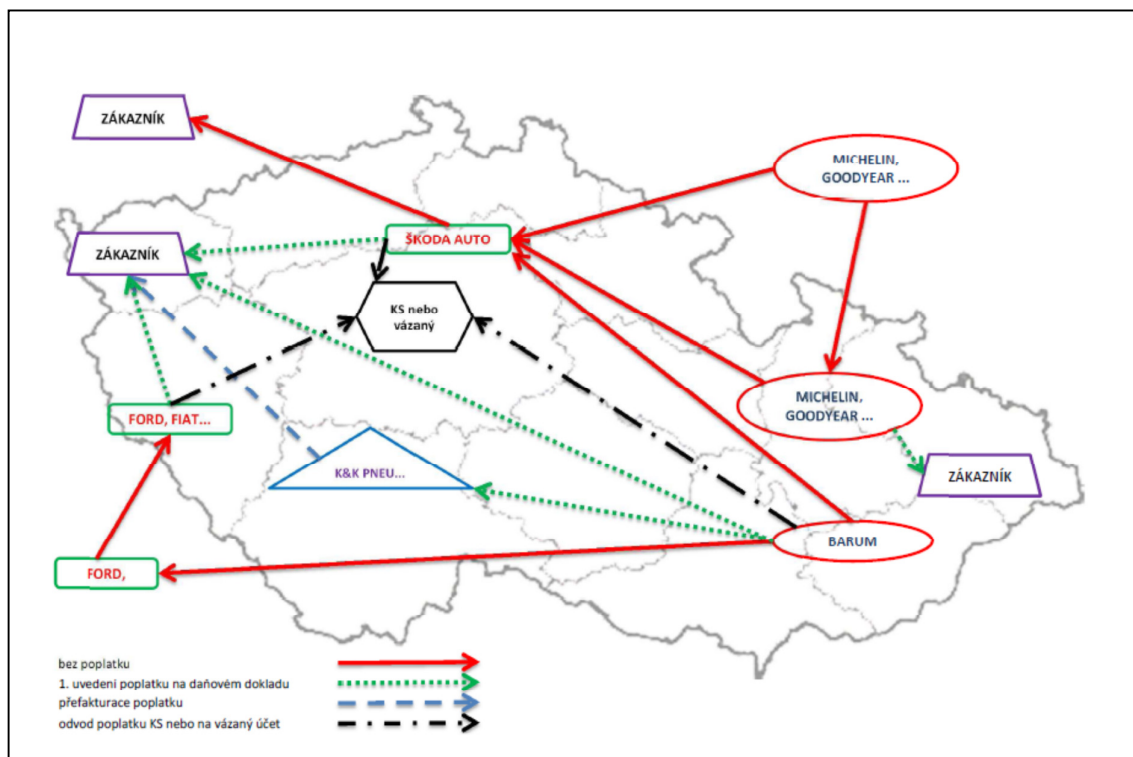

Obrázek 4: Schéma toku pneumatik včetně poplatků a refundace

5.2.3 Varianta 2

Výrobce pneumatik bude hradit poplatky pouze za pneumatiky, které uvede na český trh sám nebo prostřednictvím dalšího prodejce pneumatik. Poplatek nebude odvádět v rámci prodeje pneumatik výrobcům vozidel jako první výbava. Tento poplatek pak odvedou sami výrobci a to pouze u vozidel, která uvedou na český trh. Tím se sníží administrativa spojená s vykazováním množství pneumatik prodaných na tuzemském trhu v rámci nového vozidla výrobcům pneumatik a s refundacemi.

V tomto případě se jedná o výrobce Škoda, TPCA, Hyundai, Avia, Tatra, IRISBUS a SOR.

Obrázek 5: Schéma toku pneumatik včetně poplatků

5.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

5.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Tato varianta nepřináší žádné výhody ani zjednodušení situace zpětného odběru odpadních pneumatik, protože některý prodejce má poplatek již zahrnutý v ceně nové pneumatiky a některý ne. Tím vznikají i cenové rozdíly a nerovné podmínky na trhu.

b) Varianta 1

Přínosem této varianty jsou jasná pravidla, která stanovují toky poplatků. Za náklady a komplikace lze považovat komunikaci výrobce pneumatik s výrobcem vozidel, kdy výrobce pneumatik odvede poplatek za veškeré pneumatiky prodané výrobcí vozidel jako první výbava. Poté musí proběhnout komunikace s informacemi o počtu pneumatik, které byly exportovány společně s novými vozidly do zahraničí. Období mezi prodejem výrobcí vozidel a uvedením na trh či exportu může být i několik měsíců. V této době pak jsou peněžní prostředky uloženy v bankovních institucích, kde se určitým způsobem zhodnocují. Záleží na majiteli daného účtu, komu poté jdou výnosy z uložených peněz. V závěru výrobce pneumatik požádá o refundaci odvedených poplatků kolektivnímu systému či z vlastního účtu v rámci individuálního plnění. Vycházíme-li z počtu vozidel, které byly na území České republiky vyrobeny v roce 2012 (osobní automobily, autobusy, nákladní vozy) a počtu kolik z těchto

vozidel bylo prodáno na našem území, tak zjistíme, že by v rámci refundací muselo být převáděno celkem cca 169 mil. Kč v případě recyklačního poplatku 3 Kč/kg.

Tabulka 22: Celkový přehled o výrobě a prodeji osobních vozidel tuzemských výrobců včetně poplatků (zdroj: SAP, 2012)

Značka (výrobce)	výroba vozidel v ČR (ks)	tuzemský prodej vozidel (ks)	výroba vozidel v ČR		tuzemský prodej vozidel	
			počet pneu jako první výbava (ks)	objem finančních prostředků při Ø poplatku 3 Kč/kg (Kč)	počet pneu jako první výbava u prodaných vozidel v ČR (ks)	objem finančních prostředků při Ø poplatku 3 Kč/kg (Kč)
Škoda	656 306	59 674	3 281 530	98 445 900	298 370	8 951 100
TPCA	214 915	1 180	1 074 575	32 237 250	5 900	177 000
Hyundai	303 035	10 479	1 515 175	45 455 250	52 395	1 571 850
Celkem	1 174 256	71 333	5 871 280	176 138 400	356 665	10 699 950

Ø hmotnost pneumatiky na osobní vůz cca 10 kg, počet 5 ks/vozidlo

Tabulka 23: Celkový přehled o výrobě a prodeji nákladních vozidel tuzemských výrobců včetně poplatků (zdroj: SAP, 2012)

Značka (výrobce)	výroba vozidel v ČR (ks)	tuzemský prodej vozidel (ks)	výroba vozidel v ČR		tuzemský prodej vozidel	
			počet pneu jako první výbava (ks)	objem finančních prostředků při Ø poplatku 3 Kč/kg (Kč)	počet pneu jako první výbava (ks)	objem finančních prostředků při Ø poplatku 3 Kč/kg (Kč)
Avia	1 003	237	6 018	361 080	1 422	85 320
Tatra	496	86	3 472	677 040	602	117 390
Celkem	1 499	323	9 490	1 038 120	2 024	202 710

Ø hmotnost pneumatiky na Avia cca 20 kg, počet 6 ks/vozidlo

Ø hmotnost pneumatiky na Tatra cca 65 kg, počet 6-8 ks/vozidlo (Ø 7 ks/vozidlo)

Tabulka 24: Celkový přehled o výrobě a prodeji autobusů tuzemských výrobců včetně poplatků (zdroj: SAP, 2012)

Značka (výrobce)	výroba vozidel v ČR (ks)	tuzemský prodej vozidel (ks)	výroba vozidel v ČR		tuzemský prodej vozidel	
			počet pneu jako první výbava (ks)	objem finančních prostředků při Ø poplatku 3 Kč/kg (Kč)	počet pneu jako první výbava (ks)	objem finančních prostředků při Ø poplatku 3 Kč/kg (Kč)
IRISBUS	2 773	190	19 411	2 911 650	1 330	199 500
SOR	418	238	2 926	438 900	1 666	249 900
Celkem	3 191	428	22 337	3 350 550	2 996	449 400

Ø hmotnost pneumatiky na autobus cca 50 kg, počet 6-8 ks/vozidlo (Ø 7 ks/vozidlo)

c) Varianta 2

Hlavním přínosem této varianty je nastavení pravidel tak, aby nedocházelo k vysokým refundacím v případě exportu pneumatik do zahraničí jako součásti nového vozidla a dalším administrativním úkonům, které by zatěžovaly celý systém. Z komunikace se Sdružením výrobců a dovozců pneumatik vyplynulo, že přibližně 95 % celkové produkce pneumatik dodaných tuzemským výrobcům vozidel je exportováno.

Na trhu nových vozidel nejsou jen vozidla vyrobená v České republice, ale i vozidla zahraničních výrobců, na které se vztahuje uvádění recyklačního poplatku. Následující tabulka zobrazuje odhadované množství finančních prostředků vybraných při prodeji nových vozidel.

Tabulka 25: Přehled nových vozidel registrovaných v roce 2012 v ČR včetně odhadu poplatků (zdroj: SAP)

Kategorie	počet nových vozidel v roce 2012 (ks)	průměrný počet pneu jako první výbava (ks)	průměrná hmotnost pneumatiky (kg)	objem finančních prostředků při Ø poplatku 3 Kč/kg (Kč)
Osobní automobily	174 009	5	10	26 101 350
Lehká užitková vozidla	11 821	6	20	4 255 560
Autobusy	731	7	50	767 550
Nákladní automobily	7 234	7	65	9 874 410
Motocykly	152 212	2	6	5 479 632
Přívěsy a návěsy*	27 600	4	45	14 904 000
Traktory	2 523	4	40	1 211 040
Ostatní vozidla**	1 785	4	10	214 200
Nezařaditelné**	223	4	10	26 760
Celkem	378 138	-	-	62 834 502

* hodnoty vychází z průměru hmotností a počtu pneumatik u malého přívěsu za osobní vozidlo a návěsu za nákladní vozidlo

** není zřejmý počet pneumatik a jejich hmotnost, použity parametry: 4 ks, á 10 kg

5.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 26: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav - žádný systém			špatná kontrolovatelnost systému poplatků	***
Varianta 1	nastavení systému poplatků - kdy poplatek za pneu prodanou výrobcí vozidel v ČR hradí výrobce pneu	bankovní sektor - příjmy z poplatků za převod peněz	**	výrobce vozidel - hlášení výrobcí pneumatik množství pneumatik uvedených na trh v ČR	***
		výnosy z uložených finančních prostředků před refundací (KS, výrobce)	***	výrobce vozidel - přefakturační poplatek u vozidel uvedených na trh v ČR	*
				výrobce pneumatik - žádost o navrácení poplatku za pneumatiky v rámci exportu vozidel do zahraničí	****
Varianta 2	nastavení systému poplatků - kdy poplatek za pneumatiky na nových vozidlech uvedených na trh v ČR hradí výrobce vozidel	výrobce vozidel - žádná administrativa spojená s refundací poplatků u pneumatik v rámci exportu	***	výrobce vozidel - náklady na zavedení a vybrání poplatku	**
		výrobce pneumatik - žádná administrativa spojená s refundací poplatků u pneumatik v rámci exportu	****		

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

5.4 Návrh řešení

5.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 2

2. Varianta 1

3. Varianta 0

Na základě porovnání toků pneumatik a finančních toků doporučujeme přijmout Variantu 2, která je z pohledu administrativní zátěže spojenou s refundacemi jednodušší a levnější variantou, protože předpokládáme, že administrativní zátěž výrobců vozidel v případě obou navrhovaných variant je přibližně stejná.

6 Zjednodušený režim

6.1 Důvod předložení a cíle

6.1.1 Definice problému

Dle současného zákona se pneumatika stává odpadní pneumatikou až ve chvíli, kdy dojde k předání osobě oprávněné k podnikání, z tohoto důvodu některá zařízení (místa zpětného odběru) nespádají pod zákon o odpadech a není zde možný řádný dohled některých kontrolních orgánů a tím se vystavujeme riziku ohrožení životního prostředí a dalších ekologických zátěží.

6.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech v § 38 uvádí, že zpětně odebraný výrobek se stává odpadem ve chvíli předání osobě oprávněné k jeho využití nebo odstranění. Do této doby není pneumatika odpadem a tak se na místa zpětného odběru pneumatik nevztahují povinnosti dle tohoto zákona.

6.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) provozovatelé sběrných míst,
- b) kolektivní systémy (KS),
- c) krajské úřady (KÚ),
- d) obce,
- e) Ministerstvo životního prostředí (ministerstvo),
- f) Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP).

6.1.4 Popis cílového stavu

Hlavním cílem je, aby sběrná místa měla určité povinnosti ze zákona, ale nebyla zatížena složitou administrativou jako u zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů.

6.1.5 Zhodnocení rizika

Každá varianta představuje určité riziko, v případě ponechání současného stavu nemáme dostatečné „páky“ v případě kontrol míst zpětného odběru. V případě zařazení těchto míst jako zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů se vystavujeme riziku velmi vysokých nákladů nejen u míst zpětného odběru, ale i na straně státní správy.

6.2 Návrh variant řešení

6.2.1 Varianta 0

Ponechání současného stavu, kdy místa zpětného odběru pneumatik (pneuservisy apod.) nežádají o souhlas dle § 14 zákona o odpadech, protože dle současného znění zákona se pneumatika stává odpadní ve chvíli, kdy je předána osobě oprávněné pneumatiky využívat nebo odstraňovat (§ 38).

6.2.2 Varianta 1

Zahrnutí míst zpětného odběru jako zařízení ke sběru odpadů, včetně povinnosti mít souhlas dle § 14 zákona o odpadech, vést průběžnou evidenci včetně zasílání ročních hlášení.

6.2.3 Varianta 2

Zahrnutí míst zpětného odběru odpadních pneumatik jako zařízení ke sběru odpadů, bez povinnosti mít souhlas dle § 14 zákona o odpadech, tzv. „zjednodušený režim“.

6.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

6.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

Z pohledu přínosů nejsou uvedené varianty odlišné, pouze u Varianty 1 a 2 jako přínos označujeme lepší možnosti dohledu nad touto komoditou. Základní odlišnosti v uvedených variantách ale sledujeme zejména v nákladech, které jsou spojené s:

- žádostí o udělení souhlasu k provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů,
- s průběžnou evidencí a ohlašováním,
- s evidencí o přepravě odpadů.

a) Varianta 0

Žádost o udělení souhlasu k provozování zařízení ke sběru odpadů

U této varianty nejsou žádné náklady, protože sběrná místa nežádají o souhlas ke sběru odpadů dle zákona o odpadech.

Průběžná evidence, roční hlášení

Sběrná místa nemusí vést průběžnou evidenci. Většinou ji ale vedou, aby měly přehled o naplněnosti kontejnerů a skladů a mohly pak včas objednat svoz. Doklad o převzetí

odpadních pneumatik předávají pouze právnickým osobám, případně fyzickým osobám na požádání.

Evidence při přepravě odpadů

V případě pneumatik je systém svozu podobný jako EEZ, kdy sběrná místa, která mají smlouvu se svozovou firmou a prostřednictvím systému dané společnosti si objednávají odvoz odpadních pneumatik. Při samotném odvozu pak probíhá jednoduchá administrativa a následně svozová firma dodatečně dodá doklady o skutečném množství odpadních pneumatik, které převzala, protože se jedná o údaj hmotnostní, který lze zjistit pouze zvážení vozidla. Vozidla převážející odpadní pneumatiky nemusí být označena.

b) Varianta 1

Žádost o udělení souhlasu k provozování zařízení ke sběru odpadů

V souvislosti s udělením souhlasu k provozování zařízení ke sběru odpadů máme náklady na straně provozovatelů těchto míst a na straně druhé náklady krajských úřadů, které v tomto případě musí řešit podané žádosti. Na základě komunikace s krajskými úřady vyplynulo, že časová náročnost je závislá na typu subjektu a dalších parametrech a pohybuje se v rozmezí cca 7–40 hodin čistého času (přijetí žádosti, zaevidování, vytvoření spisu a soupisu pro spis, prostudování podání, případné přerušení správního řízení – výzva k doplnění, prostudování doplnění, oznámení o zahájení řízení obci, na jejímž katastrálním území provoz bude, místní šetření a vydání rozhodnutí). V případě, že by o tento souhlas měli žádat všechny subjekty, které budou zapojeny do zpětného odběru pneumatik, tak se v tuto chvíli může jednat až o cca 5 500 subjektů. Jedná se o odhad, kdy výrobci v rámci Sdružení výrobců a dovozců pneumatik uvádějí pokrytí přibližně 98 % trhu a v současné době mají cca 5 350 distribučních míst, které nemají souhlas dle § 14 zákona o odpadech (prodejci pneumatik, pneuservisy).

Tabulka 27: Odhadované náklady KÚ při počtu 5 500 žádostí

Náklady krajských úřadů		
počet subjektů (ks)	5 500	
platová třída	11	
mzdové a režijní náklady (Kč/hod)	250	
	od	do
časová náročnost na zpracování 1 žádosti (hod/žádost)	7	40
mzdové a režijní náklady na zpracování (Kč/ žádost)	1 750	10 000
Odhadované náklady při počtu 5 500 subjektů (Kč)	9 625 000	55 000 000

Ve výše uvedené tabulce jsou odhadované náklady na státní správu v případě, že veškerá místa, kde bude docházet ke sběru odpadních pneumatik, budou muset žádat o souhlas dle § 14 zákona o odpadech. Další náklady mohou vzniknout v případě, že souhlasy budou vydávány na dobu určitou a v tu chvíli po uplynutí doby budou muset žádat o souhlas znovu.

Mimo nákladů krajských úřadů si tato varianta vyžaduje i náklady dotčených subjektů. Náklady na přípravu podkladů nejsme schopni přesně určit, ale můžeme vycházet z informací

spojených se stejným souhlasem pro zpracovatele autovraků a z toho, že předpokládáme, že dokumentace předložená nebude muset obsahovat stejné náležitosti jako u zpracovatelů autovraků. Hrubý odhad časové náročnosti spojené s vytvořením dokumentace a předáním krajského úřadu je 40 hod. (pracovní týden) a dále pak cca 2 hodiny spojené s místním šetřením krajského úřadu v provozovně. Jedná se pouze o hrubý odhad, který se může lišit dle velikosti subjektu, komunikace a dalších parametrů, které ovlivňují časovou náročnost.

Tabulka 28: Odhadované náklady provozovatelů sběrných míst

Náklady provozovatelů sběrných míst	
počet subjektů (ks)	5 500
mzdové a režijní náklady (Kč/hod)	201
časová náročnost na přípravu 1 žádosti (hod/žádost)	40
časová náročnost spojená s místním šetřením (hod/žádost)	2
mzdové a režijní náklady na zpracování (Kč/žádost)	8442
Odhadované náklady při počtu 5 500 subjektů (Kč)	46 431 000

V případě provozovatelů sběrných míst se také nejedná o jednorázové náklady, protože souhlas může být udělen pouze na dobu určitou.

Průběžná evidence, roční hlášení

U stanovení nákladů na průběžnou evidenci vycházíme z odpovědí, které nám zaslali povinné osoby s produkcí do 1 000 tun ročně. Tyto prodejci uvádějí, že časová náročnost na odeslání formuláře byla cca 30 min na vyplnění. Časová náročnost na vedení evidence zpětného odběru může být závislá také na využívaném softwaru. Výrobci uvedly, že evidence zpětného odběru se může pohybovat v rozmezí 1–208 hodin ročně.

Tabulka 29: Odhadované náklady na sběrná místa (evidence, zaslání roční zprávy)

Náklady na evidenci a zaslání roční zprávy sběrných míst		
počet subjektů (ks)	5 500	
mzdové a režijní náklady (Kč/hod)	201	
	od	do
časová náročnost na vedení evidence (hod/ročně)	1	208
časová náročnost na vyplnění roční zprávy (hod/ročně)	0,5	0,5
Odhadované náklady na 1 subjekt (Kč/ročně)	301,50	41 908,50
Odhadované náklady při počtu 5 500 subjektů (Kč/ročně)	1 658 250	230 496 750

Výše uvedené hodnoty stanovují rozmezí, ve kterém se mohou nacházet roční náklady sběrných míst. Jedná se o odhad, protože není možné stanovit přesné časové nároky jednotlivých subjektů, můžeme ale předpokládat, že některé subjekty mají software, který vše udělá za pracovníky a tak stráví hodinu tím, že si připraví veškeré podklady pro roční hlášení a u jiných subjektů tím může strávit jeden pracovník polovinu pracovního dne týdně, aby měl pak kompletní data pro roční hlášení.

Evidence při přepravě odpadů

Evidence při přepravě odpadních pneumatik v tzv. tvrdém režimu je srovnatelná s evidencí, která v současné době již probíhá mezi některými místy zpětného odběru a svozovými společnostmi. Navýšení oproti současnému stavu je odhadováno cca ve výši 250–500 Kč na jedno vozidlo, protože je nutné zakoupit ADR tabulku A, která označuje vozidla převážející odpad.

c) Varianta 2

U varianty zjednodušeného odpadového režimu neočekáváme žádné rapidní navýšení nákladů oproti současnosti, protože povinnosti, které budou stanoveny již většina subjektů plní. Hlavním přínosem je ale lepší dohled nad subjekty, které při nakládání s odpadními pneumatikami mohou ohrozit životní prostředí.

Žádost o udělení souhlasu k provozování zařízení ke sběru odpadů

V případě zavedení zjednodušeného odpadového režimu předpokládáme, že místa zpětného odběru nebudou muset žádat o souhlas dle § 14 zákona o odpadech.

Průběžná evidence, roční hlášení

Evidence bude zjednodušena. Detaily evidence budou ještě upřesněny, ale můžeme očekávat, že nebude po místech zpětného odběru vyžadováno zasílání ročních zpráv a podrobná evidence jako u ostatních zařízení. Pro většinu subjektů se nic v tomto bodě nezmění, protože již dochází k vedení jednoduché průběžné evidenci.

Evidence při přepravě odpadních pneumatik

Při předání dopravci bude docházet k potvrzování odhadovanému množství pneumatik při předání. Opět není očekáváno větší navýšení administrativní zátěže, protože většina subjektů již takto evidenci při přepravě odpadních pneumatik provádí. Navýšení nákladů oproti současnému stavu je odhadováno cca na 250–500 Kč, jedná se o náklady spojené s nákupem ADR tabulky označující vozidlo, že převáží odpad.

6.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 30: Porovnání nákladů a přínosů

činnosti	Varianta 0	Varianta 1	Varianta 2
možnost kontroly dle zákona o odpadech	ne	ano	ano
náklady sběrných míst na žádost o udělení souhlasu dle § 14 - odhad 5 500 subjektů (Kč)	0	46,4 mil.	0
náklady KÚ na zpracování žádostí - odhad 5 500 subjektů (Kč)	0	9,6-55 mil.	0
náklady sběrných míst na vedení průběžné evidence a roční hlášení (Kč)	*	1,6-230,5 mil.	**
evidence při přepravě odpadů	*	**	**

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

6.4 Návrh řešení

6.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 2

2. Varianta 0

3. Varianta 1

Jelikož je třeba mít dostatečnou kontrolu nad sběrnými místy, ale nedopustit vysoké navýšení administrativní zátěže, tak doporučujeme přijmout Variantu 2, která sebou přináší tzv. zjednodušený režim.

7 Povinnost kolektivních systémů nechat každoročně zkontrolovat finanční zajištění nezávislým auditorem s příslušnou odbornou způsobilostí

7.1 Důvod předložení a cíle

7.1.1 Definice problému

V případě umožnění výrobcům zakládat kolektivní systém je dle zkušeností vhodné, aby ministerstvo, které vydává autorizaci kolektivnímu systému, mělo průběžně přehled o hospodaření daného systému.

7.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V současné legislativě není zakotvena možnost založit kolektivní systém, takže v ní není ani povinnost provádět roční audit nezávislým auditorem s příslušnou odbornou způsobilostí.

7.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) kolektivní systémy (KS),
- b) Ministerstvo životního prostředí (ministerstvo).

7.1.4 Popis cílového stavu

Cílem je, aby ministerstvo mělo průběžný přehled o dohled nad hospodařením kolektivního systému.

7.1.5 Zhodnocení rizika

Hlavním rizikem může být, že se na špatné hospodaření nepřijde do té doby, než tu po kolektivním systému zůstane ekologická zátěž v podobě mnoha tun pneumatik, na jejichž zpracování nebudou finance.

7.2 Návrh variant řešení

7.2.1 Varianta 0

Nepožadovat každoroční audit.

7.2.2 Varianta 1

Povinnost kolektivního systému mít každoroční audit, který předloží ministerstvu.

7.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

7.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Tato varianta nepřináší žádné přínosy, pouze riziko špatného hospodaření, které nemusí být včas odhaleno.

b) Varianta 1

Mezi přínosy řadíme průběžnou kontrolu hospodaření kolektivního systému a mezi náklady činnost spojenou s auditem, tj. cca 100–400 tis. Kč ročně v závislosti na společnosti, která audit provádí a velikosti subjektu, který je auditován.

7.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 31: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav	životní prostředí	-	riziko špatného hospodaření bez kontroly	****
Varianta 1	povinnost KS provádět roční audit a předkládat ho MŽP	průběžná kontrola hospodaření KS - informace pro MŽP i výrobce zapojené do KS	****	kolektivní systém - náklady na audit (Kč/ročně)	100-400 tis.
		možnost zamezení vzniku případné ekologické zátěže	***		

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

7.4 Návrh řešení

7.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1

2. Varianta 0

I za cenu navýšení nákladů doporučujeme přijmout Variantu 1, protože riziko špatného hospodaření a následné ponechání ekologické zátěže představuje mnohonásobně vyšší náklady.

8 Příloha 2 – Povinná úroveň zpětného odběru

8.1 Důvod předložení a cíle

8.1.1 Definice problému

Hlavním problémem v této oblasti je, že některé povinné osoby odevzdávají roční zprávy s nulovou úrovní zpětného odběru odpadních pneumatik. Tím sice plní svou zákonnou povinnost, ale již neplní zpětný odběr a parazitují na ostatních subjektech. Tento extrémní stav se změnil v rámci novely zákona o odpadech, kdy byla stanvena minimální úroveň sběru alespoň na 35 %, což ale podle našeho názoru není z hlediska sběru dostatečné.

8.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Novelou zákona č. 169/2013 Sb. ze dne 16. května 2013 vešlo v platnost, že povinná osoba podle § 38 odst. 3 je povinna zajistit minimální úroveň zpětného odběru použitých pneumatik ve výši 35 % za každý kalendářní rok. Minimální úroveň zpětného odběru je vyjádřena jako procentuální podíl celkové hmotnosti pneumatik sebraných v rámci zpětného odběru povinnou osobou v daném kalendářním roce k celkové hmotnosti pneumatik uvedených touto povinnou osobou na trh v témže kalendářním roce.

8.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) povinná osoba (výrobce),
- b) Ministerstvo životního prostředí (ministerstvo),
- c) Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP).

8.1.4 Popis cílového stavu

Hlavním cílem navrhovaných limitů je zvýšit úroveň sběru a tím donutit všechny výrobce plnit své povinnosti a dále pak zajištění sběru pneumatik, které jsou volně ložené na různých prostranstvích a plochách.

8.1.5 Zhodnocení rizika

Rizikem je malá motivace výrobců, potažmo zákazníků k odevzdávání odpadních pneumatik k recyklaci, abychom se vyhnuli případnému ukládání odpadních pneumatik na místa, které k tomu nejsou určená (příkopy, kontejnerová stání apod.).

8.2 Návrh variant řešení

8.2.1 Varianta 0

Ponechání současného stavu, tj. povinnost zajištění minimálního sběru ve výši 35 % (viz novela zákona č. 169/2013 Sb.).

8.2.2 Varianta 1

Nastavení úrovně sběru (viz tabulka).

Tabulka 32: Požadovaná úroveň zpětného odběru odpadních pneumatik

	2016	2017	2018	2019 a dále
Pneumatiky	50 %	70 %	75 %	80 %

V povinné úrovni zpětného odběru je již zohledněn úbytek materiálu z pneumatik, který je podle dostupných informací od 10-15 % hmotnostních.

8.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

8.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Současný stav, který představuje úroveň sběru ve výši 35 %. V současné době této hodnoty nedosahuje cca 50 % povinných osob, které podali roční hlášení prostřednictvím ISPOP za rok 2012, ale celková úroveň sběru se blíží k 70 %. Hlavním nedostatkem této varianty je, že úroveň je velmi nízká a tak chybí nástroj, který by více nutil výrobce plnit svoji zákonnou povinnost, aby umožnil ve větší míře zákazníkovi předání odpadní pneumatiky k recyklaci. Vzniká pak free-riding, kdy povinnosti plní někdo jiný. Z těchto důvodů varianta nepřináší žádnou motivaci pro spotřebitele, aby vrátil výrobcům odpadní pneumatiky a tak dochází k odkládání pneumatik na místech, které nejsou určené pro skladování a likvidaci pneumatik (příkopy, kontejnerová stání apod.). Tímto nepřináší žádný přínos pro ochranu životního prostředí

b) Varianta 1

Nastavení úrovně zpětného odběru odpadních pneumatik sebou přináší zvýšenou zodpovědnost výrobců za produkty, které uvádějí na trh. Předpokládáme, že nastavení úrovně sebou přinese mnoho výhod zejména pro občany, protože tato regulace částečně podporuje vznik kolektivního systému a tím i snížení nákladů subjektů na zpětný odběr a zapojení více povinných osob. Dále pak očekáváme, že podpoří uvádění recyklačního poplatku na daňovém dokladu, který je chápán mnoha subjekty jako motivace pro spotřebitele k odevzdání a tím zvýšení úrovně zpětného odběru pneumatik, které jinak končí ve sklepech, stodolách, garážích, dílnách, příkopech, lesech apod.

V níže uvedené tabulce je zobrazena úroveň zpětného odběru odpadních pneumatik v letech 2011 a 2012 a můžeme z ní vyčíst, kteří výrobci zřejmě parazitují na systému větších výrobců. Současné hodnoty nedosahují finálních 80 %, ale předpokládáme, že v případě zjednodušení systému zpětného odběru pneumatik díky vzniklému kolektivnímu systému a tím zjednodušení odevzdání odpadní pneumatiky, budou spotřebitelé odevzdávat odpadní pneumatiky více než je tomu v dnešní době (příklad: zákazník zakoupí nové pneumatiky přes internet, ty jsou mu dovezeny domů přepravní službou, poté si je nechá kola přezout a řeší, co s těmi starými, když pneuservis a sběrný dvůr v místě bydliště mu je odebere pouze za poplatek. Někteří daný poplatek uhradí a někteří pneumatiky uloží do garáže, dílny, stodoly, příkopu apod.).

Tabulka 33: Přehled úrovně sběru v letech 2011 a 2012 dle kategorie výrobců (zdroj: ISPOP)

Úroveň zpětného odběru odpadních pneumatik				
Kategorie výrobce	2011		2012	
	počet subjektů (ks)	úroveň ZO (%)	počet subjektů (ks)	úroveň ZO (%)
výrobci s roční produkcí do 99 t	19	29,50	27	45,28
výrobci s roční produkcí 100-999 t	18	17,55	21	24,19
výrobci s roční produkcí nad 1000 t	12	76,37	12	73,52
Celkem	49	70,95	60	67,50

8.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 34: Porovnání přínosů a nákladů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav - úroveň sběru 35 %	životní prostředí	-	chybějící nástroj motivující ke sběru (free-riding)	****
				odkládání odpadních pneumatik na místa, která k tomu nejsou určená	****
Varianta 1	postupné nastavení úrovně sběru postupně až na 80 % v roce 2017	podpora vzniku KS a tím zvýšení možností k odevzdání pro spotřebitele	****	výrobce - riziko nedodržení stanovených hodnot (sankce)	*
		podpora uvádění recyklačního poplatku na dokladu - motivace pro občany odevzdávat odpadní pneumatiky	****		

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

8.4 Návrh řešení

8.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1

2. Varianta 0

Hlavním cílem je, aby odpadní pneumatiky byly dále využívány. K tomu je třeba je vracet výrobcům a neodkládat na nevhodná místa. Nastavení úrovně sběru je jedním z mnoha prvků, které mohou dopomoci k plnění tohoto cíle a tak navrhujeme přijmout Variantu 1.

Kapitola čtvrtá

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace k dílu věcného záměru zákona o výrobcích s ukončenou životností - vozidla s ukončenou životností.

1 Povolení pro zařízení na sběr a zpracování vozidel s ukončenou životností

1.1 Důvod předložení a cíle

1.1.1 Definice problému

Hlavním problémem v této oblasti je udělování souhlasu na dobu neurčitou v některých krajích. Dále pak zákon o odpadech neřeší změnu provozního řádu v případě změny legislativy a tak i při změně zákona nemají povinnost někteří provozovatelé měnit provozní řád. Tím může docházet k nerovným podmínkám mezi provozovateli. Dalším problémem je velké množství provozovatelů. Chybí dostatečná kontrolovatelnost demontáží a dostatečné technické zázemí potřebné ke kvalitní demontáži bez ohrožení životního prostředí v některých provozovnách.

1.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech uvádí v § 14 odst. 1: Zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů lze provozovat pouze na základě rozhodnutí krajského úřadu, kterým je udělen souhlas k provozování tohoto zařízení a s jeho provozním řádem (souhlas k provozování zařízení).

1.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) provozovatelé zařízení,
- b) Ministerstvo životního prostředí (ministerstvo),
- c) krajské úřady (KÚ).

1.1.4 Popis cílového stavu

Cílem je zlepšit technická zázemí, kde dochází k rozebírání vozidel s ukončenou životností a tím i snížit rizika ohrožení životního prostředí.

1.1.5 Zhodnocení rizika

Nepřijmutím této změny můžeme dojít k ohrožení životního prostředí nedostatečným technickým zázemím zpracovatelů vozidel s ukončenou životností. Dalším rizikem nepřijmutí této změny jsou možné sankce ze strany EU v případě nedodržení směrnice 2000/53/ES článku 5.

1.2 Návrh variant řešení

1.2.1 Varianta 0

Současný stav, kdy zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, uvádí v § 14, že zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů lze provozovat pouze na základě rozhodnutí krajského úřadu, kterým je udělen souhlas k provozování tohoto zařízení a s jeho provozním řádem.

1.2.2 Varianta 1

Krajské úřady vydávají povolení podle zákona o odpadech na dobu určitou, nejvýše však na 5 let. Povolení na žádost provozovatele je možné opakovaně prodlužovat na základě revize provozních řádů a plnění aktuálně technických požadavků, a to vždy nejvýše o 5 let. Na vydání nebo prodloužení není právní nárok. Povolení je vázáno na závazné stanovisko ministerstva, které při vydávání povolení dohlíží na soulad s POH ČR a přiměřenost sběrné sítě. Před vydáním je nutné, aby krajský úřad provedl místní šetření a ověřil, že zařízení splňuje stanovené požadavky uvedené v žádosti.

1.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

1.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Současná legislativa nestanovuje maximální dobu udělení souhlasu, z tohoto důvodu jsou podmínky na území České republiky odlišné, protože některé kraje dávají souhlas na dobu určitou a některé na dobu neurčitou.

Tabulka 35: Počty souhlasů dle roku ukončení platnosti (ks) (zdroj: CENIA, 27.8.2013)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	neomezeno	nedohledáno
Počet souhlasů dle platnosti	17	46	85	74	77	51	126	5

Poznámka: V úvahu byla brána pouze aktivní zařízení v systému MAISOH (tj. ta, která mají platný souhlas od krajského úřadu a evidují v MAISOH alespoň jeden autovrak).

Pro odhad nákladů na tuto agendu použijeme data za roky 2014–2018, kdy budou dle současné legislativy provozovatelé žádat o prodloužení, protože většina dotázaných krajských úřadů uvedla, že vydává souhlas na dobu 5 let. Časovou náročnost KÚ předpokládáme ve výši cca 10–40 hodin na jeden souhlas. Časová náročnost je závislá na kvalitě a kompletnosti zaslaných podkladů a také na dojezdové vzdálenosti od krajského úřadu, který provádí místní šetření.

Tabulka 36: Odhadované náklady státní správy na vydání souhlasů

počet souhlasů dle platnosti (2014-2018)	333	
náklady na výkon státní správy (pracovník/Kč/rok)	560 000	
počet pracovních hodin (hod/rok)	2 016	
	min	max
časová náročnost na vydání souhlasu včetně místního šetření (hod)	10	40
časová náročnost na vydání souhlasů včetně místního šetření (hod/5 let)	3330	13320
pracovní úvazek na vydání souhlasů včetně místního šetření (-/5let)	1,65	6,61
Celkové náklady na výkon státní správy (Kč/5let)	925 000	3 700 000
Průměrné roční náklady na výkon státní správy (Kč)	185 000	740 000

Náklady provozovatelů, kteří musí v daných letech požádat o souhlas je pohybují mezi 22–50 tis. Kč na jeden souhlas. V případě 333 provozovatelů se jedná cca 7,4–16,7 mil. Kč. Dále pak jsou náklady závislé, jestli krajský úřad požaduje IPPC, v tomto případě se náklady navýší o 30 tis. Kč.

b) Varianta 1

Přínosem této varianty je povinnost provozovatele upravovat provozní řád v závislosti na změnách legislativy a tím dochází k vytvoření rovných podmínek všech provozovatelů. Dalším důležitým přínosem je zpřísnění požadavků na technické vybavení provozoven, docílí se tím menšího rizika znečišťování životního prostředí a také předpokládáme snížení počtu provozoven a docílení souladu s POH ČR.

Mezi náklady řadíme vydávání povolení krajskými úřady, kdy se původní počet žadatelů navýší z 333 na cca 464 a zavede se povinné místní šetření, které již nyní ve většině krajů je prováděno. Odhadované náklady na výkon státní správy je možné rozdělit na náklady, které vzniknou v prvním roce účinnosti zákona, kdy bude nutné, aby všichni provozovatelé požádali o souhlas. Další náklady jsou spojené s prodlužováním souhlasů, kdy minimální náklady vzniknou, když všichni provozovatelé získají souhlas na 5 let a tak budou náklady na následujících pět let přibližně stejné jako v prvním roce od nabytí účinnosti zákona.

Tabulka 37: Odhadované náklady krajského úřadu na vydávání souhlasů v prvním roce

Krajský úřad - 1.rok po účinnosti zákona		
počet souhlasů = počet provozovatelů, kteří budou muset do 1 roka požádat o povolení (2014-2018, neomezené, nedohledané)	464	
náklady na výkon státní správy (pracovník/Kč/rok)	560 000	
počet pracovních hodin (hod/rok)	2 016	
	min	max
časová náročnost na vydání 1 povolení včetně místního šetření (hod)	10	40
časová náročnost na vydání povolení včetně místního šetření (hod)	4 640	18 560
pracovní úvazek na vydání souhlasů včetně místního šetření (-)	2,30	9,21
Celkové náklady na výkon státní správy v 1. roce - KÚ	1 288 889	5 155 556

Náklady provozovatelů jsou odhadovány na 10,3–23,3 mil. Kč, dotázané subjekty uvedly, že časová náročnost na podklady k žádosti o souhlas je ve výši 110–250 hodin. Hodinovou mzdu předpokládáme ve výši 206 Kč (Průměrná hodinová mzda v národním hospodářství – sekce

E). Opět mohou být náklady navýšeny o 30 tis. Kč za integrované povolení k provozu zařízení (IPPC).

1.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 38: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav, odlišné platnosti vydaných souhlasů			Provozovatelé - rozdílné podmínky (provozní řád - není povinnost měnit u těch, co mají povolení na dobu neurčitou)	****
				Provozovatelé - náklady na vydání souhlasu - pouze Ti, co mají souhlas na dobu určitou (Kč)	cca 7,4-16,7 mil.
				KÚ - Roční náklady na státní správu (Kč)	cca 185-740 tis.
Varianta 1	souhlas na dobu určitou, místní šetření, provozní řád, obec jako účastník řízení - souhlas vydává KÚ, stanovisko MŽP	Provozovatelé - stejné podmínky při činnosti	****	KÚ - navýšení nákladů spojených s vydáváním souhlasů v 1. roce od účinnosti zákona (Kč)	***
					cca 1,3-5,2 mil.
				Provozovatelé - náklady na podání žádosti o udělení povolení v 1. roce od účinnosti zákona bez IPPC (Kč)	***
					cca 10,3-23,3 mil.
				Obec - zahrnutí jako účastníka řízení	**

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

1.4 Návrh řešení

1.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1

2. Varianta 0

V souvislosti s nastavením stejných podmínek pro všechny podnikatelské subjekty navrhuje přijmout Variantu 1.

2 Povinnosti výrobců a výrobců součástí

2.1 Důvod předložení a cíle

2.1.1 Definice problému

Současný zákon obsahuje určité povinnosti výrobců, ale stále neobsahuje povinnost, kterou nám stanovuje Směrnice č. 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností v článku 8. Podobné povinnosti výrobců také obsahuje zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Z tohoto důvodu je navrhováno, aby některé povinnosti byly ze zákona o vozidlech s ukončenou životností přesunuty do zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, protože se jedná o logické umístění v rámci právního prostředí České republiky.

2.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Povinností akreditovaného zástupce a výrobce je zveřejnit a zpřístupnit formou propagačních materiálů při uvádění nového vozidla na trh potencionálním kupcům vozidel informace o projektech vozidel a jejich součástech s ohledem na možnost jejich využití a recyklace, informace o zpracování vybraných autovraků způsobem šetrným k životnímu prostředí, zejména o odčerpání všech kapalin a postupech pro demontáž, o vývoji a optimalizaci způsobů opětovného použití, recyklace a využití vybraných autovraků a jejich součástí a o pokroku dosaženém v oblasti využití a recyklace s cílem snížit množství odpadu k odstranění a zvýšit míru jeho využití a recyklace.

2.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) výrobci vozidel,
- b) akreditovaní zástupci (zastoupení výrobců, které nemají výrobu vozidel v ČR).

2.1.4 Popis cílového stavu

Transpozice části článku 8 směrnice 2000/53/ ES o vozidlech s ukončenou životností a přesun dvou povinností týkající se propagace do zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.

2.1.5 Zhodnocení rizika

V případě nezahrnutí povinnosti z dané směrnice hrozí sankce ze strany EU.

2.2 Návrh variant řešení

2.2.1 Varianta 0

Současný stav, kdy povinností akreditovaného zástupce a výrobce je zveřejnit a zpřístupnit formou propagačních materiálů při uvádění nového vozidla na trh potencionálním kupcům vozidel informace o projektech vozidel a jejich součástech s ohledem na možnost jejich využití a recyklaci, informace o zpracování vybraných autovraků způsobem šetrným k životnímu prostředí, zejména o odčerpání všech kapalin a postupech pro demontáž, o vývoji a optimalizaci způsobů opětovného použití, recyklace a využití vybraných autovraků a jejich součástí a o pokroku dosaženém v oblasti využití a recyklace s cílem snížit množství odpadu k odstranění a zvýšit míru jeho využití a recyklace.

2.2.2 Varianta 1

Transpozice směrnice a přesun povinností do zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích do § 24.

Jedná se o:

Výrobce je povinnen zveřejnit a zpřístupnit formou propagačních materiálů při uvádění nového vozidla na trh potencionálním kupcům vozidel informace o projektech vozidel a jejich součástech s ohledem na možnost jejich využití a recyklace, informace o zpracování vybraných autovraků způsobem šetrným k životnímu prostředí, zejména o odčerpání všech kapalin a postupech pro demontáž, o vývoji a optimalizaci způsobů opětovného použití, recyklace a využití vybraných autovraků a jejich součástí a o pokroku dosaženém v oblasti využití a recyklace s cílem snížit množství odpadu k odstranění a zvýšit míru jeho využití a recyklace.

Výrobce je povinen v součinnosti s výrobcí součástí používaných ve vozidlech označovat tyto součásti tak, aby byla usnadněna identifikace těchto součástí a jejich opětné použití nebo využití.

2.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

2.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Tato varinta nepřináší žádné přínosy, naopak by bylo vhodné tyto povinnosti zahrnout do zákona č. 56/2001 Sb., který pojednává o vozidlech nových a provozovaných, nikoli těch s ukončenou životností a tyto dvě povinnosti se týkají zejména nových vozidel.

b) Varianta 1

Hlavním přínosem této varianty je logické umístění v rámci české legislativy. Jako náklady můžeme v případě nové povinnosti očekávat činnosti spojené s identifikací součástí používaných ve vozidlech. Vyčíslení nákladů výrobců není možné, protože v tuto chvíli není jasné kolika výrobců se tato změna dotkne.

2.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 39: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav, povinnosti výrobce v zákoně o vozidlech s ukončenou životností	výrobci	-	nutná transpozice ze směrnice jedné z povinností	****
Varianta 1	přesun dvou povinností do zákona č. 56/2001 Sb., transpozice	logické umístění v rámci české legislativy a transpozice jedné povinnosti ze směrnice	****	náklady výrobců v souvislosti s novou povinností	**

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

2.4 Návrh řešení

2.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1
2. Varianta 0

Navrhujeme Variantu 1 v souvislosti s nutností transponovat jednu z povinností z evropské legislativy do české.

3 Poplatky na podporu obnovy vozového parku

3.1 Důvod předložení a cíle

3.1.1 Definice problému

Současné nastavení poplatků na podporu obnovy vozového parku vešlo v platnost 1.1.2009. Od té doby jsou poplatky vybírány a jsou příjmem Státního fondu životního prostředí ČR, které dále podporuje zpracování autovraků. Od doby platnosti předchozích limitů (od 1.1.2009) český vozový park opět zestárl, z tohoto důvodu je nutné zahrnout do placení poplatků další vozidla, která nesplňují přísnější emisní normy EURO 1–3.

3.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Žadatel o registraci použitého vozidla kategorie M1 a N1 do registru silničních vozidel podle jiného právního předpisu je povinnen zaplatit poplatek na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění vybraných autovraků. Poplatek se platí při první registraci použitého vozidla M1 a N1 v České republice. Pokud je již vozidlo v České republice registrováno, platí se poplatek při první přeregistraci vozidla.

Poplatek je stanoven dle plnění mezních hodnot emisí ve výfukových plynech v souladu s právními předpisy Evropských společenství.

- a) 3 000 Kč v případě splnění mezních hodnot emisí EURO 2,
- b) 5 000 Kč v případě splnění mezních hodnot emisí EURO 1,
- c) 10 000 Kč v případě nesplnění mezních hodnot emisí podle písmene a) nebo b).

3.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) majitelé vozidel,
- b) Státní fond životního prostředí ČR (SFŽP ČR),
- c) zpracovatelé autovraků.

3.1.4 Popis cílového stavu

Cílem je snížit počet dovážených starých vozidel a prodej starých vozidel v rámci České republiky.

3.1.5 Zhodnocení rizika

V případě nezměnění limitů k daným poplatkům se vystavujeme nedodržení Usnesení vlády České republiky č. 819 ze dne 9. listopadu 2011, které ukládá ministru životního prostředí ve spolupráci s ministrem průmyslu a obchodu předložit vládě do 31.12.2012 návrh nového zákona o zpětném odběru vybraných výrobků, ve kterém budou zahrnuty do placení poplatku za 1. registraci použitého vozidla i vozidla plnící emisní normu EURO 3.

3.2 Návrh variant řešení

3.2.1 Varianta 0

Současný stav, kdy poplatek je stanoven dle plnění mezních hodnot emisí ve výfukových plynech v souladu s právními předpisy Evropských společenství.

- a) 3 000 Kč v případě splnění mezních hodnot emisí EURO 2,
- b) 5 000 Kč v případě splnění mezních hodnot emisí EURO 1,
- c) 10 000 Kč v případě nesplnění mezních hodnot emisí podle písmene a) nebo b).

3.2.2 Varianta 1

Změna poplatku dle plnění mezních hodnot emisí ve výfukových plynech v souladu s právními předpisy Evropských společenství a to na:

- a) 3 000 Kč v případě splnění mezních hodnot emisí EURO 3,
- b) 5 000 Kč v případě splnění mezních hodnot emisí EURO 2,
- c) 10 000 Kč v případě nesplnění mezních hodnot emisí podle písmene a) nebo b).

3.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Tato varianta přináší náklady spojené s registrací vozidel, kdy při registraci vozidla na ORP je po majiteli vyžadován poplatek dle emisního limitu. Vybrané poplatky jsou v měsíčních intervalech vykazovány a předávány SFŽP ČR.

Přínosem této varianty je příjem finančních prostředků do SFŽP ČR, který je závislý na emisních normách registrovaných vozidel v daném roce.

Tabulka 40: Přehled příjmů SFŽP ČR v jednotlivých letech (zdroj: SFŽP ČR)

Příjmy SFŽP ČR		
2009	670	mil. Kč
2010	605	mil. Kč
2011	452	mil. Kč
2012	334	mil. Kč
2013	262	mil. Kč

b) Varianta 1

Předpokládáme mírné navýšení nákladů oproti roku 2012 v souvislosti s navýšením počtu vozidel nesplňujících dané normy. Naopak se předpokládá zvýšení příjmů na straně SFŽP ČR, který je příjemcem tohoto poplatku. V následující tabulce jsou zobrazeny i odhadované příjmy na rok 2012, 2013 a rok 2014 po změně zákona.

Tabulka 41: Přehled příjmů SFŽP ČR v jednotlivých letech (zdroj: SFŽP ČR)

Příjmy SFŽP ČR		
2009	670	mil. Kč
2010	605	mil. Kč
2011	452	mil. Kč
2012	334	mil. Kč
2013	262	mil. Kč
2014	240	mil. Kč (odhad)

3.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 42: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav, poplatky za EURO 2, EURO 1 a nesplnění EURO 1 a 2			nesplnění usnesení vlády č. 819 z 9. listopadu 2011	****
		úspory majitelů, kteří nesplňují emisní normu EURO 3 a vyšší	*	stárnutí vozového parku v České republice	**
Varianta 1	poplatky za EURO 3, EURO 2 a nesplnění EURO 1, 2 a 3	podpora obnovy vozového parku, znevýhodnění vozidel s určitými emisemi = snížení dovozu a prodeje starých vozidel v ČR	***	předpokládané zvýšení dotací na likvidaci autovraků - SFŽP ČR	**
		zpracovatelé - zvýšení pracovních příležitostí	***	zvýšení administrativní zátěže oproti roku 2012	**
		navýšení příjmů SFŽP na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění autovraků	**		

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

3.4 Návrh řešení

3.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1

2. Varianta 0

Z důvodu splnění Usnesení vlády České republiky č. 819 ze dne 9. listopadu 2011 a dalších aspektů vedoucích k větší ochraně životního prostředí, navrhuje Variantu 1.

4 Povinnosti výrobců a akreditovaných zástupců – roční zpráva

4.1 Důvod předložení a cíle

4.1.1 Definice problému

Z různých jednání vyplynulo, že by bylo vhodné se zaměřit na tuto povinnost, jestli nepředstavuje zbytečnou administrativní zátěž, kterou máme postupně snižovat.

4.1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Současný zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech uvádí, že výrobce a akreditovaný zástupce jsou povinni zpracovávat roční zprávu pro vlastní značku o plnění cílů stanovených v § 37 odst. 7 písm. b) za uplynulý kalendářní rok v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem (vyhláška č. 352/2008 Sb.) a tuto zprávu zaslat ministerstvu do 31. března.

4.1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) výrobci a akreditovaní zástupci,
- b) Ministerstvo životního prostředí, CENIA.

4.1.4 Popis cílového stavu

Cílem je snížit administrativní zátěž dotčeným subjektům bez ztráty potřebných dat.

4.1.5 Zhodnocení rizika

Nepřijetím změny nehrozí závažná rizika, ale jedná se o jednu z činností, kterou je možné postupně snižovat administrativní zátěž.

4.2 Návrh variant řešení

4.2.1 Varianta 0

Ponechání současného stavu, kdy výrobci a akreditovaní zástupci jsou povinni zpracovávat roční zprávu pro vlastní značku o plnění cílů stanovených v § 37 odst. 7 písm. b) za uplynulý rok v rozsahu přílohy č. 5 k vyhlášce č. 352/2008 Sb.

4.2.2 Varianta 1

Tato varianta předpokládá ponechání roční periodicity zasílání zpráv, ale úpravu přílohy č. 5 k vyhlášce č. 352/2008 Sb. Předpokládá se, že některé údaje není třeba požadovat, protože je možné je získat z jiných zdrojů.

4.2.3 Varianta 2

Poslední varianta předpokládá úplné zrušení této povinnosti, protože téměř veškerá data je možné získat z jiných zdrojů (CRV, roční hlášení od zpracovatelů vozidel s ukončenou životností).

4.3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

4.3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Mezi přínosy řadíme získání dat od výrobců a akreditovaných zástupců. Roční náklady výrobců a akreditovaných zástupců na zaslání roční zprávy přes ISPOP odhadujeme cca 1 300 Kč za všechny subjekty (26 ks) při časové náročnosti cca 15 minut na jedno hlášení. Náklady na zpracování těchto zaslaných ročních zpráv jsou v porovnání s jinými ročními hlášeními minimální. Vezmu-li roční zprávy o nakládání s odpady, které představují při objemu 72 699 hlášení od 29 644 subjektů náklady cca 1,6 mil. Kč, tak náklady na tuto agendu jsou odhadovány na cca 1 400 Kč.

Tabulka 43: Náklady na zaslání ročního hlášení přes ISPOP

počet subjektů podávajících hlášení za rok 2012 (ks)	26
max. časová náročnost na vyplnění hlášení (hod)	0,25
hodinová mzda odpovědného pracovníka (Kč/hod)	201
Celkové náklady na administrativu spojenou s vyplněním přílohy č. 5 vyhlášky 352/2008 Sb. (Kč)	1306,5

Tabulka 44: Náklady MŽP, CENIA na tuto agendu

počet ohlašovatelů produkce a nakládání s odpady (ks)	29 644
roční náklady na výkon agendy - MŽP, CENIA, ISPOP (Kč/rok)	1 598 513
náklady na jedno hlášení (Kč/hlášení)	54
počet výrobců a akreditovaných zástupců (ks)	26
odhadované náklady na jedno hlášení (Kč/hlášení)	54
Celkové náklady na podaná hlášení za rok 2012 (Kč)	1 402

b) Varianta 1

Tato varianta představuje změnu zasílaného formuláře. V případě, že by se jednalo o změnu malého rozsahu, která by vyžadovala činnost jednoho programátora po dobu jednoho dne, tak náklady na tuto změnu se pohybují kolem 17 tis. Kč. Pokud by ale bylo nutné vytvořit formulář znova, tak se pohybujeme v částkách cca 200–400 tis. Kč (zdroj: CENIA). Roční náklady na zpracování hlášení odhadujeme opět na cca 1 400 Kč.

Časovou náročnost na vyplnění formuláře předpokládáme maximálně 15 minut na jedno hlášení. V tomto případě jsou pak roční náklady opět cca 1 300 Kč za všechny výrobce a akreditované zástupce. Přínosem může být mírné snížení administrativní zátěže u dotčených subjektů.

Tabulka 45: Náklady na zaslání ročního hlášení přes ISPOP

počet subjektů podávajících hlášení za rok 2012 (ks)	26
max. časová náročnost na vyplnění hlášení (hod)	0,25
hodinová mzda odpovědného pracovníka (Kč/hod)	201
Celkové náklady na administrativu spojenou s vyplněním přílohy č. 5 vyhlášky 352/2008 Sb. (Kč)	1306,5

Tabulka 46: Náklady MŽP, CENIA na tuto agendu

počet ohlašovatelů produkce a nakládání s odpady (ks)	29 644
roční náklady na výkon agendy - MŽP, CENIA, ISPOP (Kč/rok)	1 598 513
náklady na jedno hlášení (Kč/hlášení)	54
počet výrobců a akreditovaných zástupců (ks)	26
odhadované náklady na jedno hlášení (Kč/hlášení)	54
Celkové náklady na podaná hlášení za rok 2012 (Kč)	1 402

c) Varianta 2

Tato varianta počítá se změnou zasílání hlášení výrobců a akreditovaných zástupců z roční periodicity na tříletou. V tomto případě předpokládáme snížení ročních nákladů na třetinu, tj. náklady výrobců na cca 435 Kč ročně a náklady MŽP na cca 470 Kč ročně. V případě, že bude formulář upraven, tak jednorázové náklady na jeho úpravu mohou být cca 17–400 tis. Kč dle náročnosti úpravy. Mezi přínosy můžeme zařadit mírné snížení administrativní zátěže výrobců a akreditovaných zástupců, ale naopak očekáváme mírné navýšení administrativní zátěže MŽP nebo dalších orgánů, které budou muset vést evidenci výrobců a akreditovaných zátupců o tom, ve kterém roce zasílají hlášení a jestli splnili svoji povinnost.

d) Varianta 3

Varianta 3 představuje úplné zrušení informační povinnosti pro výrobce a akreditované zástupce. V tomto případě předsavuje roční úsporu cca 2 700 Kč za administrativní činnosti spojené s touto agendou.

4.3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 47: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav - roční zpráva	MŽP - data od výrobců	**	MŽP - náklady na zpracování dat (Kč/rok)	1400
				Výrobci - náklady na zaslání ročních zpráv (Kč/rok)	1300
Varianta 1	změna formuláře, roční periodicita	Výrobci - snížení administrativní zátěže (Kč/rok)	*	MŽP - náklady na zpracování dat (Kč/rok)	1400
				Výrobci - náklady na zaslání ročních zpráv (Kč/rok)	1300
				MŽP - náklady na úpravu formuláře (Kč)	17-400 tis.
Varianta 2	změna formuláře, tříletá periodicita	MŽP - snížení administrativní zátěže (Kč/rok)	930	MŽP - náklady na zpracování dat (Kč/rok)	470
			*	Výrobci - náklady na zaslání ročních zpráv (Kč/rok)	435
		Výrobci - snížení administrativní zátěže (Kč/rok)	865	MŽP - náklady na úpravu formuláře (Kč)	17-400 tis.
			*	MŽP, kontrolní orgány - navýšení administrativy spojené s kontrolou zasílání hlášení v časovém období 1 x za 3 roky	**
Varianta 3	zrušení této povinnosti	MŽP - snížení administrativní zátěže (Kč/rok)	1400		
		Výrobci - snížení administrativní zátěže (Kč/rok)	1300		

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

4.4 Návrh řešení

4.4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 3

2. Varianta 0
3. Varianta 1
4. Varianta 2

V případě, že jsme schopni si veškerá zasílaná data zajistit z jiných zdrojů, tak nejvýhodnější variantou je Varianta 3. Pokud ale není možné zasílání zrušit, tak navrhuje ponechat současný stav, který nepředstavuje vysoké náklady.

1 Implementace doporučené varianty a vynucování

Orgánem odpovědným za implementaci navrhované právní úpravy je Ministerstvo životního prostředí.

Dalšími orgány veřejné správy, které dohlíží nad dodržováním povinností vyplývajících ze zákona o výrobcích s ukončenou životností, jsou obecní a újezdní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady a Česká inspekce životního prostředí.

Vynucování zákonem stanovených povinností prostřednictvím pokut, případně i pomocí opatření ke zjednání nápravy, zajišťuje především Česká inspekce životního prostředí a v méně závažných případech i obecní úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

Navrhovaná právní přináší subjektům i zcela nové povinnosti a v některých případech upravuje ty stávající. Pro zajištění dodržování právní úpravy ze strany regulovaných subjektů je možno využít stávající mechanismy, tj. možnost sankcionování pro případ nedodržování stanovených povinností na základě skutkových podstat stanovených v platném zákoně o odpadech.

Nástrojem pro odhalování porušení pravidel stanovených navrhovanou právní úpravou je kontrola prováděná orgány veřejné správy (zejména obecními úřady obcí s rozšířenou působností a Českou inspekcí životního prostředí České republiky) a dále Informační systém sledování toků vozidel s ukončenou životností, roční zprávy atd.

2 Přezkum účinnosti regulace

Přezkum účinnosti regulace provede Ministerstvo životního prostředí v rámci zpětné vazby metodické činnosti vůči nižším orgánům veřejné správy, a to do tří let ode dne účinnosti navrhované právní úpravy.

3 Konzultace a zdroje dat

1. Ing. Marek Livora, Ph.D., odbor odpadů MŽP
2. Ing. David Hrabina, Green solution s.r.o.
3. Ing. Zdeněk Rothbauer, Ing. Zdeňka Housková, BONUS obchodní agentura spol. s r.o.

4. PÍŠKOVÁ, M. *Důvodová zpráva k návrhu novely zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech*. Praha: Ministerstvo životního prostředí. 12.8.2013. 57 s.
5. PÍŠKOVÁ, M. *Důvodová zpráva k návrhu věcného záměru zákona o zpětném odběru odpadních pneumatik*. Praha: Ministerstvo životního prostředí. 16.8.2013. 40 s.
6. *Mapa sběrných míst* [online]. Praha: Rema Battery s.r.o. 2012 [cit. 2013-08-26]. Dostupné z: <http://www.remabattery.cz/index.php/cz/sberna-mista/mapa-sbernych-mist.html>
7. *Místa zpětného odběru* [online]. Příbram: Kovohutě Příbram. 2013 [cit. 2013-09-03]. Dostupné z: <http://www.kovopb.cz/cz/menu/139/divize-recyklace/zpetny-odber-autobaterii/mista-zpetneho-odberu/#hledani-zpetneho-odberu>
8. *Provozovny* [online]. Praha: Ecobat s.r.o. 2013 [cit. 2013-09-03]. Dostupné z: http://89.24.231.83/provozovny_free.php
9. *Ceník programu EVI – evidence odpadů* [online]. Praha: Inisoft s.r.o. 2013 [cit. 2013-09-11]. Dostupné z: <http://www.inisoft.cz/strana/cenik-evi-evidence-odpadu>
10. Ing. Radim Filák, Sdružení výrobců a dovozců pneumatik v České republice
11. Ing. Radim Filák, Continental Barum s.r.o.
12. Marcel Prchala, PROPNEU s.r.o.
13. Karin Mendlová, AZ pneu PRO CZ s.r.o.
14. Ing. František Pelech, ŠKODA AUTO a.s.
15. Petra Seidlová, ČEMAT trading spol. s r.o.
16. Andrea Flusková, Tredtel Pneu s.r.o.
17. Jan Hašek, GPD a.s.
18. Livečka Daniel, BAWEL s.r.o.
19. Miroslav Gregor, MITAS a.s.
20. Ing. Veronika Gajdůšková, Barum Continental spol. s r.o.
21. Pavlína Horká, Marius Padersen a.s.
22. Michal Hušek, Carsys s.r.o.
23. Ing. Bc. Robert Lukeš, STORMWARE s.r.o. (Pohoda)
24. Jindřich Kahoun, Asseco Solutions a.s. (Helios)
25. Štěpán Bihary, SAP ČR
26. Martin Cígler, CÍGLER SOFTWARE a.s.
27. Pavlína Mourková, FlexiBee Systems s.r.o.
28. Radek Saturka, PragueBest s.r.o.
29. Jitka Vělehradská, K.P.M.G
30. Ing. Daniela Pelechová, Magistrát hlavního města Prahy
31. Ing. Hana Pacáková, Krajský úřad Jihočeského kraje
32. Ing. Václav Liška, Krajský úřad Plzeňského kraje
33. Bc. Lucie Růžková, Krajský úřad Karlovarského kraje
34. Mgr. Jan Koch, Krajský úřad Ústeckého kraje
35. Ing. Markéta Miklasová, Krajský úřad Libereckého kraje
36. Ing. Milan Leden, Krajský úřad Královéhradeckého kraje
37. Ing. Josef Bartoš, Krajský úřad Pardubického kraje
38. Ing. Pavla Bendová, Krajský úřad kraje Vysočina
39. Ing. Jan Novák, Krajský úřad Jihomoravského kraje

40. Ing. Petr Březina, Krajský úřad Olomouckého kraje
41. Ing. Iveta Rotterová, Krajský úřad Moravskoslezského kraje
42. Ing. Jana Hellemannová, Krajský úřad Moravskoslezského kraje
43. Ing. et Ing. Ondřej Skoba, Krajský úřad Zlínského kraje
44. Sdružení automobilového průmyslu. *Přehled výroby a odbytu domácích značek* [online]. 19.11.2012 [cit. 2013-05-31]. Dostupné z: <http://www.autosap.cz/default2.asp?page={4A86501A-BBD5-4B8F-AE57-397BC8051C9A}>
45. Sdružení dovozců automobilů. *Registrace vozidel v ČR za rok 1-12/2012* [online]. 4.1.2013 [cit. 2013-05-31]. [online]. 4.1.2013 [cit. 2013-05-31]. Dostupné z: <http://portal.sda-cia.cz/statr/2012-12.prer.CZ.html>
46. Jan Brychta, odbor rozpočtu SFŽP ČR
47. Ing. Gabriela Buda Šepel'ová, Ph.D., CENIA, česká agentura životního prostředí
48. Ing. Martina Polčáková, CENIA, česká agentura životního prostředí
49. Tomáš Kinčl, Autovrakoviště Kodr Josef
50. Blanka Vicanová, Agrochem a.s. Lanškroun
51. Ing. Dana Kříčková, Magistrát hlavního města Prahy
52. Ing. Václav Liška, Krajský úřad Plzeňského kraje
53. Bc. Lucie Růžková, Krajský úřad Karlovarského kraje
54. Mgr. Jan Koch, Krajský úřad Ústeckého kraje
55. Ing. Markéta Miklasová, Krajský úřad Libereckého kraje
56. Ing. Milan Leden, Krajský úřad Královéhradeckého kraje
57. Ing. Josef Bartoš, Krajský úřad Pardubického kraje
58. Pavla Bendová, Krajský úřad Kraje Vysočina
59. Ing. Jan Novák, Krajský úřad Jihomoravského kraje
60. Ing. Petr Březina, Krajský úřad Olomouckého kraje
61. Ing. Jana Hellemannová, Krajský úřad Moravskoslezského kraje
62. Ing. et Ing. Ondřej Skoba, Krajský úřad Zlínského kraje
63. PÍŠKOVÁ, M. *Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace – novela zákona o odpadech*. Praha: 2012, 38 s.
64. Škoda auto. *Prodejci* [online]. 2012 [cit. 2012-08-17]. Dostupné z: <http://www.skoda-auto.cz/cze/dealers/retailers/praha.aspx>
65. Volkswagen. *Seznam prodejců* [online]. 2012 [cit. 2012-08-17]. Dostupné z: <http://www.volkswagen.cz/prodejci/seznam/>
66. Renault. *Prodejci* [online]. 2012 [cit. 2012-08-17]. Dostupné z: <http://www.renault.cz/prodejci/index.jsp>
67. Hyundai. *Prodejní a servisní místa* [online]. 2012 [cit. 2012-08-17]. Dostupné z: <http://www.hyundai.cz/prodej-a-sluzby/prodejni-a-servisni-mista/>
68. Peugeot. *Vyhledat prodejce nebo servis* [online]. 2012 [cit. 2012-08-17]. Dostupné z: <http://www.peugeot.cz/hledat-dealera/>
69. Citroen. *Prodejní a servisní síť* [online]. 2012 [cit. 2012-08-17]. Dostupné z: <http://www.citroen.cz/home/#/prodejni-a-servisni-sit/vysledek/>
70. Dacia. *Prodejci* [online]. 2012 [cit. 2012-08-17]. Dostupné z: <http://dacia.cz/najit-nejblizsiho-prodejce/edito/index.jsp>

71. PÍŠKOVÁ, M., TOUŠ, P. *Statistika odpadů*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, květen 2013. 6 s.
72. *Zpráva o hospodaření SFŽP ČR za rok 2012*. Praha: Státní fond životního prostředí ČR, 13.3.2013. 70 s.

Průměrná hrubá hodinová sazba mezd na zaměstnance, kterou lze využít pro výpočet administrativní zátěže podnikatelů při plnění IP			
Vychází z průměrné hrubé hodinové mzdy v národním hospodářství na jednoho zaměstnance za rok 2012 (zdroj: ČSÚ)			
Ukazatel	Průměrná měsíční mzda na zaměstnance (Kč)*	Průměrná hrubá hodinová sazba mezd na zaměstnance vč. 15% režie (Kč)**	Průměrná hrubá hodinová sazba mezd na zaměstnance vč. 15% režie + 35 % superhrubá mzda(Kč)
Česká republika	25 101	161,71	218
v tom:			
podnikatelská sféra	25 119	161,83	218
Sekce CZ-NACE			
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	19 950	128,52	174
B+C+D+E Průmysl celkem	25 208	162,4	219
B Těžba a dobývání	32 565	209,81	283
C Zpracovatelský průmysl	24 578	158,34	214
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	41 732	268,86	363
E Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	23 633	152,25	206
F Stavebnictví	22 801	146,9	198
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	23 092	148,78	201
H Doprava a skladování	23 499	151,4	204
I Ubytování, stravování a pohostinství	13 562	87,37	118
J Informační a komunikační činnosti	46 707	300,91	406
K Peněžnictví a pojišťovnictví	51 453	331,49	448
L Činnosti v oblasti nemovitostí	21 386	137,78	186
M Profesní, vědecké a technické činnosti	31 908	205,57	278
N Administrativní a podpůrné činnosti	16 566	106,73	144
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	26 761	172,41	233
P Vzdělávání	24 341	156,81	212
Q Zdravotní a sociální péče	25 598	164,92	223
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	21 091	135,88	183
S Ostatní činnosti	19 868	128	173
* zdroj dat ČSÚ			
** zdroj dat MPO			

4 Seznam použitých zkratk

Avia	Avia Ashok Leyland Motors s.r.o.
BA	baterie a akumulátory
CENIA	CENIA, česká informační agentura životního prostředí

CRV	Centrální registr vozidel
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
EEZ	elektrická a elektronická zařízení
OEEZ	odpadní elektrická a elektronická zařízení
EU	Evropská unie
Hyundai	Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.
IPPC	integrovaná prevence a omezování znečištění
IRISBUS	Iveco Czech Republic
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
KS	kolektivní systém
KÚ	krajský úřad
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
POH ČR	Plán odpadového hospodářství České republiky
SAP	Sdružení automobilového průmyslu
SDA	Sdružení dovozců automobilů
Seznam	Seznam výrobců pneumatik
SFŽP ČR	Státní fond životního prostředí ČR
SOR	SOR Libchavy, spol. s r.o.
Škoda	Škoda auto a.s.
Tatra	TATRA TRUCKS a.s.
TPCA	TPCA Czech s.r.o.

5 Hodnocení tabulek nákladů a přínosů

Hodnocení dopadů	Slovní hodnocení dopadů
-	Bez dopadů
*	Velmi nízké
**	Nízké
***	Středně vysoké
****	Vysoké
*****	Velmi vysoké
-/*	Bez dopadů, popř. velmi nízké dopady (dále obdobně)

6 Kontakt na zpracovatele RIA

Ing. Martina Píšková

Odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, Praha 10, 100 10
email: martina.piskova@mzp.cz
tel: +420 267 122 151

B. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhované věcné řešení je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Návrh věcného záměru zákona vychází ze zásad uvedených v Ústavě České republiky a v Listině základních práv a svobod. Jedná se zejména o provedení zásady zákonnosti uvedené v čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 4 Listiny základních práv a svobod, tj. ukládání povinností jen na základě zákona, a dále zásady zákonného výkonu veřejné moci uvedené v čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Navrhovaná úprava respektuje práva uvedená v Listině základních práv a svobod – v souvislosti s problematikou upravenou budoucím zákonem je relevantní např. právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost ve smyslu čl. 27.

C. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s právními předpisy Evropské unie a s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná úprava vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic (tzv. rámcová směrnice o odpadech), která je obecným předpisem pro veškeré odpady (s výjimkou těch, které jsou z její působnosti výslovně vyloučeny). Problematika odpadních pneumatik však na rozdíl od ostatních odpadních toků (vozidla s ukončenou životností, elektroodpady, baterie a akumulátory, obaly apod.) není přímo upravena žádným speciálním předpisem. Právní základ vychází zejména z čl. 8 rámcové směrnice o odpadech (rozšířená odpovědnost výrobce).

Na navrhovanou úpravu se nevztahuje judikatura soudních orgánů Evropské unie ani obecné zásady práva Evropské unie.

Na navrhovanou úpravu se nevztahují žádné mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána.

D. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady a dopady na životní prostředí

Hospodářské a finanční dopady navrhované právní úpravy na státní a ostatní veřejné rozpočty, podnikatelské prostředí a životní prostředí jsou podrobněji řešeny v závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace. Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné negativní sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny. Nepředpokládá se ani negativní dopad na rovné postavení mužů a žen.

E. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace, ani z hlediska ochrany soukromí a osobních údajů. V navrhované úpravě dochází oproti současné právní úpravě ke změně ve vztahu ke zpracování osobních údajů v rámci zápisu povinných subjektů do Seznamu výrobců, tato změna však nemá dopad na jejich ochranu.

F. Zhodnocení korupčních rizik

Lze konstatovat, že předkládaný materiál vyvolává minimální korupční rizika.